

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6881

1882

4 Дніпро
Кримський

2007

ՕՐԱՅՈՅՑ

ԵՒ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԴՈՅՑ

1882

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ԲՈՒՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ

4374

ԵՒ ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԱԶԳԻՆ

ՈՅԼԱ, 1331

ՍԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա. Փրկչեան Ազգային Հիւանդա-
նոցի Հայոց

Կ. ՊՈՂԻՄ

ՑՈՎՔՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ԹՈՒԱԿԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԻ 1882

ԵՒ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆԻ ՀԱՅՈՑ 1331, ՈՅԼԱ

Գիր տարւոյն է.....ե
Եօթներեակնե
ՎերադիրնիԱ
Խննեւտաներեակն19
ՏանուտէրնԿոյս
Բուն ձայնըն աճ , բճ , զճ , ղճ ,
Աշակողմեան դասուն են , սկսեալ
՚ի Բուն բարեկենդանէ :

ԸՆՏ ՂԱՏԻՆԱՑ

Վերադիրն է.....41
ԿիրակազիրնԱ.
Ոսկեթիւն2

ՏԱՐԵՄՈՒՏՔ

Բուն Թուոյն Հայոց 4376 Օգոստ. 41
Թուին Տօմ. ՈՅԼԻ 1332 Օգոստ. 13
Ազնարիայի ՄԿԻ 267 Մարտ. 21
Յաճկաց 1ր. Հոկտ. 30
Իհից 5643 Սեպտ. 2

37920-67

57407-6. 2.

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Օ.	Օր ամսոյն:
Լ. Լ. Պ.	Լատինացւոց:
Տ. Տ. Տ.	Տաճկաց:
Գ.	Գասլմ:
Խ.	Խըտրէլէզ:
Յ. Յ. Յ.	Յունաց:
Տօժ.	Էստ տօմարիս մերոյ:
Յայուժ.	Էստ յայտմաւուրաց:
Ա.	Ազարիայի:
Հ. Հ. Հ.	Հրէից:
Ը	Արեգակն:
ԾԱ. Լ. Ա.	Ծնունդ Լուսնի:
Ա. Ա. Ք. Ա.	Առաջին թառողդ Լուսնի:
Լ. Լ. Ա.	Լրումն Լուսնի:
Վ. Վ. Ք. Վ.	Վերջին թառողդ Լուսնի:
Ե. Ա.	Մազումն Արեւու:
Կ. Օ.	Կէս Օր և Կէս Գիշեր:
Ե. Տ.	Երկայնութիւն Տունչեան:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՑ

Լայն աշխարհ. $41^{\circ} . 00' . 46''$. Հեռ-:
Երկ.'ի Փարիզէ $26^{\circ} . 38' . 50''$. Արե-:
Եւ ժամքն հաշուրին 'ի 24. սկսեալ յետ
մտիցն արեւու:

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ, ԵՒ ՄԻՋՈՑՔ ՆՈՅԻՆ	
Օր ԾՆՆԴԵԱՆ	Դշ.
Միջոց ուտիք աւուրը	12
Առաջաւորաց բարեկեն. Յնկր.	17
Սուրբ Սարդիս	" 23
Օր Տեառնընդառաջի	Կիր.
Բուն բարեկենդան	Փիսր.
Զաթիկ	Մարտ.
Օր Աւետման	Ապրիլ
Երեւման Խաչ	" 25
Համբարձումն	Մայիս
Հոգեգալուստ	" 16
Բարեկենդան Լուսաւորչ.	Յունիս
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ	" 12
Բարեկենդան Վարդավո.	" 27
Վարդավառ	Յուլիս
Միջոց շաբաթը պահօք	Վեց
Բարեկ. Աստուածածնի	Օգոստ.
Ա.ՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ	" 15
Միջոց շաբաթը պահօք	Զորի
Բարեկենդան Ս. Խաչի	Սեպտ.
ԽաչՎերԱՑ	" 12
Վարագայ Խաչ	" 26
Միջոց ուտիք շաբաթը	Ուր
Գիւտ Խաչ	Հոկտ.
Հրեշտակապետաց	Նոյեմ.
Յիսնակաց Բարեկենդ.	" 21

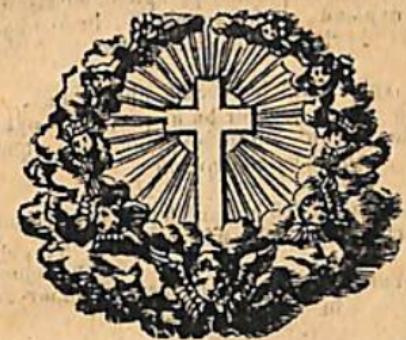
Սուրբ Յակոբայ բարեկ.	Դեկտ.	12
Սուրբ Յակոբ	"	18
Օր Յարեկենդանի Ծննդեան	Դշ.	
ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԱԽՈՒՐԲ ՏԱՀԿԱՑ		
Ախըրը Էրպային.	Ցնվ. 17	Բա. էվ. ս.
Էվկիլի խամսիյն	" 18	" 11
Մէվրուտ.	" 19	" 12
Ճէմրէի էվիլէլ	ՓՏր. 7	Բա. Ախ. Շ
Ճէմրէի սանի	" 14	" 9
Ճէմրէի սալիս	" 21	" 16
Պէրտիւլ աճիւզ	" 25	" 20
Ախըրը խամսին	Մրս. 8	Ճմ. էվ. 1
Նէվրուզ	" 9	" 1
Խըտրէլէզ	Ապ. 23	Ճմ. Ախ. 18
Խւչ այլար	Մյս. 6	Բկնէպ 1
Միրաճ կէճէսի	Ցնս. 4	" 17
Ամառնամուտ	" 10	Եպն.
Պէրաթ կէճէսի	" 18	" 10
Էվգելի էյա. պհր.	Ցլս. 17	Բամզ.
Ախըրը էյա. պհր.	" 24	" 21
Գատրը կէճէսի	" 30	Բամզ.
Բամազան պայրա. Օգս.	2	Եկվիլ.
Կիւզ այլար	Ապ. 11	Զիլք.
Գուրապան պայրա.	Հկս. 11	Զիլքն.
Գասըմ	" 26	" 10
Ճէմրէրիր	Կկս. 10	Սկփէր 15

ԱՄՍԱՄՈՒՏՔ ՏԱՃԿԱՅ		
Թէպիլ Էվկէլ	Յունուար	8
Թէպիլ Սիլըր	Փետրվար	6
Ճէմազիլ Էվկէլ	Մարտ	8
Ճէմազիլ Սիլըր	Ապրիլ	6
Թէճէպ	Մայիս	6
Շապան	Յունիս	4
Բամազան	Յուլիս	4
Շէվմալ	Օգոստոս	2
Զիլդատէ	Սեպտեմբեր	1
Զիլհիճէ	Հոկտեմբեր	1
Մուհարրէմ Ար..	Հոկտեմբեր	30
Սէփէր	Նոյեմբեր	29
Թէպիլ Էվկէլ	Դեկտեմբեր	29

ԱԻՈՒՐԲ ՏՕՆԱԱՄԲՈՒԹԵԱՆ
 ԵԿԵՂԵՑԻ ՈՅ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ
 ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՑ ԳԻՒՂՈՐԵՒՑ
Փիսր. 4 Սրբոց Վարդանանց զօրա-
 վարաց. 'ի Ֆէրրի զիւղ:
 Մարտ 28 Սուրբ Յարութիւն 'ի Թի
 Արքունի Նաւատեղեաց:
 Մարտ 28 Ս. Յարութիւն. 'ի Բերայ:
 Մարտ 28 Ս. Յարութիւն. Գումզարու:
 Ապրիլ 14 Ս. Ստեփաննոս. 'ի Խաս-
 զիւղ:
 Ապրիլ 25 Երեւան Խաչ. 'ի Գուրու-
 չէշմէ:
 Մայիս 6 Ս. Փրկիչ. յԱզգային Հի-
 ւանդանոցի:
 Մայիս 16 Ամենասուրբ Երրորդութիւն
 'ի Բերայ:
 Մայիս 23 Ս. Եղիս. յԵյիպ:
 Մայիս 23 Ս. Եղիս. Պէյքօզ:
 Մայիս 24 Ս. Հռիփիսիմէ կոյս. 'ի Պէօ-
 յիւք տէրէ:
 Մայիս 27 Ս. Յովհաննէս Պարապետ.
 'ի Ստէնիա:
 Մյ. 29-30 Ելն 'ի Վիրապէն Ս. Լուսա-
 ւորչին. 'ի Գուզկունճուք:
 Մյ. 29-30 Ելն 'ի Վիրապէն Ս. Լուսա-

ւորչին. 'ի Գերզմ. Բերայի:
 Յն. 12-13 Գիւտ նշխարաց Ս. Գ. Լու-
 սաւորչին. 'ի Ղալաթիա:
 Յն. 12-13 Գիւտ նշխարաց Ս. Լուսա-
 ւորչին. 'ի Գընալը կողին:
 Յունս. 15 Սրբոց Երից Մանկանց.
 յԵմիրկէն:
 Յունս. 20 Գիւտ Տիոյ Ս. Աստուա-
 ծածնի. յԵւհի զիւղ:
 Յունս. 20 Գիւտ Տիոյ Ս. Աստուա-
 ծածնի. յԵյիպ:
 Յշ. 26-27 Սրբոց Առաքելոց. 'ի Գան-
 տիլլի:
 Յունս. 4 Ս. Կարապետ. յԽւսկիւտար:
 Յշ. 10-11 Ս. Սանդուխտ. 'ի Հիսար:
 Օգս. 15 Վերափոխումն Ս. Աստուա-
 ծածնի, 'ի Գումզարու,
 յԱզատլը:
 Օգս. 15 Վերափոխումն Ս. Աստուա-
 ծածնի. Քրիստոս Թագա-
 ւոր. 'ի Գատը զիւղ:
 Օգս. 15 Վերափոխումն Ս. Աստուա-
 ծածնի. Ս. Նշան. յԱլէմ-
 տաղի:
 Օգս. 22 Ը. օր Վերափոխման. յՕր-
 թագիւղ:
 Օգս. 29 Գիւտ Գօտւոյ. Պէշիրթաշ:

Սեպտ. 8 | Ծնունդ Ա. Աստուածածնի:
 ՚ի Մազըր գիւղ:
 Սեպտ. 12 | Խաչվերաց. յիւսկիւտար:
 Սեպտ. 12 | Խաչվերաց. Ա. Շշան. Գար-
 թալ:
 Սպ. 25-26 | Ա. Գէորգ. ՚ի Սամաթիա:
 Հոկտ. 16 | Ա. Յովհաննէս Աւետարա-
 նիչ. ՚ի Նարլը գարու:
 Հոկտ. 16 | Ա. Յովհաննէս Աւետարա-
 նիչ. ՚ի Կէտիկ բաշա:
 Հոկտ. 23 | Ա. Յովհան. Ուսկերերան. ՚ի
 Գարակէօմրիւկ:
 Նոյմ. 6 | Ա. Հրեշտակապետք. ՚ի Պա-
 լատ:
 Դեկ. 4-5 | Ա. Թաղէոս և Բարթուղի-
 մէոս. յԵկնի գարու:
 Դեկտ. 14 | Ա. Նիկոլոս. ՚ի Թօր գարու:
 Դեկ. 18-19 | Ա. Յակոբ. ՚ի Գասըմ բա-
 շա:
 Դեկ. 18-19 | Ա. Յակոբ. յԵկտի գուլէ:
 Դեկտ. 25 | Ա. Ստեփաննոս. յԱյիսթէ-
 ֆանոս:
 Դեկտ. 28 | Ա. Յակոբ Առաքեալ. յԱլ-
 թը-մէոմէռ:

Ա. Ռ. Ս. Խ Ա Զ Ն

ՎԱՐԱԳԱՅ

Յաղրեա, նվ Խաչ. յաղրել՝ բնութիւն է հոյին,
 Յաղրել չարին, յաղրել մահու, խաւարին.
 Յաղրանակի դու եւ նրան եւկնալիր,
 Փայս Ասուածակիր:

Դու Բարձրելոյն ցուպ ես ի ձեռն նայուական,
 Դու եւ նորս աշխարհանաս ես մական.
 Ի հոյ տեսիլ՝ ազգ եւ աստեղ յսնարհին
 Ասուծոյ սոսուերին:

Բանակիւերու՝ դու հօվանի, ոահանորդ,
Լուսոյ ես միւս դու մարդկութեան տուազնորդ.
... ուրեան, ծմարտուրեան, իւրաւան
Դրօս ես եւկնապանձ:

Քեւ՝ տրկաբներ՝ եւեւցան դիւցազուն.
Մրցի նեղուկ, դու ես հօգլոյ զօրուրիւն.
Մահու գործի, անմահութեան գրաւական,
Շիրմաց բափոփան:

Սեմն փայտ, ի ժէն կը բրդիխի լոյս, ի ժէն կեսն.
Թեւերէդ դուրո, փառքն է զաղիփաղի, զա-
պանցանք.
Քո լուսէդ դուրս՝ լոյսն է անող, խաւաշչուս,
նւ համայնն է սուս:

Բրոնակալաց ընկնօղ զոռող ճակատուն,
Թագերու՝ զարդ ես, ամրոցաց՝ ամրուրիւն.
Փիխսոփայն եւ ոամիկ՝ ժեզ ընդ առաջ
Մընցադրեն, նվ նաչ:

Ծոււանարոյ բցէից ի ծոցն առած Կոյս (1)
ի Տիրերեան տիմանց յերասին սպացաւ Կոյս.
Անհուն կորով ներընիցիր ի սիրեն այն
Նրաւանի Հրակայն: (2)

(1) Սուրբն Հոփիսիմէ իւր կուսական պա-
րանոց կը կրէր կենաց փայտին մէկ՝ նշխարբէ
(Խորեն. ի պատու. Հոփիս.) Այն է որ կը պահ-
ուի մինչէն ցարդ ի Աւան Վարազայ, եւ որոյ
տօնը կը կատարէ Ս. Նկեղեցին Հայաստաննեաց:

(2) Յայտոնի է Հակային մեծի Տրդատայ
պարտութիւնն ի մատադ Կուսէն Հոփիսիմէայ:

Ո՞վ Խաչդ Հայոց, Ասուծոյ մի վե՛ն արեամբ
Զանգեալ ես դու զեր յարփւոյն ոռդ ներկ-
եալ ամբ,
Քո թեւք՝ վառին դեռ յարտառու սիրակէզ
իւ Կոյսն օծեց ժեզ:

Ի ՎԱՐԱԳայ սար բարձրացեալ յաղրական,
Հովանանաս դու ընդհանուր Հայուրեան.
Ասոււած մ' ի ժեզ բարողէ զոյ անվենե՛ր...
Կոյս՝ մըրմբնչ Սէ՛ր.

Յաղրեան ան Խաչ, յաղրել՝ ընուրիւն է խոյն.
Յաղրեան՝ յերկիր, որպէս յաղրող ես յերկին.
Քո վեհազոյն նի եղիցի յաղրանակ
Մէր Մի՛Ռիթիին՝ ուուիդ տակ:

Խ. Արքեպ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(*) Ուժ տողը չնշեալը ի Գրաքննութենէ:

ՅՈՒՆՎԱՐ
31

Տ. Քեանունի Սամի.

- 13 1 Ուր. աճ. Գ. Օր պահոց բն Մննդեան, և ԿԱՂԱՆԴ.
այսինքն Տարեմուտ 1882
Թուականին : Հ-ը ։ Պ-։
Դ-։ Ց-։ Տօն անառանին-
շ-նեան, և յիշ-ուոտի Բ-որդ-ն
հ-յուուլե-ին : Լ-։ Ց-նա-
ր ։ 13 և Պերսկաւուուունին :
Բ-ուու Տօմուրի, Ք-ուուցի հի:
Ց-ոյսի, Ք-ուուցի իու : Ա-պ-
ր-է-յէ, Ա-ը-մոյ ժէ : Տ-մ-աց
1999, Սեփերի բ-դ-ը-դ-ի
ա: Բ-ու Հըեւի թ-եբ-էն 22:
- 14 2 Շր. ակ. Դ. Օր պհց. Մննդ: 50 79
Մրբոցն Բարսղի հայ-
րապետին, և Եղբօր նորա
Գրիգորինիսացւոյն, Մեղ-

L	O	S	Գ.
		ՅՈՒՆԱԿԱՐ	
15	3	ըեստրոսի Հռովմայ հայ- րապետին, և Արքայ Եփ- րեմի Խուրին Ասորւոյ :	
16	4	❖ Կիր. թձ. Ե. Օր պահոց Դ Ծննդեան: ՀԲ. Ք. Մ. ՇԱՀԵՑ Լ. Տօն անառան Յէսուս:	Վ
17	5	❖ Դշ. գձ. Ճրագալոյց Ծնըն- դեան եւ Մկրտութեան Քրիստոսի: Ես Յա: Նա- -ի-րէ+ Երէւոյն:	ՎԴ
18	6	❖ Դշ. գՁ. Տօն Ծննդեան Դ ԵՒ Մկրտութեան Տեսլու: Ո-րէ+ Ե Թէ Ա-ն ՕՐ Ա-ն-ի- Զ-ց: Յ. Մ Ե-ր-ո-ւ-ի-ն Տե-ս-ո-ն: 20 ⁰ Տար. Գահ. Կիյեօմ Կայսեր Գերմանիոյ.	ՎՐ
19	7	❖ Եշ. դձ. Բ. Օր Ծննդ : Դ Յէլուրէ ՄԵ-ր-ելց: Յա. Յ-ե- հանսա Կարող-ի-րէն: ◎ Ի Զրինոն. Ժ. 2. Ի. 14: ՏՏ. Պ-ո-րէն Տեւլ:	ՎՀ
20	8	Ուր. դկ. Գ. Օր Ծննդ: Յայս. Ա-ր-ց: Յ. Բ-ե-տ-ե-լ-լ-լ-լ:	ՎԾ

L	0	ՅՈՒՆՎԱՐ	S	Գ
29	17	❖ Կիր. աճ. ս. զկնի Ծնն. Հբ. դՅ. տ. ցԵԵՀՆ: Բարե- կենդան Առաջաւորաց: ՅՆ. Անտօնէ Անապարախանէ: Տ. Անելլը Արդյոյին, վԵԵՀՆ + —ունօքեայ Ա. Խանին ցԵԵՀՆ:	11	ԱԷ
30	18	❖ Հ. ակ. ս. օր պհց. առաջ: 11 Հց. աղ. դ. թի: ՅՆ. Աթանասի և Կիւրուէ հայրապետաց Ալեւի- տանուրեայ, և լուծարու պա- հոց յայում էօինելի: ՏՀ. Իւ- շելլ խանին, պիշտ Բ. յիւնօքեայ Խանին ցԵԵՀՆ:	10	
31	19	❖ Հ. բճ. Բ. օր պհց. առաջ: 17 Հց. աղ. աՅ: ՏՀ. ՄԵԼԱԿ:	17	ԱՇ
4	20	❖ Հ. բկ. Գ. օր պհց. առաջ: 17 Հարց. աղ. աՅ: Լ. Փեր- բառու:	17	ԱՎ
2	21	❖ Հ. գճ. Գ. օր պհց. առաջ: 12 Հարց. աղ. ԲՅ: Լ. Տեառ- շնորուշ:	18	
3	22	❖ Աւր. զկ. Ե. օր պհց. առաջ: 10 Եւ յիշատակ Յովանու- մարգարէին: Հց. ՍԵՒՆԴԻ ❖ Լ. Ի. մ. մի. 17. ր. 4: Անձրեւարեւ հողմունի:	19	

L	0	ՌԵՊԻ. ԵՎՎԵԼ.	S	Գ
4	23	❖ Եր. դՃ. Սրբոց Սարգսի զօրավարին, և որդւոյ նո- րա Մարտիրոսին, և չո- րեքտասան զինուորացն: ՀՅ. Տ-ԵԵՀՆ-Ե ունոց:	11	Գ.
5	24	❖ Կիր. դկ. Բ. զկնի Ծնն: 17 ՀԲ. Ե. տ. ցԵԵՀՆ Հբան+: Լ. Եօւանասերութ Հ-ԵՐՈՒԵ:	11	ԳՆ
6	25	❖ Հ. աճ. Սրբոց Առովմանց զօրավարացն: ՅՆ. ԳԵՒՔ- ԵՒ Ա-Մ-Ա-Ֆ-Ա-Բ-Ա-Բ:	18	ԳՏ
7	26	❖ Հ. ակ. Սրբոց Սուրբիա- սանց վկայիցն: Հց. Խ-Ե. ԹԻ:	19	ԳՐ
8	27	❖ Հ. բճ. Պիր: Հց. հան. ԳՅ: Յ. Դ-ԵՅ. Ն. Յ. Յ-Ա. Ո-Ա-Բ:	20	ԳՅ
9	28	❖ Հ. բկ. Սրբոց Ասկեանց քահանայից: Հց. Խ-Ե. ԵՅ: 470 Տարեղ. Ծննդ. Տ. Ներսիսի բարձրաշնորհ Պատրիարքին Կ. Պօլսոյ.	21	ԳՅ
		❖ Վ. Բ. ԺՄ. 4. ր. 6: Պարզ եւ ցուց:		
10	29	❖ Աւր. գՃ. Պիր: Հց. հան. ԳՅ:	22	ԳՅ
11	30	❖ Եր. զկ. Սրբոյն Խահակայ Պարթևի հայրապետին	22	ԳՅ

L	O	ՓԵՏՐՎԱՐ	S	Գ.
		մերոյ: ՅՆ. Հ-ՅՐ-ՊՒ-ԴՐ-Մ- Բ-Ր-Ջ-Դ, ԳՐԵՒ-Ը, և Ց-Շ-Ա-Ն- Խ-Ա Ո-Ջ-Ք-Ե-Ր-Ա-Ն-Խ-Ա և Յ-Հ-Ս- Դ-Ա-Յ Մ-Ե-Ր-Ե-Ղ :		
42	34	* Կիր. ղձ. Գ. զինի Ծնն: ՀՀ 98 ՀԲ. Ե. տ. ցլեւզ: Հբաւ:		
				
		ՓԵՏ Բ-Վ-Ա-Ր		
		28		
		Տ. Շուպար .		
43	1	ԲՀ. ղկ. Սրբոցն Մարկոսի ՀՕ 99 եպիսկոպոսին, Պիոնի քա- նանային, Կիւրզի և Բե- նիամինի սարկաւագացն. և սրբոց վկայիցն Արդլմո- ւենի, Որմզդանայ, և Սա- յենի: ՀԵՅ. ՏԵՐ. ԴԻ: ՅՆ. Նաւահառէիւ յայսէ Եօնիւէի:		
14	2	ՊՀ. աճ. Սրբոց Ղեւոնդեանց ՀԴ 100 քահանայիցն: ՀԵՅ ԴԻ:		

ΦΕΣΡΨΛ

28

S. Чигашв.

L.	O.	ԸԵՊԻՒ ԱԽՋԲ	S.	Գ.
15	3	ՅՆ. ՏԵՐԱԾՈՎՈՎՈՎ :	ԴՎ	101
16	4	ԵՆ. ԹԺ. ՍԵՐՈՑ ՎԱՐԺԱ- ՆԱԼԸ գօրավարոցն մերոց հաղպար երեսուն և զեց վկայից: ՅԵԼՄԵԿԻ ՀԵՐԵԼԸ:	ԴՎ	102
17	5	ՌԱՐ. թկ. ՊՆԲ: ՀԵԶ. ՀԱՆ. ԴՒ: ԴՎ 103		
		② ԾԱ. ԼԱ. ԺՄ. 12. ր. 3: ԶԻԱԽԱՏԱՆ հոդմ:		
18	6	ԵՐ. ԳՃ. ԿՈՍՄԱՆԴՆՈՎԱԳՈՂՈՎ ՄՈՎՐԲ ՃՈՂՈՎՈՅՆ հարիսր յիսուն հայրապետոցն : ՏՏ. ԲԵԿԻՆ ԱԵՐ:	ԴՎ	104
19	7	❖ ԿԻՐ. ԴԿ. ԲՈՆ բարե- կենդան: ԵԱ ՅՆ. Լ ԼԴ: Յ- Յ-Յ-Յ. ՄԵԼԱԿԻԱՆ: ՏՏ. ՃԵՐԵԿ ԵՎԵԼ ու հանձն, օր է լունելոց, ՄԵՐԻ ԲԵԼԵՆ որբեան է օթուու:	ԴՎ	105
20	8	ԲՆ. աճ. Ա. օր մեծ պից: ՅՆ. ԵՐԵ-Ե ԹԵ-ԵՐԵՐՈՎՈՎ Ա-Յ-Յ: Հ. Ա-Ե-Ր-:	ԴՎ	106
21	9	ՊՆ. ակ. Բ. օր մեծ պից: ՏՏ. ՄԵԼԱԿԻԱՆ: ❖ ի ՑՈՎԱՆ. ԺՄ. 14. ր. 32: ՏՏ. Հ-Ե-Ր-:	ԴՎ	107

L	O	ՓԵՏՐԱՎԱՐ	S	Գ.
22	10	Դ. ղձ. Գ. օր մեծ պից:	5	108
		Ց. Ղ. արտավազուն + ահանս- յին : Լ.ր. Օր խիբուց :		
23	14	Ե. ղկ. Գ. օր մեծ պից:	6	109
24	12	Ուր. ղձ. Ե. օր մեծ պից:	7	110
25	13	Շր. ղկ. Զ. օր մեծ պից:	8	111
		Սրբոցն թէողորոսի զօրա- վարին: Ե-- Ց.:		
		Ֆ. Ա. Ք. Ժմ. 6. ր. 26: Խառնակ հղանակ:		
26	14	Ք. Կիր. ղձ. Տեսոնընդա- ռաշ: Ա. նէրհան: Տ. ձեւքեւ ռունի ոկտոս, օր էլանե- լոյ: Չերժութեան արէ- կ ջանրու: Հր. Ծամ կառ ժահանան Մ-լեռու:	9	112
27	15	Բ. ղկ. Ը. օր մեծ պից:	10	113
		Հըշ. աղ. պ. -:		
28	16	Գ. ղ. ամ. Թ. օր մեծ պից:	11	114
1	17	Դ. ղ. ակ. Ժ. օր մեծ պից:	12	115
		Լ.ր. Մ-ըր:		
2	18	Ե. ղձ. ԺԱ. օր մեծ պից:	13	116
3	19	Ուր. ղկ. ԺԲ. օր մեծ պից:	14	117
4	20	Շր. ղձ. ՃԳ. օր մեծ պից:	15	118
		Սրբոցն Կիւրղի Երուսա-		

L	O	ԲԵԳԻ, ԱԽԸՐ	S	Գ.
		ղիմայ հայրապետին, և միւս Կիւրղի եպիսկոպո- սին, և մօրն նորս Աննայի:		
5	21	Ք. Կիր. ղկ. Գ. Քառու- նորդական պից: Անու- նա: Տէ. ձեւքեւ ռուլու ֆէլ բէրդոյ, օր էլանելոյ Ջեր- մանիւն արէ- է հոգն: Հը. Փառքէմ, ուս յէլարտին Ե-միւրոյ. օր է Շեւեւ դոյ- րամը:	6	119
		Հ. Լ.ր. Լս. Ժմ. 9. ր. 4: Փոխինխական օդ :		
6	22	Բ. ղձ. ԺԵ. օր մեծ պից:	17	120
7	23	Գ. ղկ. ԺԶ. օր մեծ պից:	18	121
8	24	Դ. ամ. ԺԷ. օր մեծ պից:	19	122
		Ց. Գէ-ր գլեայն Յունա- նա Կոբառուերէն :		
9	25	Ե. ակ. ԺԲ. օր մեծ պից:	20	123
		Տէ. Պէրտէ-Լ աճի-զ: Պ- րանց շուրու, օր ուեւ-է էօն ուիւ, և ա-ըն գէւեր:		
10	26	Ուր. ղձ. ԺԲ. օր մեծ պից:	21	124
		37 ⁰ Տար. Ծննդ. Աղեք- սանդր. Կայսեր Ռուսաց		

L	O	ՄԱՐՏ	S	Գ.
14	27	18º Տար. Գան. Լուի Օրսն Բ. Թազգաւորին Պավիլերայի.	ՀՀ	120
12	28	Եր. թէ. Ի. օր մեծ պահոց: Սրբոյն Յովհաննու Երու- սաղիմայ Հայրապետին, և սրբոց հայրապետացն մերոց Յովհաննու Օձնեց- ւոյն, Յովհաննու Որոտ- նեցւոյն, և Դրիգորի Տա- մեւացւոյն: Ը Վ. Ք. Ժմ. 5. ր. 47: Պարզ իւ ցուց:	ՀՀ	126
13	1	✳ Կիր. զմ. Դ. Քառաս- նորդական պից: Տարեկան:	ՀՀ	126
14	2			
ՄԱՐՏ				
31				
Տ. ՄԱՐՏ.				
13	1	Բ. 2. զկ. ԽԲ. օր մեծ պից:	ՀՀ	127
14	2	Պ. 2. դմ. ԽԳ. օր մեծ պից:	ՀՀ	128

I.	O.	ՃԵՄԱԾՅԻ, ԷՎԱԼԻ.	S.	Գ.
1.	0	38 ⁰ Տար. Ծննդ. Ում-պերը Թագ. Խոսկիոյ. 4 ⁰ Տար. Գահ. Աղեք-սանդրէ՛. Կալսեթեռուաց		
15	3	Դ ₂ . դկ. ի՞ն. օր մեծ պից: Մէջբա՛: Տէ՛ վեշ բարչ:	ՀՀ 112	
16	4	Ե ₂ . տճ. ի՞ն. օր մեծ պից: Ուրը. ակ. ի՞ն. օր մեծ պից:	ՀՀ 113	
17	5	33 ⁰ Տար. զահ. Կիլօմ Գ. բագ. Հոյանայիփ:	ՀՀ 114	
18	6	Եր. բճ. ի՞ն. օր մեծ պից: Որրոց քառասնից ման-կանցն, որրէ՛ի Սերաստիա-կատարեցան:	ՀՀ 115	
19	7	❖ Կիր. բկ. Ե. Քառասնոր-դական պից: Դադասունն:	ՀՀ 116	
		❖ Ծն. Խ. Ժմ. 19.ր. 54:		
		Անձրէւարեր հողմունելիք:		
20	8	Բ ₂ . զճ. ի՞ն. օր մեծ պից: Տ. Անեռը խոմույն, վերջ ժի-նորեաց բառն չմերուն: Ե-ձեմոցիւ եւզեւլ:	ՀՀ 117	
		❖ Խ հոդն. Ժմ. 16. ր. 6:		
		Տէ՛ Համբէլ:		
21	9	Դ ₂ . դկ. Ե. օր մեծ պից:	ՀՀ 118	

I.	0	ՄԱՐՏ	S	Գ.
22	10	Յայ-մ. Աւելիք: Յն. Քառ- սուն մականց: Գարբանա- խութ և Հաստութեած և լին- ութ և հիւեր հաստութ ՏՀ. Ներքութ. այսինքն նոր օր: Հը. Նիսուն, որ է ուղղված ուժու ըստ Աւագանձունչ լին:	7	173
		Դ. դմ. լԱ. օր մեծ պհց: Յն. Աւելութեած:		
		85 ⁰ Տար. Ծննդ. Կիյիօմ Կայսեր Գերմանիոյ.		
23	11	Ե. դկ. լԲ. օր մեծ պհց: Տօմ. Աւելիք:	2	174
24	12	Ուր. ամ. լԳ. օր մեծ պհց:	6	178
25	13	Եր. ակ. լԳ. օր մեծ պհց: Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգո- րի Լուսաւորչին մուտն ի Վիրապն: Լու. Աւելութեած:	7	179
26	14	✳ Կիր. բՃ. Զ. Քառաս- նորդական պհց: Գալու- թեան:	7	180
		✳ Ա. Ք. ԺՄ. 21. ր. 45: Պարզ և ցուց:		
27	15	Բ. բկ. լԶ. օր մեծ պհց:	8	181
28	16	Գ. դկ. լԿ. օր մեծ պհց:	9	182

I.	0	ՃԵՄԱՁԻՆ ԵՎՎԵՒ	S	Գ.
29	17	Դ. Աւելութեած:	10	183
30	18	Ե. դմ. լԹ. օր մեծ պհց:	11	182
31	19	Ուր. դկ. Խ. օր մեծ պհց:	12	185
4	20	Եր. ամ. Յիշատակ յա- րութեան Ղազարու: Լու.	13	186
		Եպութ:		
2	21	✳ Կիր. ակ. Ծաղկազարդ:	14	187
		Ես Յն. և Լու: Ո.		
		Շամ, և Տ-ը բ-ը Մկե,		
		266, դուր Բարդաւանին Հ- յոց, և Գարենամուդ ըստ Հին Քամուր:		
3	22	Աւազ Երկուշաբթի. բՃ:	15	188
4	23	Աւազ Երերշաբթի. բկ. Ցի- շտակ տասն կուսանաց:	16	189
		Հը. Պառեւ, որ է Խուճ- ութ Պայրութ ունի օր:		
		✳ Լու. ԼԱ. ԺՄ. 4. ր. 4: Ամպաւած օդ:		
5	24	Աւազ Հորեքշաբթի. գՃ:	17	190
6	25	✳ Աւազ հինգշաբթի. գկ:	18	191
		Տօն Ամենասուրբ Հաղոր- դութեան, և Յիշատակոս- նալուային Յն. Աւելութեած:		

Q.ՊՐԵՒԼ

30

S. Եիսամ.

13	4	Ա. Եշ. զ. օր Զատկի:	15	101
		Տըւ Հան աբոքեց :		
14	2	Ա. Աւր. զ. օր Զատկի:	16	102
		Տըւ Տէղ-Ալեքս այս վայ:		
15	3	Ա. Եր. դ. է. օր Զատկի:	17	110
		Յիշատակ զիսատմոն Յովի- հաննու Մկրտչին: Հ. Ծա:		
		Հան Տաճուածն Յեւայ :		
16	4	Քըն. Նոր Կիւրակէ. դկ.	18	111
		Ը. օր Զատկի :		
17	5	ԲԲ. Բշ. աճ. թ. օր Յինանց:	19	112
		⊕ Ծն. Լս. ԺՄ. 4. ր. 42:		
		Անձիւարի հողմութի:		
18	6	ԲԲ. Գշ. ակ. ժ. օր Յինանց:	20	113
		Տէ ձեւութեւ:		
19	7	*** ԲԲ. Գշ. բճ. ժԱ. օր	21	114

L	0	ԱՊՐԻԼ	S	Գ
		Յին : Աւետումն սուրբ Աստուածածնի:		
20	8	ԲԵ. ԵՀ. թկ. ժԲ. օր Յին: Յայ-մ. Ահեղ-: ՀԵ. Եա-: Օ ի Ցուշն. ԺՄ. 8. ր. 10: ՏՀ. ՍԵ-Կբ:	Դ	160
21	9	ԲԵ. Ուր. զՃ. ժԳ. օր Յին:	Հ	162
22	10	ԲԵ. ԵԲ. զկ. ժԳ. օր Յին:	Օ	167
23	11	❖ ԳԿ. Աշխարհամատրան Կիւրակէ. դՃ:Կանաչ Կի- բ-բ-է: Լ. Մ. ԳԵ-բ-է :	Դ	168
24	12	ԳԲ. ԲՀ. դկ. ժԶ. օր Յին:	Վ	169
		51 ⁰ Տար. Ծննդ. Նասր- կա-Տին Շահին Պարսից.		
25	13	ԳԳ. ԳՀ. աՃ. ժԷ. օր Յին:	Ա	170
		❖ Ա. Բ. ԺՄ. 14. ր. 17: Քաղցր եղանակ :		
26	14	ԳԳ. ԳՀ. ակ. ժԲ. օր Յին:	Զ	171
		Ահեղ-բ-է:		
27	15	ԳԵ. ԵՀ. թՃ. ժԲ. օր Յին:	Վ	172
28	16	Ուր. թկ. ի. օր Յին: Հ. Ծառ լուս բահան պէ- եայ և բեր-բե-ըա-ըա-նի:	Ա	173

L	0	ՏԵՄԱՁԻՒ. ԱԽԾ	S	Խ
29	17	ԴԵ. ԵԲ. զՃ. իԱ. օր Յին:	Դ	174
30	18	❖ ԳԿ. Զորրորդ Կիւրակէ. Մ	Խ	175
		զկ: Կարգի լ-ը-մ-է:		
1	19	ԴԲ. ԲՀ. դՃ. իԳ. օր Յին:	Ա	176
		Լ. Մ. Մ-ը-է:		
2	20	ԴԳ. ԳՀ. դկ. իԲ. օր Յին:	Յ	177
		Ա. Ա-ը-մ-է:		
3	21	ԴԴ. ԳՀ. աՃ. իԵ. օր Յին:	Ե	178
		ՅՆ. Կիւրակէ կամ կամ Լ. Մ. Կիւր կ-է:		
		Օ Լ. Լ. ԺՄ. 15. ր. 2: Պայծառ եղանակ :		
		15 ⁰ Տր. ծննդ. Նաու քազ. Շուեաի եւ Նորվեկիոյ:		
4	22	ԴԵ. ԵՀ. ակ. իԶ. օր Յին:	Վ	179
		ՀԵ. Եւրուր խամ-բառ-է:		
5	23	ԴԶ. Ուր. թՃ. իԵ. օր Յին:	Ա	180
		ՅՆ. Ս-ը-բ ԳԵ-բ-է: ՏՀ. Խըտքեւ-է:		
6	24	ԴԵ. ԵԲ. թկ. իԲ. օր Յին:	Զ	181
7	25	❖ ԳԿ. Հինգերորդ Կիւրակէ. Դ.	Դ	182
		զՃ: Տօն Երեւմսն խաչի:		
8	26	ԵԲ. ԲՀ. դկ. Լ. օր Յին:	Վ	183
		8 ⁰ Տար. ընտրութեան ՚ի Պատրիարքութիւն Կ.		

L	O	ՄԱՅԻՍ	S	I
9 27	ԵՎ.	Գլ.	ՊՃ.	ՕՐ ՅԻՒ:
10 28	ԵՎ.	Գլ.	ՊՃ.	ՕՐ ՅԻՒ:
		Ը Վ. Ք. ԺՄ. 49. ր. 44:		
		Պայծառ եղանակ:		
11 29	ԵՎ.	Ել.	ԱՃ.	ՕՐ ՅԻՒ:
12 30	ԵՎ.	Ուր.	ԱՃ.	ՕՐ ՅԻՒ:
		33 ⁰ Տար. Գահ. Կիյևու Ք. Թագ. Հօլանտիոյ.		

Մ Ա Յ Ի Ս

54

Տ. Մայրս.

13 1	ԵՎ.	Եր.	րՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
14 2	Ֆ	ԳԱ.	ՎԵցերորդ Կիւրակէ:	Խ. Վ.
		րկ.	ՑՆ. Գիւր Կիւր-Ռու	

L	O	ԲԵՅԼՎ	S	I
15 3	ՁԲ.	ԲՀ.	ՊՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
16 4	ՁԲ.	ԳՀ.	ՊՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
17 5	ՁԲ.	ԴՀ.	ՊՃ.	Խ. ՕՐ ՅԻՒ:
		Ը ԵԱ. ԼԱ. ԺՄ. 13. ր. 37:		
		Անձրեաբեր օդ.		
18 6	Ֆ	ԵՀ.	ԵՀ.	Համբար-
		Ճումն Քրիստոսի: Ե-Ա Յ.		Վ
		Լ Լ-Դ: Խ. օՐ ՅԻՒ: ՎԵԼ-Է:		
		ՏՃ. ԲԵԼ-Է, Լ Է-Լ ՊԵԼ-Յ:		
19 7	ՁԲ.	Ուր.	ԱՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
		Պահր: ՀԵ. ՄԵԼ-Յ:		Վ
20 8	ՁԵ.	Եր.	ԱՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
		Յ-Յ-Յ. Մ-Ե-Ե-Ե:		Վ
21 9	Ֆ	ԵԿ.	Եօթներորդ Կիւրա-	Վ
		ԿԷ, րՃ: Երկրորդ Ծաղկա-		
		զարդ:		
		Ը յԵրկաւորմ. Ժ. 41. ր. 23:		
		ՏՃ. Ճ-Ե-Յ:		
22 10	ԵԲ.	ԲՀ.	ԲՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
		ՏԵՄ. Մ-Ե-Ե-Ե:		Վ
23 11	ԵՎ.	ԳՀ.	ՊՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
24 12	ԵՎ.	ԴՀ.	ՊՃ.	Խ. օՐ ՅԻՒ:
		Պահր: ՀԵ. Մ-Ե-Ե-Յ-Ե-Յ ՊԵ-Ե-		
		Գ-Ե-Յ-Ե-Յ-Ե-Յ-Ե-Յ:		

ՄԱՅԻՍ

63⁰ Տար. Ծննդ. Վիզդո-
րիա Թագին. Անգղիոյ:

25 43 Եւ. Եշ. ղձ. Խէ. օր Յին: Ա 71
Երեսոյին վիճուտ, ՚ և յէլուրուտ:
Վիճուտը ընդունեան Մա-
րտիսոյ ուստիւրուտ:

Պ Ա. Ք. Ժմ. 10. ր. 20:
Պարզ օդ :

26 14 Ուր. ղկ ԽԸ. օր Յին: Պիթ: Ա 72

27 15 Եւ. Եր. աճ. ԽԸ. օր Յին: Ա 72

28 16 Ակր. ակ. Հոգեգալուստ. Ա 72
Պէտութիւնուեւեւ: Եւս Յն և Լո.
Բարեկենդ Եղիսկան պից:

29 17 Բշ. րճ. Բ. օր Հոգե: Պիթ: Ա 72
Յն. Ուրբէւ և յայուս Եօնուիւ:

30 18 Գշ. րկ. Գ. օր Հոգե: Պիթ: Ա 72

31 19 Գշ. զճ. Դ. օր Հոգե: Պիթ: Ա 72

4 20 Եշ. զկ. Ե. օր Հոգե: Պիթ: Ա 72
Ա. Եբաթ: Լո. Յանիս:

Զ Ա. Հ. Ժմ. 1. ր. 47:

Պարզ հւ ըկրմ:

2 21 Ուր. ղճ. Զ. օր Հոգե: Պիթ: Ա 72
Յ. Կառունդիւնուի և Հւ.

ԲԵՃԵՊ

72⁰ Եր. ղկ. Ե. օր Հոգեգալու:

3 22 Եր. ղկ. Ե. օր Հոգեգալու: Ա 72
4 23 Ակր. աճ. Ա. Կիւրակէ
յարութեան, և յիշատակ
Եղիսյի մարզար. ին: Հբ. Ա.
աւ: Առաջն պատ: Հարու-
նէւ լոնի: Յն. Բարեկենդու-
րուտւ: Լ. Տօն Ա. Աքնա-
սուբբ Երբուրութեան:

5 24 Բշ. ակ Սրբոց կուսանացն Ա 72

Հոյփասիւեանց: Յն. Պահա-
րուտւ: 21 օք: Ելուրեւ:

22⁰ Տար. Ազգ. Սահմա-
մանադրութեան Հայոց.

6 25 Գշ. րճ. Սրբոց Գայիան- Ա
նանց:

49⁰ Տար. Դան. Ժօրժ Ա.
բագաւորին Հելլադալ.

7 26 Դշ. րկ. Պիթ: Հըց ապ. այ. Ա 72

8 27 Եշ. զճ. Սրբոցն Յովհան- Ա 72
նու Կարապետին, և Աթա-
նազինեայ Եպիսկոպոսին:
Լո. Տօն Ա. Հրետու Ս Հայք-
րութեան, Կիւլ Բանոյը:

L	O	ՅՈՒՆԻՍ	S	Խ
		Ց Վ. Ք. Ժմ. 22. ր. 39:		
		Պարզ և դանակ:		
9	28	Աւր. զկ. Պիբ: Հըշ. հան. -ի: ՌՇ ՌՇ		
40	29	Եր. դձ. Սրբոյ հօրն մերոյ Շ: ՌՎ		
		Գրիգորի Առաքալորչին ելն ի վիրապէն:		
41	30	Քեկիր. դկ. Բ. Տօն Կաթուղի- ՌԸ ՌԸ		
		կէ Եկեղեցւոյ Սրբոյ Եշ- միածնի: Հուստունի+:		
42	31	Բշ. աճ. Սրբոց մանկանցն ՌՇ ՌՇ		
		Բեթղեհեմի, և Ակակիոսի վկային, Մովլիմայ բա- հանային, և Կողրատիոսի զինաւորին:		
		ՅՈՒՆԻՍ		
		30		
		Տ. Հազիրան.		
43	492	Ակ. Սրբոց Կուտանացն ՌՎ ՎՎ		

L	O	ՇԱՊԱՆ	S	Խ
1	0	Նունեայ և Մանեայ: ՏՏ Մէրաբ է Ենքուք :		
14	2	Դ ₂ , թձ. Պիր: Հըշ. աղ. ազ. բ: ՏԸ ՀՅ 40 ⁰ Տար. Ծննդ. Սուլ- րան Համիլտ Բ. Կայսեր.	ՏԸ	ՀՅ
15	3	Եշ. թկ. Սրբոց իշխանացն Մահակայ և Յովսիկայ, և Սրբոց վկայիցն Սարգսի և Բագռուի: Հըշ. Տոր. աչ: ⊗ Են. Լ.ս. ԺՄ. 23. ր. 57: Այսուրծեղի առարք:	ՏԸ	ՀՅ
16	4	Ուր. զձ. Պիր: Հըշ. հան. բց: Լ.ո. Տօն սրբին Յիսուսիք: ՏՏ. Շոպուն:		ՀՅ
17	5	Եր. զկ. Սրբոց մեծին ներ- սիսի Հայրապետին մե- րոյ, և Խամայ եպիսկո- պոսին :	Տ	ՀՅ
18	6	Ք Կիր. դձ. Գ. Հբ. ա. տ: Տարեկենդան Լուսառորչի սպահոց: Հէ. Թամառուզ:	Տ	ՀՅ
19	7	Բշ. դկ. Պիր: Սրբոցն Եպի- փանու Կիպրուցոյն, Բա- րելայ ճայրապետին և ե- րից աշակերտաց նորին: Յայու. Մաքանա:	Տ	ՀՅ

L	0	ՅՈՒՆԻՑԱԾ	S	Խ
20	8	Գշ. աճ. Պհք: Կոստանդիաս-նոսի Թագաւորին և մօր նորա Հեղինեայ:	o	27
		45 ⁰ Տար. Գան. Վիզդո-րիա Թագին, Անգղիոյ.		
21	9	Դշ. ակ. Պհք: Հբց. առ. ան. թ:	γ	28
		Տօմ. Մ-բդոց :		
22	10	Եշ. բճ. Պհք: Սրբոցն Թէո-դիսոնի զազատացւոյն, և Թալիլեայ բժշկին, և եօ-քըն կուսանացն, որբ յԱնկիւրիայ կատարեցաւ: Հարց. մոք. ան. ա:	v	29
		Աւորութեադ, և Արե-ստուբէ եւցչետնէ, ուրեմն միանէ իւրանուլ, և հեշե-ըն եւլուել:		
23	14	Ուր. բկ. Պհք: Հբց. հան. բ:	λ	o.
		Յ Ա. Ք. Ժմ. 23. r. 44: Պայծառ եղանակ:		
		Օիսկոցկէսին. Ժ. 12 r. 21: Տէ. Սէրէլուն:		
24	12	Անդ. գճ. Գիւտ նշխորաց սրբոյ Հօրին մերոյ Գրիգո-րի Լուսաւորչին:	q	o1

L	0	ՇԱՊԱՆ	S	Խ
		Լ. Ծնունդ Յ-վահանա:		
		Մ-բդում :		
25	13	Ա կիր. գկ. Գ. ՀԲ. ա. ան: ա	o2	
		Հ-բդում:		
26	14	Բշ. դճ. Սրբոց վկայիցն Անտոնինոսի, Թէոփիլո-սի, Անիքտոսի, և Փոտի-նոսի: Հբց. մոք. բչ. ա:	v	o2
		27 15 Դշ. դկ. Սրբոցն Դանիէլի մարգարէին, և երից ման-կացն Սեղարայ, Մի-սաքայ և Արեղնաքովի: Հբց. մոք. ան. բ:		
28	16	Դշ. աճ. Պհք: Հբց. առ. ան. թ: ա	o2	
		45 ⁰ Տար. Թագավորութ. Վիզդորիա Թագուհոյն Անգղիոյ.		
29	17	Եշ. ակ. Սրբոց Թարգման-չացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ: Լ. Ա-բ-ւ-լշն Պէտքոսէ և Պօղոսէ:	v	o2
30	18	Ուր. բճ. Պհք: Հբց. հան. բ:	o	o2
		Տէ. Պէտքոսէ իւրէսէ:		
1	19	Եր. բկ. Սրբոցն Տրդատայ Թագաւորին և Աշխենտիկ-նոցն, և Խոսրովիդիսաոյն:	v	o2

		ՅՈՒՆԻՍ	S	Խ
1.	0			
		Ա. Նախայ: Լ.ր. Յու-լես:		
		Ց Լ.ր. Լ.ս Ժմ. 4. ր. 34:		
		Պայծառ օդ:		
2.	20	Ֆ Կիր. զձ. Ե. Գիւտ տիփոյ Ա սուրբ Աստուածածնին:	Վ	օ
		Հարաւանդիք:		
3.	21	Բ 2. զկ. Մըրոցն Կալիստ- Ա լ ր սատոփի, և բառատուն և ինն վեայիցն, և Ղոննկիա- նոսի բահանային: Հորդ. Տոր. Բ Յ. Բ:	Վ	Դ
4.	22	Գ 2. դձ. Մըրոցն Զաքարիայ Ա մարգարէին: Հ բ. Ծամկան առանձն Երանակէդ:	Վ	Դ
		106 ⁰ Տար. Անկախու- թեան Միացեալ- նա- հանգաց Ամերիկայի.		
5.	23	Գ 2. դկ. Պիր: Հորդ. առ աջ. Ե: Վ. Դ		
6.	24	Ե 2. աձ. Մըրոցն Եղիսէի Վ մարգարէին: Յ ն. Ծամկան Յ ա լ ա ն ա ն Կ ա ր տ ա բ է ի ն ի ն :	Վ	Դ
7.	25	Ո ւ ր. ակ. Պիր: Հորդ. հան. Ք: Վ Վ Դ		
8.	26	Ե բ. բձ. Մըրոց Երկուտա- սուն առաքելոցն Քիս- տոսի, և որրոյն Պօղոսի Երեքտասաներորդ առա-	Վ	Օ

		ՇԱՊԱՆ	S	Խ
		բելոյն:		
		Ց վ. Ք. Ժմ. 2. ր. 24.		
		Պարզ եւ չերմ:		
23 ⁰		Տար. զան. Նառալ Ժն.		
		քազ. Շուտադի. Խորվէկիոյ:		
9.	27	Ֆ Կիր. րկ. Զ: Հ բ. - ա: Բարեկենդան Վարդավա- ռի պահոց:	Վ	Դ
10.	28	Բ 2. զձ. Ա. օր պհց. Վար: Հ բ. Հ բ. առ աջ. Վ:	Վ	Վ
		Հորդ. առ աջ. Վ:		
14.	29	Գ 2. զկ. Ե. օր պհց. Վար. Հ բ. Հ բ. առ աջ. Վ:	Վ	Վ
		Մարգարէլոց Պետրոսի և Պօղ:		
12.	30	Գ 2. դձ. Դ. օր պհց. Վար: Հ բ. Հ բ. առ աջ. Վ: Յ ն. Եր- իսուսան պատելոց :	Վ	Վ
				
		Յ Ո Ւ Ն Ի Ս		
		31		
		Տ. Թէկնմուզ.		
13.	4	Ե 2. դկ. Դ. օր պհց. Վար: Վ Վ Դ		

S	Ա	ՑՈՒԼԻՄ	0	1
		Հորդ. աղ. աէ. դ:	0	0
14	2	Ուր. աձ. ն. օրպից. Վար:	19	18
		Հորդ հաւ դչ: Յն. Դէ-ր Դէս ստուբ Ուռուսացնէ:		
		Քանզումն Պասրիի քան- տին ի Փարիզ, և հաստա- տութիւն Հանրապետու- թեան ի Գաղիա 1789.		
15	3	Եր. ակ. Յիշատակ տապա- նակին ննոյ, և տօն նորոյ Ս. Եկեղեցւոյ: Նս-սի-րէ:	7.	7.
		❖ Ծն. Լս. ԺՄ. 12. ր. 25: Անձեւարեր չերմուրիւն:		
16	4	❖ Կիր. բձ. Վարդավառ: Տէ. Բաժական:	7.	7.
17	5	❖ Եշ. բկ. ն. օր Վար. Յէ- լուտէ Գրեւոց: Հը Աբ: 69 ⁰ Տար. ծննդ. Տ. Տ. Գեորգայ Դ. Ա. Կարու- ղիկոսի ամեն. Հայոց. Գշ. զձ. գ. օր Վար: 41 ⁰ Տար. քաջակ. Փեղրօ	7	7.
18	6	Բ. Կայսիր Պրազիլիոյ:	7	7.
19	7	Եշ. զկ. Պնը: Հը. սպ. սի. դ:	7	7.

S	Ա	ՐԱՄԱԶՈՒ	0	1
		Յայում. Հըստէց: Յն. Սըբո- հոյն կէ-բէ-իւոյ:		
20	8	Եշ. դձ. Սրբոյն Եսայեայ մարզարէին: Հը աձ: Լր. Մ-րէ-բէ-իւոյ իւ-սի:	0	7.
21	9	Ուր. դկ. Պնը. Տօմ. Հըստէց:	7	7.
22	10	Եր. աձ Սրբոյն Թագէնոսի առարելցին, և Անդիսոյ կուսին: Լր. Մ-րէ-մ- Մ-րէ-ն-բէ-ուոյ-ոյ:	7	7.
23	11	❖ Կիր. ակ. ն. զկնի Վար: Հը. ս. տ: Հըստէնէ: Յն. Ե-բէ-իւոյ իւ-սի:	8	8.
		❖ Ա. Ք. ԺՄ. 15. ր. 57: Տօրագին պարզութիւն:		
		❖ յԱնիւծն. Ժ. 12. ր. 26: Տէ. Եսէ-ր:		
24	12	Եշ. բձ. Սրբոյն Կիպրիա- նոսի Կպիսկոպոսին, և քառասուն և հինգ վկա- յիցն, և սրբոց կուսանացն Յուստիանեայ, Եւիմ- եայ, և Քրիստինեայ: Հը. Հը. Բէ. ս. :	9	8.

L	0	ՅՈՒՆԻՑ	S	Խ
25	13	Գշ. թկ. Սրբոցն Աթահաս- զինեայ եպիսկոպոսին, և տառն աշակերտացն, և հինգվկայիցն: Հըշ ժոր. Բի. բ: Լր. Յաւելքայ ուստիւցայ: Հը. Ծոյ վառ գերանեան և աւելքանն Երաստղղեան, որ և Գործ պայքառ:	Վ.	ԱԴ
26	14	Գշ. դմ. Պիր: Հըշ. աղ. ա: և: Լր. Ունայի Տօր սսուբ Ասոր- ուստիւցնեան:	Վ.	ԱԴ
27	15	Եշ. գկ. Սրբոց նախահար- ցըն Աղամայ, Արելի, Սե- մայ, Ենովայ, Ենովրայ, Նոյի, Մելրիսեղեկի, Աբ- րահամու, Իսահակայ, Յակովրայ, Յովանեփայ, Մովսիսի, Ահարոնի, Ե- ղիազարու, Յեսուայ, Սա- մուէլի, Սոմբանի, Յեփ- Թայեայ, Յարակայ, Գե- ղեոնի, և այլոց սրբոց նա- խահարցն:	Վ.	ԱՀ
28	16	Ռոք. դմ. Պիր: Հըշ. հաւ. ա: Վ:	Վ.	ԱԾ
29	17	Եր. դկ. Սրբոց որդւոց և Վ:	Վ.	ԱԾ

L	0	ՐԱՄԱՁԱՆ	S	Խ
	1	Գրիգորի Լուսաւորչին Ա- րիատակէսի, Վլթանէսի, Յուսկան, Գրիգորիսի, և Դանիէլի: Յն. Մարտինու- յան: Լր. Մարտինյէ Քեռ- Ղաղըքու:		
	2	Տէ. Եկեղէլ Եյալը Պահուր, Ամենէլ. Ալիբն Ամենը Շնի աստեղ:		
30	18	Քեկիր. ամ. Գ. զկնի Վար: Վ:	Վ	ԱՎ
	19	Ք. ակ. Սրբոց Մակարա- յեցւոցն, Եղիազարու քա- հանային, և Շամունեայ, և Կօթն որդւոց նորին: Հըշ. ժոր. ՀՅ. ա: Ա. Ղամեք:	Վ	ԱՎ
	20	Գշ. թմ. Սրբոց երկուտա- սան մարգարէիցն Ավ- սեայ, Ամովսայ, Միքեայ, Յովելեայ, Արդիու, Նա- ւումայ, Ամրակումայ, Յովիսանու, Սոփիսիայ, Անգեայ, Զարարիայ, և	Վ	ԱՎ

L	0	ՅՈՒՆԻՉ	Տ
	Մաղաքիա :	ՅՆ. ՍՂԱՎՈՅՀ	Տ
	Տագերտելու : Լ.Դ. ՕՇԱԿԱՐ :		
2 21	Դշ. թկ. Պիր : ՀԵՅ. ապ. ով զ :	ՅՆ. Գ	Գ
3 22	Եշ. դմ. Սրբոցն Սոփիայ և երից զատերացն Պիտ- ոսի, Ելպիսի, և Ազա- պի : ՀԵՅ. ԽԵ. ԴՅ. -:	ՅՆ. Գ	Գ
4 23	Ուր. զկ. Պիր. ՀԵՅ. հան. ով : Դ.	ՅՆ. Գ	Գ
5 24	Եր. դմ. Սրբոցն Անառնի Դ ճգհաւորին ՏՅԱ Ալեքս Եւ- պահուր : ՎԵՐԸ առաջ- Ենի առելու :	ՅՆ. Գ	Գ
6 25	ՔԱփր. դկ. Դ. զկնի Վար : Դ ճը Բ ա : Հ-Ր-Ա-Ն-Ի : ՅՆ. Անառնի Տօրն առաջ Ո-Ր-Ա-Ն- Ա-Ր-Ա-Ն-Ի : Լ.Դ. Վ-Ր-Պ-Ա-Լ-Ր-Ա-Ն-Ի :	ՅՆ. Գ	Գ
	Ը Վ. Ք. ԺՄ. 9. ր. 50: Պարզ եղանակ :		
7 26	Բշ. ամ. Սրբոցն Թէռղոսի Դ Թագաւորին և մանկանցն Եփեսոսի:	ՅՆ. Գ	Գ
8 27	Գշ. ակ. Սրբոցն Կիրակոսի, Դ և մօրն Յուղիտայի : ՀԵՅ. ԽԵ. ԴՅ. -: ՅՆ. Պահու- թանի ԲՒ. ԱՅՆ:	ՅՆ. Գ	Գ

0900800

31

S. Πηούρου.

L	0	ՕԴՈՍՏՈՒ	S	Խ
		Ասունածնի : Տ. Սիլվեր աստրոնիմոն Հուրց Նե- շուի :		
14	2	Բ. դկ. Սրբոցն Եւղինէայ կուսին, և հօրն Փիլիպ- պոսի, և մօրն Կղողիայ, և երկուց Եղբարցն Մերգեայ և Ապիսոնի, և երկուց Ներքինեացն : Տէ. Շեւետ- և Պայտահ Յա:	Վ Վ Վ	
		❖ Ծն. Խ. Ժմ. 2. r. 34: Պարզ հւ շերմ:		
15	3	Գ. աճ. Սրբոց ճգնաւո- րացն Տրիփոնի, Պարսա- մայ և Ռնովիրիոսի : Լ.թ Վերաբերեան Ա. Ասուն- ածնի :	Վ Վ Վ	
16	4	Գ. ակ. Պիր: Հըշ. առ Բ. : Լ.թ Հաւուսի խաւուսն- ուն : Հը. Իւս-լ:	Վ Վ Վ	
17	5	Ե. բճ. Սրբոցն Եւղինէո- սի, Մակարիոսի, Կաղե- րիանոսի, Կանդիոսոսի, և Ակիւզասայ, Հուրց. Խ. Պ. :	Վ Վ Վ	
18	6	Ուր. բկ. Պիր: Հըշ հան. Բ. :	Վ Վ Վ	

L	0	ԵԿՎԱԱԼ	S	Խ
		Յայու Ա. Եւլեաց: Յն. Վար- դաւու:		
		520 Տար. Ծննդ. Ֆրան- սւա Ժօքէֆ Ա. կայսեր Աւստրիոյ.		
19	7	Եր. զճ Եփեսոսիսր. ժողո- վոյն երկու ճարիւր Հայրա- պետացն :	Վ Վ Վ	
20	8	❖ Կիր. դկ. Զ. զկնի Վար. Հ. Բ. առ: Բարեկենդան Ա. Աստուածածնի պահց: Տօմ. Ա. Եւլեաց:	Վ Վ Վ	
21	9	Բ. դճ Ա. օր պից. Աստ- ուածածնի: Հըշ. առ Բ. :	Վ Վ Վ	
22	10	Գ. դկ. Բ օր պից. Աստ: Գ Վ Վ Հ. առ. առ. Բ. ա:	Վ Վ Վ	
		❖ Ա. Բ. Ժմ. 7. r. 4: Տօրագին աւուրժ:		
23	11	Գ. աճ. Գ. օր պից. Աստ: Վ Վ Վ Հ. առ. առ. Բ. ա: Յայտն- ութ:	Վ Վ Վ	
24	12	Ե. ակ. Գ. օր պից. Աստ: Վ Վ Վ Հ. առ. առ. Բ. Բ:	Վ Վ Վ	
25	13	Ուր. բճ. Ե. օր պից. Աստ: Վ Վ Վ Հ. առ. հան. Բ. Բ. առ բո-	Վ Վ Վ	

1. 0

ՕԳՈՍՏՈՒ

Տ | թ |

- Տարեւ Եբաւաւ Նուստարդ, և
Տարեւ Խուր, ՈՅԱ. 1432
աշխարհական Առաջային:
- ◎ ի Կոյսն. Ժմ. 46. ր. 50:
Տ. Սէ-Խոխ-Լէ:
- 37⁰ Տար. Ծննդ. Լուի
Օքոն Թագ. Պալմիկըալի.
- 26 14 Եր. թկ. Տօն Շողակամի
սրբոյ Էջմիածնի: Նուս-
տարդ:
- 27 15 Ք Կիր. դճ. Վերափոխութու
ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԻՒ: Ե-Ց
- 28 16 Ք ԲՀ. դկ. Բ. օր Վերա:
Յէլուտոյ Եւ-Ելոյ:
- 29 17 ԴՀ. դճ. Դ. օր Վերա: Լ. Դ.
Գլուխուան Յ-ՀՀ-ԱՆ-Ա-Մ-
Հ-Ե-Ր-Ա-Կ-Ի-Ն:
- ◎ Լ. Լ. Ժմ. 4. ր. 49:
Բարեխառն Եղանակ:
- 30 18 ԴՀ. դկ. Դ. օր Վերա: Գհը: 17 118
Ա. Նուստարդ:
- 31 19 ԵՀ. աճ. Ա. օր Վերա:
6⁰ Տար. Գան. Սուլթան
Համիտ Բ. Կայսեր Թարք.

1. 0

ՇԵՎԿԱԱ

Տ | թ |

- 1 20 Ուր. ակ. Զ. օր Վերա: Գհը: 19 120
Լ. ՄԵՊԵՒԵՔԵՒ:
- 2 21 Եր. թճ. Է. օր Վերա:
- 3 22 Ք Կիր. թկ. Է. օր Վերա: 21 122
- 4 23 ԲՀ. զճ. Բ. օր Վերա: 22 122
Լ. Ց:
- Ց Վ. Ք. Ժմ. 20. ր. 6:
Ախորժեղի աւուրժ:
- 5 24 ԳՀ. գկ. Սրբոցն Յովակի- 17 122
մայ և Աննայի ծնողաց
սուրբ Աստուածածնի, և
կանացն իւղաբերից:
- 6 25 ԴՀ. դճ. Գհը: ՀԵՋ. - Ա. Բ: 21 120
- 7 26 ԵՀ. դկ. Սրբոցն Երեմիա 20 126
մարգարէին:
- 8 27 Ուր. աճ. Գհը: ՀԵՋ. Հ-Ն. Ց: 21 127
Լ. ՄԵՆ-Ն-Պ Ա-Ր-Բ Ա-Ր-Ա-
Հ-Ե-Ր-Ա-Կ-Ի-Ն:
- 9 28 Եր. ակ. Սրբոց Առաքելոցն 17 128
Թովմայի, Յակոբայ և
Շմաւոնի:
- 10 29 Ք Կիր. թճ. Գ. զկնի Վերա: 21 129
Գիւտ զօտւոյ սուրբ Աստ-
ուածածնի: Հ-Ե-Ր-Ա-Կ-Ի-Ն: Ց.

L	0	ՍԵՊԻՏՈՒԲԵՐ	S	Խ
14	30	Գլուխութեա թէ գնանաւ կա- բողեւին, և դոհի:	14	2
12	31	Բ2. թկ. Սրբոյն Ստեփան- նոսի Աւելնեցոյն, և սրբոց վկայիցն Գոհարինեայ, ծամիղոսի, Տուքիկոսի, և Աւատիկոսի: Հըզ. հու. ու:	15	3
8	15	Գլ. թկ. Պիհը: Հըզ. հու. ու:	16	4
15	1	Բ2. թկ. Սրբոց մարգա- րէիցն Եզեկիելի, Եզրի, և Զաքարիայ Հօրին Յով- հաննու Մկրտչին: Յն. Դի-ո հօդու- սպառ- Ա-ո- սածածնէ:	17	5
8	6	Ծն. Խ. Ժմ. 19. ր. 43: Ախորժելի աւուրժ.	18	6
15	4	Ա Ե Պ Ի Տ Ե Մ Բ Ե Ր	19	7
		50		
		Տ. Ի Խ Ո Ւ Յ Լ		
15	1	Գլ. թկ. Պիհը: Հըզ. հու. ու:	20	8

Ա Ե Պ Ի Տ Ե Մ Բ Ե Ր

50

Տ. Ի Խ Ո Ւ Յ Լ

L	O	ՍԵՊՏԵՄԲՐԵՐ	S	Խ
		ՊԱ. Ք. ԺՄ. 21. ր. 53:		
		Պայծառ եղանակ :		
21	9	Եշ. դկ. Դ. օր պից. Խաչի ՀՀ Հըշ. -ու. ԳՅ. Բ: Լ. Մ-ր- Ականք Ա-եր-բ-ու-լուն :	9	120
22	10	Ուր դմ. Ե. օր պից. Խաչի: Յ- Հըշ. հաւ. -ց: Յ-յամ. Հ-ս-է:	10	121
23	11	Եր. դկ. Տօն Եկեղեցւոյ ի Խ Նաւակոտիս սուրբ Խաչի: Աշան-մա-ր և հա-ուր-ի-ն-է և լուն դի- և դիւն հ- ս-ս-ս-ր: ՏԵ. Կի-ւ- այլ-ը, որ է ա-շան-ային ա-դու: Հը. Բի-ւ-ը, թօն +ա-ս-ս-ր-ի-ն-ն, -ու և Զօր-ու պայքար:	11	122
		○ ԻԿՐԻՆԱ. ԺՄ. 16. ր. 51: ՏՏ. ՄԷԿ-:		
24	12	❖ Կիր. ան. ԽԱԶՎԵՐԱՑ : Տօն. Հ-ս-է :	12	123
25	13	❖ Եշ. ակ. Տօն Խաչի: ՅՒ- Հ-ս-տ-է Գ-ս-է-լու:	13	122
26	14	Գշ. րմ. Տօն Եկեղեցւոյ: ՅՀ. Խաչիւոց, և պահւ :	14	120
27	15	Դշ. րկ. Պիք: Տօն Եկեղեց: ԽՕ Խաչիւոց :	15	123

L.	O.	ԶԻՒՂԱՏԵ	S.	Խ.
	10	② Լ.ր. Հս. ԺՄ. 13. թ.7: Պարզ եղանակ :		
28	16	Եշ. դժ. Տօն Եկե: Հը. Սուս+ +օլ. ուն. Տալ-սպահըրոց. ու ե Գայում պայտած ինն օր:	17	127
29	17	Ուր. գի. Տօն Խաչի: Ա. թէրոց : Լ.ր. Մէտոյելէ Հրեւուտապէ ուին :	17	128
	150	Տարե. Ընտրութեան Գեորգ Դ. Վեհափառ Կարուղիկոսին ամե- նայն Հայոց.		
30	18	Եբ. դժ. Տօն Խաչի : Լ.ր. Տօն ուբայն Գրեխորէ Լուս- ուրէն Երոց ՚է նեւոցէն- ւ ՚է ասհման Հառվանոց և Հերոնէմուն վարդուտուին :	18	129
1	19	Ք. Արք. դի. Բ. զիկի Խաչի: 19 թ. Եբ. դ. տ: Բարեկենդուն Վարագայ Խաչի: Լ.ր. Հո- ռեմբէր :	10	130
2	20	Եշ. ամ. Պէք: Արբոյն Մա- մասայ, Փիլիկստիմոնի, և Միմէօնի Սիւնակեցւոյն :	20	131

L	0	ՍԵՊԱՏԵՄԲԵՐ	S	Խ
3	21	ՀԵՅ. ՏԵՐ. -Ք:		
3	21	ԳՀ. ակ. Պիր: Սրբոց կու- սանացն Փեփրոնեայ, և Մարիանեայ, և Շուշա- նեայ զատեր մեծին Վար- դանեայ: ՀԵՅ. ՏԵՐ. ԲՅ:	18	102
4	22	ԳՀ. թձ. Պիր: ՀԵՅ. -Պ. ՔՅ:	12	102
		Ա Վ. Ք. ԺՄ. 40. r. 53: Օխորժելի աւուրժ:		
5	23	ԵՀ. թկ. Պիր: Սրբոց հայ:	12	102
		բապետացն Բարապամու, Անթիմոսի, և Երանոսի:		
6	24	Ուր. զձ. Պիր: ՀԵՅ. հան ԲՅ:	12	100
		ՑՆ. Գէ-առ Պ-րիւէ ս-ս-է-է Ա-ս-ո-ո-շ-ա-շ-ն-է:		
7	25	Եր. զկ. Սրբոցն Գէորգայ	10	102
		զօրսավարին Աղոլկոսսի և Ռոմանոսի երդեցոյին:		
8	26	ՖԿԻՒՐ. դձ. Գ. զկենի Խաչի:	12	102
		Վարագայ սուրբ Խաչ: Հ-բ-ը-ն-ի-ւ-է. Ա. Կէ-ը-ք-ի-ւ-է-օ-ն-է		
		ւ-բ-ն-ո-ւ-շ:		
9	27	ԻՀ. դկ. Սրբոյն Դաւթի	12	102
		Դիմեցոյն, և սրբոց վկո- յիցն Դամբէոսի և Համ-		

L	0	ԶԻԼՊԱՏ:	S	Խ
10	28	բէուհոյն: ՀԵՅ. ՏԵՐ. ԲՅ:		
		ԳՀ. աձ. Սրբոցն Եւստա- քէոսի, և կոտչն Թէկոմիի- տեայ, և երկուց որդուց և սրբոց կուսանացն Եր- մոնեայ, և Ներտառինեայ: ՀԵՅ. ՏԵՐ. ԲՅ:	18	102
11	29	ԳՀ. ակ. Պիր: ՀԵՅ. -Պ. ՔՅ:	19	117
12	30	ԵՀ. թձ. Սրբոց իշխանացն բ. ԵՂԻ Սամակոյ և Համազոս- պայ: ՀԵՅ. ՏԵՐ. ԲՅ: ԱՆ. ՏԸՆ: Սբույն Գրիգորի Լուսու- լու Խըրոյ:	12	111
		ՓԱ ԾԱ. ԷԱ. ԺՄ. 13. r. 50. Հողմային և ղանակ:		
				
		ՀԱԿՏԵՄԲԵՐ		
		31		
		Տ. Թըլլրիմի Եվկել.		
13	4	Ուր. թկ. Պիր: ՀԵՅ. հան. ԲՅ:	1112	112

L.	O	ՀՈԿԱՏԵՄԲԵՐ	S	Խ. Դ.
14	2	ՏՏ. ԶԵԼՅԵՏՅԵ : Եր. գձ. Սրբոց Եօթանասուն և երկու աշակերտացն Քրիստոսի : Հը. Խէ-Հէ-Հէ :	117	
15	3	ՔՆԻԻՐ. գլ. Դ. զկնի Խաչի : Հ. Կէ-Հ. Ք. տ: Հաբանէի: Բ. Կէ-Հ. Է-Հ. Խօն Հաբանաց :	118	
16	4	ԲՀ. դձ. Սրբոց Փոկասուհայրապետին, և Երանոսի հետեւողին առաքելոց: Հը. Խը. ՔՃ :	119	
17	5	ԳՀ. դկ. Սրբոց կուսանացն Ժեկղեայ, Վառվառեայ, և Պեղիբեայ: Հը. Խը. ՔՃ :	120	
18	6	ԳՀ. ամ. Պհք: Հը. Ե-Դ Հ-Ե: Դ. Խ. Ղ-Ա-Խ-Ա-Ա-Ե-Դ-Բ-Ա-Վ	121	
19	7	ԵՀ. ակ. Սրբոց Պանդալէոնի բժշկին, Երմողեայ քահանային, և Եւպրաբակայ կուսին: Հը. Խը. ՔՃ:	122	
20	8	Ուր. բձ. Պհք: Հը. հան. ՔՃ: ՊԱ. Ք. ԺՄ. 10. ր. 32: Խառնակ եղանակ:	123	
21	9	Եր. բկ. Սրբոց Թարգման-	124	

L.	O	ԶԵԼՅԵՏՅԵ	S	Խ. Դ.
		չոց վարդապետացն մերոց Մեսրոպայ, Եղիշէի, Մովսէսի քերթողին, Դաւթի անյաղթ փիլխոփային, Գրիգորի Նարեկաց-ւոյն, Ներսիսի շնորհաւ-ւոյն և Ներսիսի Համբրոնացւոյն :		
22	10	ՔՆԻԻՐ. գձ. Ա. զկնի Խաչի: Ա. ՎՃ Հ. Ք. - Բ. Ք. տ: Հաբանէի: Գ. Կէ-Հ. Է-Հ. Խօն Հաբանաց: Յ-Ե-Ֆ. Սահմ:	125	
23	11	ԲՀ. գկ. Գիւտ նշխարաց Ա. ՎՃ սրբոց Գրիգորիսի Աղուա-նից կաթուղիկոսին, և Արք-րոց հարցնթաթլոյ, Վարոսի, Թովմասու, Անտոնի, և Կրօնիղեայ, և Եօթն խուսանարակացն, որը յին-նակնեայ վանսն կատուրեցան :	126	
24	12	ՏՏ. Գուրգան պայտաճը և օր: ՊՀ. դձ. Սրբոց առաքելոցն Ա. ՎՃ Անանիայի, Մատթէի, Բաննարայ, Փիլիպառոսի, Յովհաննու, Եիղայի, և	127	

L	O	S	I
25	13	Սիղուանոսի:	Տօ. Ս-ՀՀ:
Դշ. դկ. Պհք: Հրց. ա-ի. Հ-Ա-Ն:	ԱՐ ՎԵ		
Օ իկարիան. Ժմ. 18.ր. 25:			
ՏՏ. Ս-ՀԵ-Կ:			
26	14	Եզ. աճ. Սրբոցն Դիմուկուու-	Ա: ՎԵ
սի Արխապատագւույն, Տի-			
մոթէոսի, և Տիմոսի:			
27	15	Ուր. ակ. Պհք: Հըշ. հ-ա-ն. Ք:	ԱՅ ՎԵ
Օ Լր. Լս. Ժմ. 23.ր. 8:			
Խառնակ օդ:			
28	16	Եր. բճ. Սրբոց Աւետա-	Ա: ՎԵ
րամնչացն Մատթէոսի,			
Մարկոսի, Ղուկասու, և			
Յովհաննու: Լ. Պ. Ա-Կ-Ե-Ը-Ն:			
Սէմանդ և Յ-Ե-Պ-Յ-Յ:			
29	17	Քնիր. բկ. Զ. զենի Խաչի:	ԱՅ ՎԵ
ՀԲ. Բ. Է. տ: Հ-Ե-Պ-Յ-Յ-Ի-:			
Կի-բա-է-է-օնի Հ-Բ-Ա-Յ-Ա-Կ-Ա-Կ:			
Ա. Գ-Ա-Յ-Յ:			
30	18	Բշ. զճ. Սրբոցն Ղումկիա-	ԱՅ ՎԵ
նոսի հարիւրապետին, և			
Յովհանիայ Աստուածա-			
հօրն, և միւս Յովհանիայ			
Արեմաթացւույն, և Յարե-			

L.	O.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	S	Գ.
4	23	Եր. ակ. Սրբոց երկոտասան վարդապետացն Ծեմէոսի, Դիոնեսիոսի; Սեղբեստրո- սի, Աթանասի, Կյալզի Ե- րուսաղեմացւոյն, և Եփ- րեմի Խուրին Ասորւոյ , Բարաղի Կեսարացւոյն , Դրիգորի Նիւսացւոյն , Դրիգորի Աստուածարա- նին, Եպիփանու Կիպրաց- ւոյն, Յովհաննու Ռոկերե- րանին, և Կիւրզի Աղէք- սանդրացւոյն:	17	182
5	24	❖ Աիր. թձ. է. զկնի Խաչի: 12 180 Գիւտ Խաչ: Հ-բառնէր: օ. Կիւրանէ Եօնն շ-բ-ն-ո-ց:	18	
6	25	Բշ. թկ. Սրբոցն Անաստա- սայ Քահանային, և Վա- րոսի, և Թէոդորիտեայ, և որդոց նորա , և որոց ընկ նմա Կատարեցան: Հըց. Բ-ը. աչ :	18	187
7	26	Գշ. գձ. Սրբոց Հիպիրիք- եանց, որք 'ի Սամուսատ Կատարեցան, Հըց. Բ-ը. աչ: Ց. Դեմքրէայ Ա-յին :	17	1

L.	O.	ՄՈՒՀԱՐԻԵՄ	S	Գ.
		ՏՀ. Գ-ու-ց:		
8	27	Գշ. գկ. Պհբ: Հըց. Բ-ը. աչ. Բ: 17	17	1
9	28	Եշ. դձ. Սրբոցն Սեւերիա- նոսի Սեբաստացւոյն, և Բարելոյ ծերոյն, և ութ- առն և չորից աշակերտաց նորին: Հըց. Բ-ը. աչ:	18	1
10	29	Ուր. դկ. Պհբ: Հըց. Բ-ը. աչ. Բ: 19	19	1
11	30	Եր. աձ. Սրբոցն Յովհան- նու Ռոկերերանին: ՏՀ. Մահաբբէմ, և Պարե- մուր 17. Բառականին :	19	0
		ԹԸԱ. Խ. ԺՄ. 7. ր. 53: Անձրէւարեր հողմունի:		
12	31	❖ Աիր. ակ. օ. զկնի Խաչի: ՀԲ. գ. ար: Հ-բառնէր: Զ. Կիւրանէ Եօնն շ-բ-ն-ո-ց: Հշ. Բ-աղիւ:	17	1

1

0

ՆՈՅԵ ԱԲԵՐ

30

Տ. Թըշշինի Սամի.

13

14. թէ. Սրբոցն Ստեփանոսի Հռովմայ Հայրապետին, և քահանանայից, և սարկուազոց, և ժողովրդոց: Հըշ. Հոր. ԲՅ:

ՅՆ. Կազմայի և Շահնշահ:

21⁰ Տար. Գահ. Լուի Ա. Թօնգ. Փօքքուկալի.

14

2. թէ. Սրբոցն Ակիրսիմեայ եպիսկոպոսին, և Յովսեփայ քահանանային, Այիմալայ սարկուազին, և Պատոնիվկային: Հըշ. ԲՅ

15

3. թէ. թէ. Պիր: Հըշ. ՊԴ. ԴԵ: 19⁰ Տար. Գահ. Քրիստիան Թագաւ. Տանիմարքալի.

8

9

ՄՈԽԱՐԵՄ

16. 4 Եշ. գկ. Սրբոց հայրապետացն Մետրոփանոսի, Աղեքանդրոսի, և Պողոսի խոստովանողին, և սրբոց նոտարացն Մարկոսանոսի և Մարտիրոսի:

17. 5 Ուր. դմ. Պիք. Հըշ. Հ-Ն. ԱՅ: Վ 11

18. 6 Եր. դկ. Սրբոց Հրեշտակապետացն Դարբիելին Մեթայէլի, և ամենայն երկնային զօրացն:

ՊԱ. Բ. ԺՄ. 16. ր. 8: Հողմային պարզուրին:

19. 7 Ակիր. ամ. Բ. զկնիեաչի: Զ 17
ՃԲ. Բ. Է. Ա. Խ: Հարուսեաչի: Է.
Երեսուէ Եօնն Հաբենուց.

20. 8 Եշ. ակ. Սրբոցն Մելիսոսի, Անտիոքայ եպիսկոպոսին, և Մինասայ Եղիպատացւոյն, և միւս Մելիսոսի եպիսկոպոսին, Յուրայ քահանանային, և Եինու սարկուազին: Հըշ. Հոր. ԲՅ: ՅՆ. Գաբրիէլէնդրէւրէն-ուրէնին, և ամենայն Երինա-

L	O	ՆՈՅԵՄՐԵՐ	S	Գ.
21	9	յի՞ն դրաց:		
21	9	Դ. թձ. Սրբոցն Դեմետ- րեայ վկային, և Բասի- լիսկոսի բահանային: Հըշ. Խոր. Բէ: Յայում. Տէկ:	11	10
22	10	Դ. թձ. Պիք: Հըշ. -ու. Ռէ. Բ: 12		12
23	11	Ե. թձ. Վէլլայ, իւսուն:		
23	11	Ե. գձ. Սրբոցն Գուրիա- սայ, Սամունասայ, և Ա- րիայ սարկաւազին, Ռա- մանոսի միայնակեցին, և Մանկանն խոստովանողի, և Հիւսիքոսի զինաւորին: Հըշ. Խոր. Քէ: Տօժ. Տէկ:	12	11
		Օ յԱղեղնաւորն. ԺՄ. 15. ր. 48: Տէ. Գուլլո:		
24	12	Ուր. գկ. Պիք: Հըշ հաւ. -է:	12	11
		Յն. Յուհուննու ոչբարձին:		
25	13	Եր. դձ. Սրբոց առաքե- լոցն Անդրէի և Փիլիպպո- սի: Յն. Յուհուննու Ուիլի- բանին. Լ. Կարտրինեայ իւսուն:	10	19
		Օ Խ Խս. ԺՄ. 10. ր. 38: Խառնակ օդ:		

I.	O.	ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ	S	Դ.
26	14	Ք Կիր. դկ. գկնի Խաչի: ՀՀ հք. ու. տ. շերջն:թն. Փե- լողոսի Առածելոց և Բա- րելինդուն + + + + + օքեա- պահոց Ծննդեան: Հ + + + + + :		5.
27	15	Իշ. ամ. Սրբոցն Անդրեափ Վ զօրավարին, և բանակի նորին. Կալինիկոսի, և Դուետեայ վկայիցն: Հըզ. Տար. հի:		11
28	16	Գշ. ակ Սրբոցն Անդրիա- նոսի, և կնոջն Անատոլայ, Թէոդոսի և Եւեմիլոր- սի վկայիցն: Հըզ Տար. ՊՃ. Ա- ման: Ա. Համբարձու:	ԱՅ	12
29	17	Գշ. թճ. Պիբ: Հըզ: - Պ ՊՃ. Ի:	19	12
	25 ⁰	Տար. Ծննդ. Ալֆօնս թագաւորին Սպանիոյ		
30	18	Եշ. թկ. Սրբոցն Աբրահա- մու և Խորենայ, և Անար- ծաթ. թժշկացն Կոզմայի և Դամիանոսի և Ալուտուածա- տորոց վկային: Հըզ, Տար. ՊՃ. Ի	10	12
4	19	Ուր. գճ. Պիբ: Հըզ. հան. ԲՃ: 11		10

L	0	ՆՈՅԵՄԲՐԵՐ	S	Գ
2	20	Եր. զկ. Տօն Ամենայն պրոց հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից:	11	Դ
	57 ⁰	Տար. Ծնն. Փերրո Բ. Կայսեր Պրազիլիոյ.		
	33 ⁰	Տար. Գան. Ֆրան- սուա-ՓողէֆիԱ. Ասպակը ⁰ Ա. Սատրօ-Հունկարիոյ.		
3	21	❖Կիր. դժ. ԺԱ. զկնիԽաչի: Ընծայումն Սր. Աստուա- ծածնի ի տաճարն: Ես- թա: Թարեկենդան յիս- նակաց պհց: Լ. Պ. Առո- ջն. Էլեբուլէ Գուշուեան որ է սիրբն քամուր պահոց Ծանդեան:	11	Դ
		❖Կ. Ք. Ժ. ԺԱ. 1. թ. 3, Մեր պարզ մեր անձեւ:		
4	22	ԲՀ. դկ. Ա. օր պհց. Ցիս: 12 18		
		ՀՀ. ող. թՅ:		
5	23	ԳՀ. աճ. Բ. օր պհց. Ցիս: 10 19		
		ՀՀ. ող. թՅ. Ելեբուլ:		
6	24	ԳՀ. ակ. Գ. օր պհց. Ցիս: 11 1.		
		ՀՀ. ող. թՅ. Ա. Հունա- նոյ որ է Գունդէլ Պայտի:		
7	25	ԵՀ. րժ. Գ. օր պհց. Ցիս: 11 11		

L	0	ՍԵՅԵՐ	S	Գ
		ՀՀ. ող. թՅ. Ե:		
	8	Ուր. րկ. Ա. օր պհց. Ցիս: 18 11		
		ՀՀ. հան. Բ: Լ. Պ. Ցը- նէա ուրբ Ա. սուս- ածնի:		
	9	Եր. զժ. Արբոցն Գրիգորի 19 11		
		սրանչելազործ ին, Նիկո- ղայոսի հայրապետին, և Միւռուայ Եպիսկոպոսին:		
	10	❖Կիր. զկ. Ա. Ցիս: հբ. ր: 12 12		
		ր. տ: Հարսանի:		
	11	ԲՀ. դժ. Արբոց Կուսանացն Ցուլիանեայ, Վասիլուհ- ոյ, Ինդրոի և Գումայի: ՀՀ. հար. թէ:	10	
		ՏՀ. Աւէնէ: ՀՀ. Թէբել:		
		❖Ծն. Լս. Ժմ. Լ. թ. 53: Փարեկ հողմուի:		
		17 ⁰ . Տար. Գան. Ա. օփօլտ Բ. Թագ. Պելմիզոց-		
	12	ԳՀ. դկ. Արբոյն Հունկիա- նոսի բահանային, և սբր- ոցն Տարացրոսի, Պրոռ- սի, Անդրոնիկոսի, Անե- սիմեայ, և այլոց տշակեր- տաց սրբոյն Պօղոսի:	13	

ԴԵԿԱՏԵՍՏԵՐ
51

S. Քեանունի էվլիկը.

13	1	Դ. աճ. Պիր: Հըշ. - պ. դի. -:	Դ	ԴԿ
14	2	Ե. ակ. Սրբոցն Կղեմայ հայրապետին, և Բազա- րատայ Տռոնմենոյ եպիս- կոպօսին:	Հ	ԴԱ
15	3	Ուր. թճ. Պիր: Հըշ. հւ. գչ. :	Օ	ԴՀ
16	4	Եր. թկ. Սրբոց առաքելոց և առաջին Լուսաւորչացն մերոց Թագէոսի և Բար- Ռուղիմէոսի:	Ն	Ճ
17	5	❖Կիր. գճ. Բ. Ցիս: հբ. դ. - տ: Հարառակի:	Վ	ՀՎ
18	6	Բ. գկ. Սրբոցն Դենարիո- սի եպիսկոպօսին, և Մեր- կերիոսի զինաւորին և Սրբոցն Յակովկայ և իրա-	Ա	ԷԴ

Ս	Դ	ՍԵՅԵՐ	Ս	Դ
1	0	Հավատայ: Հըշ. մու: գի:		
19	7	❖Ա. Ք. Ժմ. 2. ր. 15: Անձրեւարեւ հողմունի:		
20	8	Դ. դկ. Պիր: Հըշ. - պ. դի. Բ. Հ. Հ. Համ Համ Պալուման Երանեցւե՞ ՚ի Ն-բ-ս-ք- Ք-ն-ս-ս-ր-ոյ :		ՀՀ
21	9	❖Ե. աճ. Յումին սուրբ Աստուածածնի և Յաննայէ: Ե-ս Յա: Յոյս.	Ա	ՀՅ
22	10	Ուր. ակ. Պիր: Հըշ. հւ. գի: Զօշտամուր և ուժուուր-ը Ա. յեւ-ըներ. յեւ-ընեւ յեւ-ն- եւ-ըւ, և իւ-ըն յեւ-ն- ն-ը: ՏԾ. Զեմբեւր, իւ-	Վ	ՀՎ

1.	0	ԴԵԿԵՄԵՐԵՐ	S	Գ.
23	11	Էւլելէ որդային, այսինքն առաջն օր + առաջնօրեւոյ առաջն շերտան: Գաբրեհըն: Եր. թձ. Սրբոյն Նիկողա- յոսի Զմիւռնիացւոյ սրան- չելազործ հայրապետին: Տօմ. Քաղազ:	17	ՀՎ
		Օ յԱյծեղիւրն. մմ. 18. ր. 30: Տէ. Ճերէ:		
24	12	Ակիր. թի. Դ. Յիս: ԿԲ. Դ. տ: Բարեկենդան սուրբ Յակոբայ պահոց:	18	ՀԱ
		37 ⁰ Տար. Ծննդ. Ժորժ Ա. Թագաւորին Հելլենաց.		
25	13	Բ. զձ. Պիր. Սրբոցն Մի- նասոյ Երմոդինեայ և Գը- րաբոսի, և Կամաւոր աղ- քատացն Յովհաննու և Ա- լէքսիանոսի: Հըց. Խոր. Դէ: Լո. Ծննդ. Տերու:	19	ՀԳ
		Օ լ.ր. Խ. մմ. 0. ր. 19: Անձրևի և հողմումի:		
26	14	Պ. զկ. Պիր. Սրցն. Կուռ-	20	Ո.

1.	0	ՍԵՅԻ	S	Գ.
		Նելիոսի հարիւրապետին, և Շմաւռնի ազգականին Քրիստոսի, և Պողիկար- պոսի հայրապետին ըԶ- միւռնիոյ, և սրբոց վկա- յիցն, որը յարեւելո, կա- տարեցտն:		
27	15	Պ. զձ. Պիր. Հըց. Հան. Դէ. Դ: Լ. Յ-Հ-Հ-Ն-Ն-Ա-Ե-Ե-Պ-Պ-Ն-Ն-Ն-Ն-Ն-Ն:	17	ՈՒ
28	16	Եշ. Պկ. Պիր: Սրբոցն Եւստ- րափոսի. Օգունտփոսի, Եւզինէոսի, Ավրեստէսի, և Մարդարփոսի: Հ-ըց. Խոր. Դէ:	18	ՈՒ
29	17	Ուր. աձ. Պիր: Հըց. Հան. Դէ:	19	ՈՒ
30	18	Եր. ամ. Սրբոցն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին, Մարտզէի ճգնաւորին, և Մելիտոսի եպիսկոպոսին: 8 ⁰ Տար. Գան. Ալֆօնս ԺԲ. Թագ. Սպանիոյ.	20	ՈՒ
31	19	Ակիր. թձ. Դ. Յիս: ԿԲ. Դէ Բ. Դ. Դ. Մ: Մու: Հաբսունք:	21	ՈՒ
32	20	Բ. թի. Սրբոց հայրապե- տացն Իգնատփոսի, և Աղ-	22	ՈՒ

L	O	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	S	Դ
7	26	Ղէի , և եպիսկոպոսացն Մարութայի, Թէովոմպայ և Թէովոմպայ վկային, և չո- րից զինուորացն թատոսի, Եւսէրի, Եւտիքի, և թա- սիլիդեայ : Հըշ. ԴՅ :	7	26
8	27	Լ. թ. թուուոր, և ուրբեաւու- 1883 թուաբնանին, և դժ. Տնօրինուուուն Տեսու:	8	27
9	28	Ը. գ. մ. 22. ր. 50: Փոփոխական եղանակ :	9	28
2	21	Դ. գ. գ. նախամիկայ Թա- զաւորին մերոյ սրբոյն Արքարու:	2	21
3	22	Դ. գ. Գիր: Հըշ. ող. թ. թ. :	3	22
4	23	Ե. դ. Սրբոցն Դաւթի մարգարէին, և Յակորայ առաքելոյն:	4	23
5	24	Ուր. դկ. Պիր: Հըշ. հան թ. :	5	24
6	25	Ե. ա. ա. Սրբոյն Ստեփա- նոսի նախավկային : Յն. Ենանդ, և ուրբեաւ Նոյու գնէւ- է լուս Յո- նուորէ: Լ. թ. Յոյշեանին:	6	25

L	O	ՍԵՖԵՐ	S	Դ
7	26	Ք Կիր. ակ. օ. Յիս: հ. բ. տ. տ. :	7	26
8	27	Բ. թ. թ. Սրբոց առաքելոցն Պետրոսի, և Պողոսի : Յն.	8	27
9	28	Սրբեանուէ Նախավկային :	9	28
10	29	Դ. թ. թ. Սրբոց որդեցն Արքարուման Յակոբայ ա- ռաքելոյն, և Յովհաննու աւետարաննչին: Բարեկին- դան պահոց Ծննդեան:	10	29
11	30	Հ. Ս. Ա. ա. ա. պի. Սնն:	11	30
12	31	Դ. դ. Ա. օր պից. Սնն:	12	31

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԵՐԵՒԵԼԻ ԱՆՑԻՑ.

Ի ստեղծմանէ Աշխարհի	7307
Ի ջրհեղեղէ	5045
Ի սկզբնաւորութենէ - տէրութեան Հայոց ի Հայկայ	2989
Ի սկզբնաւորութենէ Թագաւորու- թեանս Հայոց ի Պարուրայ	2630
Յերրորդ նորոգութենէ Թագաւորու- թեանս Հայոց ի Վաղարշակայ	2031
Ի ծննդենէ Քրիստոսի	1882
Ի հաւատալոյ Արգարու Թագաւ	1849
Ի ծննդենէ Լուսաւորչին	1624
Յելիցին Ս. Լուսաւորչին մերոյ ի վի- րապին և ի լուսաւորութ. Աղջիս	1579
Ի շինութենէ սրբոյ Էջմիածնի	1575
Ի Նիկույ սուրբ Ճողովոյն	1556
Ի շինութենէ Կ. Պօլսոյ	1557
Ի Կ. Պօլսոյ սուրբ Ժողովոյն	1486
Յեփեսոսի սուրբ Ժողովոյն	1451
Ի շինութենէ տօմարին մերոյ	1331
Յերրորդ նորոգութենէ Թագաւոր. Հայոց յԱշոտայ Բագրաստունոյ	997
Ի չորրորդ նորոգութենէ Թագաւոր. Հայոց ի Լեւոնէ Ռուբինեան	684
Ի գիւտոյ ղիտակին	613
Ի սկզբնա. տէրութեան Օսմանեան	582

Ի գիւտոյ կողմնացուցին	580
Ի սկզբնա. Պատրիարքութան Հայոց յերուաղէմի Սարգիս Եպիսկոպոսէ .	571
Ի գիւտոյ վառողին	553
Ի բարձմանէ Թագաւորութեան յե- րոյ որ ի Կիլիկիա	509
Ի գիւտոյ Թղթաշինութեան	309
Ի գիւտոյ Թնդանօթին	502
Ի գիւտոյ տպագրութեան	442
Ի տիրել Տաճկաց Կ. Պօլսոյ	429
Ի սկզբնաւորութենէ Պատրիարքու- թեան Հայոց ի Կ. Պօլիս ի Յովա- կիմայ Եպիսկոպոսէ Պրուսայու .	421
Ի գիւտոյ Ամերիկայի	390
Ի սկզբնա. տպագրութեան ի Հայս .	211
Ի գիւտոյ շողեշարժ մեքենայից .	192
Ի գիւտոյ պատուաստի մարմարյն .	82
Ի գիւտոյ վիմագրութեան	80
Ի գիւտոյ շողենաւեն	78
Ի հաստատութենէ Ա. Փրկչեան Աղջ . Հիւանդանոցին Հայոց ի Պէղճեան Յարութին Ամիրայէ	52
Ի գիւտոյ լուսանկարի	43
Ի հաստատութենէ Թանզիմանիր .	43
Ի գիւտոյ հեռագրութեան	33
Ի հաստատութենէ Աղջային Սահ- մանադրութեան Հայոց	22

ԱՂԻՒՍԱԿ ՏԱՐՁԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ

ԱԿՈՒՐՑ

ՅՈՒՆՎԱՐ			ԱՊՐԻԼ				
0	Ե. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.	0	Ե. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>		<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>
1	14.42	7.21	9.48	1	1.00	5.30	13.00
7	14.34	7.17	9.26	7	0.43	5.23	13.45
13	14.22	7.11	9.38	13	0.28	5.14	13.32
19	14. 8	7. 4	9.52	19	0.12	5. 6	13.48
25	13.56	6.58	10. 4	25	0.58	4.39	14. 2

ՓԵՏՐՎԱՐ			ՄԱՅԻՆ				
1	13.37	6.49	10.23	1	9.46	4.53	14.44
7	13.23	6.42	10.37	7	9.34	4.47	14.26
14	13. 9	6.34	10.51	13	9.23	4.43	14.35
19	12.53	6.26	11. 7	19	9.17	4.39	14.43
25	12.31	6.17	11.26	25	9.11	4.36	14.49

ՄԱՐՏ			ՅՈՒՆԻՒՆ				
1	12.22	6.41	11.38	1	9. 6	4.33	14.54
7	12. 6	6. 3	11.54	7	9. 4	4.32	14.56
13	11.51	5.56	12. 9	13	9. 3	4.31	14.57
19	11.36	5.48	12.24	19	9. 7	4.33	14.53
25	11.19	5.39	12.41	25	9. 9	4.35	14.51

ԱՂԻՒՍԱԿ ՏԱՐՁԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ

ԱԿՈՒՐՑ

ՅՈՒՆԻՒՆ			ՀՈԿՏԵՄԲՐԻ				
0	Ե. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.	0	Ե. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>		<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>	<i>d. r.</i>
1	9.45	4.37	14.45	1	12.55	6.27	11. 5
7	9.22	4.41	14.38	7	13.49	6.39	10.41
13	9.31	4.45	14.29	13	13.31	6.46	10.29
19	9.43	4.51	14.17	19	13.42	6.51	10.18
25	9.56	4.57	14. 4	25	13.56	6.58	10. 4

ՕԴՈԽԾՈԽ			ՆՈՑԵՄԲՐԻ				
1	10.12	5. 6	13.48	1	14.12	7. 6	9.48
7	10.26	5.13	13.34	7	14.24	7.12	9.36
13	10.38	5.19	13.22	13	14.36	7.18	9.24
19	10.52	5.26	13. 8	19	14.44	7.22	9.16
25	11.12	5.36	12.48	25	14.50	7.25	9.10

ՍԵՊՏԵՄԲՐԻ			ԳԵՂՏԵՄԲՐԻ				
1	11.33	5.46	12.27	1	14.54	7.27	9. 6
7	11.31	5.56	12. 9	7	14.57	7.28	9. 3
13	12.37	6. 6	11.53	13	14.57	7.28	0. 3
19	12.22	6.11	11.39	19	14.54	7.27	9. 3
25	12.39	6.19	11.21	25	14.51	7.25	9. 9

ՏԱՐԵԼՈՒՄԱՆ

ՀԱՅԻՑ	ՀՐՈՎԱՐՄԱՑ	ՏԱՐԵԼՈՒՄԱՆ	ԱԶՐԻՄԱՑԻ	ՀՐՈՎԱՐԾ
Հաւասարող	30 Յունկարի 51 Պետառու.	առ.	Համա	30 Թ. Միլի
Հոռի	50 Փետ 28.29 Շուպանթ		Ադրամ	30 Խէսու 29.30
Սահմի	50 Մարտ 51 Մարտ		Շբաթ	30 Գ. ասղակ 29.50
Տրէ	50 Ապրիլ 50 Նիսան		Նախայ	30 Թ. բուժ 29.29
Քաղցր	50 Մայիս 51 Մայիս		Ղամայ	30 Մէրամ 50
Արագ	50 Յունիս 50 Հոդիրան		Նամար	30 Ապար 29.50
Մենեկան	50 Յունիս 51 Թէմուզ		Թիրայ	30 Վէկ աղար 29
Արեգ	50 Օգոստոս 51 Ա. օստոս		Դամայ	30 Նիսան 50
Անեկան	50 Սեպտ. 50 Լ'ուլ		Համիլայ	30 Խառը 29.50
Մարտիրի	50 Հոկտեմբ. 51 Թ. շինի է կիլէլ		Արամ	30 Սիլիան 50
Մարգար	50 Նոյեմբ. 50 Թ. շինի տունի		Ովքան	30 Թ. ամսուզ 29
Հունիդ	50 Դեկտ. 51 Քեսանունի է կ.		Չերհան	30.31 Ս. բ.
Առելիսց	5.6		Մակեմոց	5 Խուլ 29.9

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

Տ Ա Զ Կ Ա Ս Ա Ռ Ա

ՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԵԱՆ

(Կրօնի Մահմետականուրիմ)

Կայսր Սուլթան Ալպա-Ֆել-Համիդ
խան. Ծննդալ ի 40 Օգոստ. 1842. 36րդ Վեհապետ Օսմանայ ցեղին, և 28րդ յառաջնէն կ. Փօլառյ. որդի Սուլդան Ալպա-Ֆել-Մէհմիտ խանի. կը յաշորդէ իւր եզրօր Սուլդան Մուրատայ Ե. ի յ30 Օգոստոսի 1876.

Որդին. Նուրէտին էֆէնտի, ծննդալ ի 22 Օգոստ. 1876:

ՆԱԽԱՐԱՐԻ

Առաջին նախարար **Սայիմ Փաւստ.**
 Նեյխ-Եւլ-Խալամ Ահմէտ կաս էժ.
 Ներքին գործ. պատ. Մահմուտ Նէշիմ փա.
 Արտակ գործ. » Ասիմ Փաւստ.
 Պատերազմակ. » Ղազի Օսման փա.
 Արդարութեան » Ճեվտէթ Փաւստ.
 Ծովային գործ. » Հասան Փաւստ.
 Հանրօգուս Ժին. » Հասան Ֆէհմի էժ.
 Հանրային կրթ. » Ալի Ժուաս պէյ.
 Վանառականութ. Բայթ Էմենիսի.
 Էւ Երկրագործութ. »
 Գանձային գործ » Մինիր պէյ.
 Ոսիկանութեան » Համբզ Մէհմէտ փա.
 Պէտ. Խորհ. նայա. » Մերկ բ Փաւստ.
 Քաղաքացես Մազմար Փաւստ.

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆՔ ԵՒ ՀԻՒՊԱՏՈՍՔ
 Ի ԶԱՆՅՈԶԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱ

(Մ. Դ. -Մէժ Դեսպան. -Դ. -Դեսպան.
 -Լ. Դ. -Լիազօր Դեսպան. -Ա. Լ. -Ար-
 տարոյ կարզի Լիազօր. -Հ. -Հիւպատոս.)

Աւտրօ-Հունգարիա. -Էսէկմ բաօս

Մ. Դ. (31 Մյու. 1879) խորհրդական ֆալ-
 քոն էֆէնտի.

Պէլճիքա -Է. Քարաբըռորի էֆէն.
 Լ. Դ. (18 Յունի. 1871). խորհրդական Ա.
 Գ. Քարաթուորի էֆէնտի.

Բորթուղալ. -Թան Ռէլլէր Հ.

Բրիտանիա. (Միջն.) -Միւզիւրիս
 բաօս Մ. Դ. (30 Յունի. 1856). -Ման-
 չէսդըր. Ապսուլլահ էֆ. Հ.

Գերմանիա. -Սա'սուլլահ պէյ Ա. և
 Լ. Դ. (4 Յուլ. 1877). Ա. Քարտուղար
 Օնան էֆէնտի Պազտատլեան.

Իտալիա. Միւզիւրիս պէյ Լ. Դ. (16
 Հեկտ. 1877). Ա. Քարտուղար Միսաք էֆ.

Միացեալ-Նահանգը. -Գ. Արխա-
 րաբի պէյ Լ. Դ. (14 Հոկտ. 1873). Ա.
 Քարտուղար Պալթամի էֆէն. -Պասթըն.
 Եսպընեան էֆ. Լ. Հ.

Յունաստան. -Թէվժիդ պէյ Գոր-
 ծակատար (19 Օգոստ. 1879). -Քոր-
 դու. Տանիս էֆ. Բ. Հ. -Լամիա. Յ.

Է. Խրամեան Հ. — Սանթա-Մաւրա.
Տօմինեան Է. Հ.

Շուէտ-Նորվէկիս. — Քարանա փա-
ռա. Դեսպան.

Պարսկաստան. — Թահրի պէյ Դես-
պան. (Մայիս 1878). Ա. Քարտուղար
Աշտատ պէյ.

Պուլղարիա. Բոււճուզ. — Միհայէլ
Է. Մամուն Բ. Հ.

Ռուսիա. — Սպարապետ Շաքիր
Փառա. Դ. — Խորհրդական՝ Սիւլէյման
պէյ.

Ստորին-Նահանգը. — Քարանա փա-
ռա. Մ. Դ.

Բոււճանիա. — Սիւլէյման Պէյ. Լ. Դ.
— Կալաց. Արքին Է. Բ. Հ. — Իպրա-
յիլա. Ստեփան Է. Վ. — Բէօսթէնէէ, Մի-
հէ Էժէն. Փէտիմալինեան. — Թուլ-
չա. Շոտում Է. Հ.

Գարատաղ. — Հալիս պէյ. Դ. — (ի-
Զէթինիէ). Ա. Քարտուղար Գաբրիէլ Լ. Փ.
Նորատունկեան.

Սպանիա. — Սկրմեն Է. Լ. Դ.

Ֆրանսա. — Էսաս փառա. Լ. Դ. —
Խորհրդական Նիրօլարի. Սարդինսքի. —
Ա. Քարտուղար Ֆէնիմ պէյ.

Դեսպանք ԵԽ ՀիմՊատուսդ ՕՏԱՐ ՏէՐՈՒԹԵԱՆՑ
և ՄԱՅՐԱՔԱԴԱՔԻՍ

Դեսպանատուն Գերմանիոյ. (Թաքսիմ.
Այսպ-բաշա ճատուկսի), — Ա. Լ. Դեսպան
Կոմին Հացելիս. Ա. Խորհրդական
Կոմա Ռատոլինսքի. Թարգման Մ. Շարլ
Թէսմա.

Շոգենաւ Դեսպանատան «Լորէլէյ».
Բրամանատար Վիէթէրշայմ.

Հիւպատոսարան (Սօֆեալը փողոց Թիւ
և Բերա) Բ. Հ. Ա. Ֆէյկը.

Դեսպանատուն Աւստրօ-Հունգարիոյ.
(Փոստա փողոց Բերա). — Կոմա Քալիս
Դեսպան. Խորհրդական Ասպետ Գուչէք.
Ա. Թարգման Վապընատ.

Հիւպատոսարան. (Փոստա փողոց, Բե-
րա) Բ. Հ. — Ս.ավէս-Ծալէրրայխեր.

Դեսպանատուն Պէլճիզայի (Մեծ փողոց,
Բերա). — Ա. Դեսպան Տէ Ֆուէլէրեղ.
Ա. Խորհրդական Վան Տէր Գուշէ-

Հիւպատոսարան — **Վաճ Տէր Էլսդ.**
Առժամանակեայ հիւպատոս,

Գործակալութիւն Պուլզարիոյ. (Մէք-
թէպ փողոց Թիւ 6 Բերա). — Գործակալ
Պալապանօֆ.

Դիսպանատուն Սպանիոյ. (Մեծ փողոց
Թիւ 364. Բերա) — Ա. Լ. Դիսպան **Քոնք**
որ Թագօն.

Հիւպատոսարան, (Փոստա փողոց Թիւ
20 Բերա). — **Տէ Տիոս Թօձաս.** Հ.

Դիսպանատուն Միացեալ-Նահանգաց.
(Եէնի-Զարշը փողոց Թիւ 50, Բերա). —
Դիսպան Զօրավար **Ռւալաս.**

Հիւպատոսարան, (Գապրիսթան փողոց
Թիւ 32, Բերա). — Բ. Հ. Ճիփ.

Դիսպանատուն Ֆրանսայի, (Մեծ փո-
ղոց, Բերա). — Լ. Դիսպան **Մ. Թիսօ.**
Ա. Քարտուզար Կոմսն Մօնթօլօն.

Հիւպատոսարան, (Փոստա փողոց). —
Պ. Կազէլ.

Դիսպանատուն Մեծին Բրիտանիոյ .
(Թէփէ-Պաշը փողոց, Բերա). — Ա. Լ.
Դիսպան **Պ. Տիւֆէրին** Ա. Խորհրդական
Սէյնս Ճօն. Ա. Թարզման ՍըրԱ. Սանտիսլն.

Հիւպատոսարան, (Մէտրէսէ փողոց,

Հալաթիա) — Բ. Հ. **Ճօն Ճէնիք Թաու-**
սէլ.

Դիսպանատուն Յունաստանի. (Աղա Հա-
մամ փողոց Թիւ 10, Բերա). — Ա. Լ. Դիս-
պան **Քունչուրիօնիս.**

Հիւպատոսարան. (Փոստա փողոց Թիւ
14, Բերա). — Բ. Հ. **Ս. Լ. Մարիու-**
սամիս.

Դիսպանատուն Իտալիոյ. (Մէջարլըք
փողոց Թիւ 5, Բերա). — Լ. Ա. Դիսպան
Կոմիսի Քօրդի. Ա. Խորհրդական Կոմս
Քոլիպիանօ: Ա. Թարզման Ասպետն Վէռ-
նօնի.

Հիւպատոսարան, (Մէջարլըք փողոց,
Բերա). — Բ. Հ. **Ասպետն Նելլիքի.**

Օմանեան Լատին Հիւպատոսարան
(Պանքա փողոց Թիւ 2. Ղաղաթիա). —
Ծնորէն **Օրոն Աւարդալիրի.**

Դիսպանատուն Գարատադի. (Պիզանս
փողոց, Բերա). — Դիսպան **Թաօվիչ.**

Դիսպանատուն Հունատայի (Մեծ փո-
ղոց, Բերա). — Դիսպան Գախճանեալ և յա-
ջորդն ղեռ չէ որոշուած. Խորհրդական Բի-
շարտ Քիւն.

Հիւպատոսարան. — Հ. **Թարովէրս.**

Դեսպանատուն Պարսկաստանի. (Ոթանգոլ, Բարձրագոյն Դրան դիմաց). — Դեսպան Մոհիբի խան. Մուխին իւլ Մուլը. Խորհրդական Միքրա ձէվատ խան.

Հիւապատոսարան. (Հօնա խան փողոց, Աթանգոլ ի Սուլթան Համամ). — Բ. Հ. Միրզա Նէմիք Ալի.

Հիւապատոսարան Բորդուկալի. (Փոսթա փողոց, Բերա). — Բ. Հ. Թօրդիւնէ Փուրտան.

Դեսպանատուն Ռուսիոյ (Մեծ փողոց, Բերա). — Ա. Լ. Դեսպան Յօվիիօմ. Ա. Խորհրդն. Պ. Օհու Թարգման Պ. Մաքիէլ.

Հիւապատոսարան. (Մեծ փողոց, Բերա). — Բ. Հ. Պ. Ալիեսիս Լակովսի.

Դեսպանատուն Բումանիոյ. (Քաղբիսան փողոց 36 Բերա). — Ա. Դեսպան Տէմէյր Պրացիանօ. Ա. Թարտուղար Պ. Օպէտէնտր.

Հիւապատոսարան. (Քաղբիսան փողոց Թիւ 59, Բերա). — Հ. Ալիես-Ֆէրեա.

Դեսպանատուն և Հիւապատոսարան Մերձիոյ. (Անտոլ փողոց Թիւ 2, Բերա). — Ա. Լ. Դեսպան Յօրիսիչ. Թարտուղար Կզօզարչ. Ա. Թարգման Թերիսան:

Դեսպանատուն Շուէտ-Նորվեկիոյ (Դանիոյ համար ևս Գործակատար). (Մեծ փողոց, Բերա). — Լ. Դ. Պ. Էհրէնօրժ.

Հիւապատոսարան Վէնցուէլայի. (Քաղրիման փողոց Թիւ 6, Բերա). Ա. Հ Անժ Միթայէլ Տէ Քօյժի.

ՑԱՆԿ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՄՈՒՆԹԱԿԱՑ

Մուլթանը	Թուակ.	Մուլթանը	Թուակ.
Օսման Ա.	1299	Մուրաս Դ.	1623
Օրխան Ա.	1326	Խայրանիմ Ա.	1640
Մուրաս Ա.	1360	Մէհմէտ Դ.	1649
Պայսզիս Ա.	1389	Սուլէյման Գ.	1687
Սուլէյման Ա.	1402	Ահմէտ Բ.	1694
Մուսա Ա.	1410	Մուսամաթ Բ.	1695
Մէհմէտ Ա.	1413	Ահմէտ Գ.	1703
Մուրաս Բ.	1421	Մահմուտ Ա.	1730
Մէհմէտ Բ.	1451	Օսման Գ.	1754
Պայսզիս Բ.	1481	Մուսամաթ Գ.	1757
Մէլիմ Ա.	1512	Համիս Ա.	1774
Սուլէյման Բ.	1520	Ալիմ Գ.	1789
Մէլիմ Բ.	1566	Մուսամաթ Գ.	1807
Մուրաս Գ.	1574	Մահմուտ Բ.	1808
Մէհմէտ Գ.	1595	Մէնիս Ա.	1859
Ահմէտ Ա.	1603	Ազիզ Ա.	1864
Մուսամաթ Ա.	1617	Մուրաս Ա.	1876
Օսման Բ.	1618	Համիս Բ.	1876

Ի Շ Խ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ք
ԸՆԴ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄՄԲ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

Ե Գ Ի Պ Տ Ս Ո Ս

Միապետական իշխանութիւն
Խըսիվ Մէհմէտ Թէվքիր փառա (որդի
Խամայիլ փառայի) իւր հօրը յաջորդեց
1879 Օգոստոս 8 ին.

Թ Ո Ւ Ն Ո Ւ Ս (Պէյուրիւն)

Միապետական կառավարութիւն
Պէյ Մուհամմէտ-էս-Խա-Խարզ փառա.
Գահակ. ի 23 Սեպ. 1859.

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

(Հարկատու իշխանութիւն)

Սահմանադրական կառավարութիւն
Խչխան. Աղեքսանդր Ա. (Պարէնպէրկ)
ընտեղալ ի 29 Ապրիլ 1879.

ՍԱՄՈՍ ԿՂՁԻ

Սահմանադրական իշխանութիւն
Խչխան. Գօնսանդին Ասուխտս. ընտեղալ ի 20 Փերուար 1879.

Հ Ա Յ Ո Յ

Գ Ե Ռ Ո Ր Փ Դ.

ԾԱՅՐԱ ՊՅԱՆ ՀԱՅՐԱՎԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻՈՒ

Ա.ՄԵՆՅ.ՑՆ ՀԱ.ՅՈՅ

Նախագահ Սիւննոդոսին Ա. Էջմիածնի.
Ծնեալ ի Կ.Պօլիս յամի Տեսոն 1813. ի
5/17 Յուլիս. — Բնտրեալ Կաթողիկոս Ա-
մենայ. Հայոց, յերեսփոխանական Ժողո-
վոյն Կոստանդնուպոլսոյ, ի Թուականին
Հայոց 28 Հոռի **4358** եւ ի Թուականին
Քրիստիսի 17/29 Սեպտեմբեր 1866:

ՆԵՐՍԻՍ Վ. Վ. Ա. Ռ. Ֆ. Ա. ՊԵՏԵՎԱՆ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ
ԵՒ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐք

Ա.ՄԵՆՈՅԱՆ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐԲԵՒՈՅ

Նախագահ Կրօնական Ժողովոյ և Ազգային Վարչութեան : Ծնեալ ի Կ. Պոլիս (Խասդիւղ) ի 20 Յունվար 1837, Մկրտեալ յութերորդում աւուր (28 Յունվար 1837). — Զեռնադրեալ Վարդապետ ի 16 Օցոստ . 1858. Եւ Եպիսկոպոս ի 15 Հոկտեմբեր 1862. — Բնարի Պատրիարք Կ. Պոլսոյ՝ յերեսփախանական Ժողովոյ յամի Տեառն 1874 ի 14/26 Ապրիլ և ի բուն Թուականին Հայոց 4366 յ/9 Անեկան :

**ԳԵՂԱԳ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԹՈՒԵՅՈՒՔԵԱՆ
Պատրիարքական փոխանորդ.**

ԽՍՍ.ՅԻ Ս. Ր. Բ. Ե. Պ. Կ. Ո. Պ. Ո. Պ. Ո. Պ.

ՊԱՏՐԻԱՐք Ս. ԵՐՈՒՍԱԼԵՄԻ

Սիմէօն Եպիսկոպոս Պատրիարքական
Փոխանորդ, ի Կոստանդնուպոլիս :

ԱՆԴԱՄՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Գեր. Սիմէօն Մերազան Եպիս. Սէժէեսան
Խորհրդական Կրօնական զործոց.

Վահմ. Տիգրան Էֆ. Եռևումեան. Խորհրդական Ներքին զործոց և Ատենապետ Վարչական խորհրդոյ.

Վահմ. Միքայէլ Էֆ. Մամիկոնեան Խորհրդական Կրթական զործոց .

Մեծ. Մերովլէ Էֆէնի Ազնաւոր. Խորհրդական Գուտական զործոց.

Մեծ. Միքայէլ Էֆ. Մօմենեան. Խորհրդական Յարաբերական զործոց .

Մեծ. Գ. Էֆ. Մէլիքեան (հրաժարեալ) Խորհրդական Տնտեսական զործոց .

ԱՆԴԱՄՔ ԿՐՈՆԱՅԻՆ ԱՏԵՆԻ

S. Կարապէտ Եպիսկոպոս Մերովլէսան

S. Գարեգին Վարդապետ Թաքարեան

S. Յակոբ Վարդապետ Փափազեան

S. Յովհաննէս Քին. Հիւնեարագլյէնսեան

S. Սահակ » S. Սարգսեան

S. Խորէն » Փէհլիվան. Քարտուղար

S. Զմբարիս Վրդալ. Օդնակ. »

ԱՆԴԱՄՔ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԱՏԵՆԻ
 Կարապետ Էմենիքի Նահիպազ
 Թովմաս » Խորասաննեան
 Սինենեիմ » Մանուկեան
 Աղեքանդր » Մէրեկմ-Գուլի
 Պապի » Պապօյեան

ԱՆԴԱՄՔ ՎԱՐՁԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻ
 Տ. Գրիգոր Եպիսկոպոս Տ. Պողոսեան
 Տ. Ներսէս Վարդապետ Ապանեան
 Միհրան Էմենիք Մէրեսին
 Կուրապետ » Կիւրենեան
 Ղազար » Հովուեան

ԱՆԴԱՄՔ ԱՄՈՒԽԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻ
 Տ. Ցովիաննես Բահնանայ Հանձագետն
 Տ. Թողթոս » Միմոնեան
 Տ. Կուրապետ » Մէրեսին
 Ցովիաննես Էմենիք Մարգարեան
 Պողոս » Ժամանկոչեան

Ա Ն Դ Ա Մ Ք

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
 ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻ

Արժ. Տ. Սուրբիան Քհն. Ստեփանոսեան
 Մէծ. Խաղարէք Էմենիք. Խաչենեան
 » Արանաքինէ » Արապեան
 » Համբարձում » Մազպուլեան
 » Մարուք » Ցուէնկեան

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅՔ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆԻ

Յակոբ Էմենիքի Պէրխուտար. Տնտեսական Տեսուչ.

Ցովիաննես Էմ. Թուղլանեան. Քարտուղար Տնտեսական խորհրդականի.

Համբարձում Էմ. Իբենեան. Կրթական Տեսուչ. (հրաժարեալ)

Նշան Էմ. Փափազեան. Քարտուղար Կրթական խորհրդականի.

Արքահամ Էմ. Ցուէնկեան Գործակատար Բ. Դրան.

Մինսու Էմ. Զերազ. Քարտուղար Եւրոպական լեզուաց. (հրաժարեալ)

Գառնիկ Էմ. Հայկեան. Օգնական.

Բարբոր Էմ. Թէլեսան. Քարտուղար Աղջային Վարչական խորհրդոյ և Ներքին գործոց խորհրդականի.

Գէորգ Էմենիքի Խըլինեան Ընդօրինակիչ Նշան » Կիւրենեան »

Թովմաս » Փափազեան Քարտուղար արձանագրութեան Դրասենեկի և Ամուսնական և Վարչականսեննեկաց.

Կարապետ Էմ. Գրըբնեան. Ընդօր. (հրժ.)

Կարապէս էջ. Խաչառուեան. Քարտուզար Յարաբերական և Դատական խորհրդականաց.

Յակոբ էջ. Անսօնեան Օգնական.

Կարապէս էջ. Հանեան. Համարակալ Ազգ. Պատրիարքարանի.

Կարապէս էջ. Խիսպաւեան. Համարակալ Թաղային և Գաւառ. Վարչութեանց.

Սեպուհ էջ. Բլատեան. Քարտուզար անցագրատան.

Միթայէլ էջ. Զերեզեան. Օգնական.

Եփրեմ էջ. Փափազեան. Քարտուզար Փոխանորդարանի.

Խաչիկ էջ. Մարգարեան. Գանձապահ. Կեղը. սնտուկի.

Ա.Ի.ՍՏՐՈ - ՀՈՒՆԳ.Ա.ՐԻԱ.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Կայսր. — Ֆավանուա-Ֆօգէժ Ա. Կարոլոս Կայսր Աւստրիոյ և Ծագաւոր Հունգարիոյ. Ծնեալ 1830 Օգոստ. 18:
Կայսրունի Եղիսարէթ-Ամէլիա-Ելզինէ. Ծնեալ 1837 Դեկտ. 4:

Ա. Պաշտօնեայ Արտաքին զործոց և Կոյսերական տան՝ կոմս Քալնորի:
Մայրաքաղաքն է Վիէննա
բնակիչ 1,100,000

Տարածութիւն Երկրին ք. հզմ.	624,254
Բնակիչներ	58,000,300
որոց մէջ 18,000 էն աւելի Հայազգի.	
Մասիք	425,551,018 ֆիորին
Հասոյթ	398,277,756 »
Բաց	27,273,262 »
(Հերզէկ Պօնայի համար եղած ծախքն ալ հաշուելով):	
Մասիք հասարակաց կը թունեան համար 16,500,000 ֆիորին:	

Յամաքալին զօրութիւն

Ի խաղաղութեան Սպայք	16,635
» Զինուորք	275,531
» Զի	49,583
Ի պատերազմի Սպայք	29,755
» Զինուորք	4,015,058
» Զի	179,054

Ծովային զօրութիւն

Գումար զրահաւոր, շողեշարժ	68
և առագաստաւոր նաւուց	
Թիւ Թնդանօթաց	352
» Նաւաստեաց	44,154
» Երթեւելու նաւուց գումարն է 42,884	

Տուրեան

Մուտք ապրանաց	ֆր. 596,700,000
»	» 599,600,000

17 հազարի մատ նաւեր ծովային տուր
և առին կը գործածուին միայն թրիէստի
նաւահանգիստը. իսկ բոլոր կայսրութեան
նաւահանգիստները երթեւելող նաւուց
թիւն է 100,000 էն աւելի:

Թղթատարութեան տարուբերած նա-
մակը, թերթը եւայլն կը գումարուին 4,
738,000, որոց նկամուտն է 20,439,577
ֆիորին. — Հեռազրական գծերուն երկայ-
նութիւնը 187,657 հզրմ.է որոց հասոյնն
է 4,480,799 ֆիորին:

ԲԵԼԳԻԱ. (ՊԵԼՃԻԳԱ)

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լեօպոլդ Բ. Էռի Ֆիլիպ Մարի Վիբ-
րոր, թագաւոր Բելգիոյ եւայլն. Ծնեալ 9
Ապրիլ 1835:

Թաղումի Մարիամ Հանրիէթ Աննա,
Ծննեալ ի 23 Օգոստ. 1836. Արքիդքունի
Աւստրիոյ.

Ա. Պաշտօնեայ Ֆրէր Օրպան.

Տարածութիւն Երկրին ք. հզրմ. 29,455
Բնակչչը 5,476,668

Մայրաբազոք Պրիւէլ, բնակիչ
(հանդերձ արուարձանօք) 391,393

Հասոյթ ֆր. 326,620,000

Ծախը » 294,336,000

Ցաւելուած » 32,284,000

Ծախը հաստակաց կրթութեան համար
16,254,599 ֆրանք.

Պարտը Երկրին 1,568,073,755 ֆրանք.
(անուանական):

Ցամաքային զօրութիւն

Բեղիոյ բանակը միայն Երկրին պաշտ-
պանութեան համար է.

Ի խաղաղութեան Արք	46,383
» Երիվարք	10,165
» Թնդանօթք	204

Ասոնց վրայ աւելցնելու է	
Ի պատերազմի Արք	29,833
Քաղաքական պահնորդք	90,000

Տուրեառ

Մուտք ապրանաց ֆր. 1,448,500,000

Ելք 1,074,300,000

Երթեւեկութիւն վաճառակա-

նական նաւուց 9,056

Թղթատարութեան միջոցաւ յուուած նա-
մակը, Եերթք եւայլն եւայլն 184,607,620
են. հեռագրական գիծերուն Երկայնու-
թիւնն է աւելի քան 23,773 հազարամեղր
որոց տուած եկամուտն է 2,138,996 ֆր:
Երկայնութիւն Երկաթուղեաց 3,740 հզրմ:

Բ ԵՐՈՒ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Նախագահ Մարկան Թ. Բրատօ.

զօրապետ. Ընտրեալ յշ Օգոստ. 1876:

Տարածութիւն Երկրինք. հզրմ. 1,420,700

Բնակչչը 2,690,106

Մայրաբազաք Լիմա բնակչչը 100,000

Հասոյթ սօլ (5 ֆր.) 66,601,664

Ծախը » » 65,063,122

Ցաւելուած » » 1,538,542

Յամաքային գօրութիւն

Զինուորք	3000
Ոստիկանք	1000
Պահնորդք	1200
Գումար	5200
Վերջին պատերազմին Բերու 16,000 հոգի հանց Քիլիի դէմ:	
Մովային գօրութիւն	
Նաւք	18
Թնդանօթք	66

Տուրեառ

Ելք ապրանաց	սոլ. 31,634,275
» կուանօ եւայլն	» 46,000,000
Գումար	47,634,275
Երթեւեկ նաւուց, մուտք	9,176
» » ելք	8,696
Գումար	17,872

Երկայնութիւն երկաթուղեաց 2,740 հզրմ:

ԲԱՐԴՈՒԿԱՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Թագաւոր՝ Լուդովիկոս Փիլիպպոս
(17 այլ եւս անուանը) Արքայ Լուսիանիոյ
և Ալգարվեանց, Ծնեալ յ31 Հոկտ. 1838:

Թագուհի Մարիա-Բիա, Ծնեալ յ16 Հոկտեմբր 1847. Դուստր Վիկտոր Էմմանուէլ
Բ.ի. նախորդ Թագաւորին իշտալիոյ

Նախագահ պաշտօնէից խորհրդոյ. Ա.
Ժ. Պատմքամբ.

Տարածութիւն երկրին ք. հզրմ. 92,828
Բնակիչ 4,745,428

Մայրաքաղաք Լիսաբոնա, բնակիչ
(հանդերձ երկու արուարձանօք) 265,032

Հասոյթը Միլրէյս (5 ֆ. 60 ս.)	26,000,000
Ծախը	»
Հասարակաց կրթութ.	931,402

Ցամտքային գօրութիւն

Ի խաղաղութեան	Հետեւակը	23,286
»	Հեծելազօրը	3,176
»	Ռմբաձիգը	3,588
»	Սպայագունդ	4,643

Ի պատերազմի	Հետեւակը	57,348
»	Հեծելազօրը	5,056
»	Ռմբաձիգը	9,525
»	Սպայագունդ	2,688

Նովային գօրութիւն

Զրահաւոր, շոգեշարժ և առագաստաւոր, նաև նաև	41
Թնդանօթը	178

Տուրեւան

Մուտք	միլրէյս	34,548,000
Ելք	»	22,674,000
Երթեւկ, առագատ, նաւուց, Մուտք	»	7,966
» շոգեշարժ	»	2,671
» առագատ,	»	Ելք
» շոգեշարժ	»	7,859
		2,680

Երկայնութիւն երկաթուղեաց 1,606 հազարամեղը, — Եկամուտ թղթատարութեան 461,361 միլրէյս. իսկ հեռագրատանց՝ 260,194 միլրէյս:

ԲՐԻՏԱՆԻԱ. (ՄԵՇՆ) ԵՒ ԻՐԼԱՆԴԻԱ.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՄԻԱԳԵՑՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ակտօրիա Սկզբանդրինա Թագուհի Միացեալ Տէրութեան Մեծին Բրիտանիոյ եւայլն եւայլն, և կայսրուհի. Հնդկաստանի, Ծնեալ ի 24 մայիս 1819 Առաջին Պաշտօնեայ Կլէտսթըն.

Երկու խորհրդարաններ բարձրագոյն և առողջին: Բարձրագոյնը կը բաղկանայ ամէն Սեպտեմբերէ (րայ) որ իրենց ժառանգական ազնուականութեան իրաւամբ հոն կը բազմին.

<i>Անդամք.</i>	
Իշխանագունք	4
Արքեպիսկոպոսք	2
Դուռք	22
Մարքիզ	19
Կոմս	134
Դերակոմս	52
Եպիսկոպոս	24
Պարոն	262
<i>Գումար</i>	<i>499</i>

9 Տիկնայք եւս Անգուհ ևն իրաւամբ
բայց սենեկին մէջ Գահ չունին.

Ստորինը կը բաղկանայ 658 անդամէ
որոց 493 Անգղիայէն են 105 իրլանտա-
յէն և 60 Սկովտիայէն.

Փոխարքայ Հնդկաստանի, Մարդի տը
Ռիբըն.

Տարածութիւն աշխարհին,
Անգղիոյ թ. նզրմ. 344,954
Հնդկաստան և Սէլլան » 2,393,177
Գաղղականութիւնը » 17,726,669

Բնակիչք,	<i>Գումար</i>	<i>20,434,797</i>
Անգղիոյ		<i>34,860,000</i>
Հնդկաստան և Սէլլան	»	<i>250,000,000</i>
Գաղղականութիւնը	»	<i>14,800,000</i>
<i>Գումար</i>		<i>296,685,130</i>

Մայրաքաղաք Լօնտօն բնակ.	3,750,000
Գաղղականութիւն	
Անգղիայէն գաղղողներ 1879ին	217,163
Անգղիա գաղղողներ 1879ին	53,973
Անգղիայէն դուրս բնակող Անգ.	3,182,199
Ընդհանուր հասոյթը լ. Սգ. 127,681,278	
» ծախք » » 127,681,278	
Հարկց. կրթութ. » » » 3,995,298	

ԿԱՆՈՆԱԿՈՐ ԲԱՆԱԿ

Ցամաքային գօրութիւն

Հեծելազօրք	17,300
Ռմբաձիղք	34,250
Սպայազունդ	5,650
Հետեւակ	416,000
Գաղղականութեանց զօրք	2,490
Վարչութեան	7,480
Պահեստի	50,000
Երիվարք	26,735

ՏԵՂԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ

Խօմէնրի (Հեծելազօր)	151,390
Կամաւորք	350,600
Հնդկաստանի	725,000
Երիվարք	50,000

Այս հաշուէն դուրս են ոստիկանութեան
և հսկողութեան, համար Թէ բռն Անզղիոյ և
Թէ Արեւելեան Հնդկաց մէջ եղած բանակ-
ները որոց գումարն է մօտ 245,000 ի:

Ծովային գօրուրիւն

Սպայք և նաւավարք	80,220
Գործաւորք	49,892
Ջրահաւոր նաւք (1880)	72
Շոգեշարժ նաւք	360
Առաջատարութ	120

1878 ին (վերջին պաշտօնապէս հրա-
տարակուած ցուցակ) Անզղիա մտնող ապ-
րանաց գումարն էր 387,771,000 Սդ. Լ.
ելլող՝ 222,000,000:

Արտաքին տուրեւառի համար գործա-
ծուող Թէ Անզղիայի և Թէ օտար նաւուց
զօրութիւնը հասկցնելու համար բաւական
է ըսել Թէ 1879 ին 33,301,358 տակառա-
չափ կը ներկայացնէին: Բրիտանական բո-
լոր նաւահանգիստներուն շարժումն էր
39,610 նաւ:

Երկաթուղեաց երկայնութիւնն է բոլոր
երկրին մէջ 28,478 հազարամելիր որոնք
արժած են 700,562,000 Սդ. Լ. և 29,681,
000 Սդ. Լ. եկամուտ կուտան: Նկատմամբ՝ նոյն
թղթատարութեան նկատմամբ՝ նոյն

1879 ին հաշիւն է. 1128 միլիոն նամակ
115 միլիոն տոմսակ և տպագիրք՝ 345
միլիոնի արժէթուղթը՝ 26,244,000 Սդ. Լ.
արժուղութեամբ:

Հեռագրական գծերուն երկայնութիւնն
է 183,533 հազարամելիր 50 միլիոնի մօտ
հեռագիրք: Եկամուտ 1,346,400 Սդ. Լ:
Այս տեղեկութիւնը միայն Մեծին Բրիտա-
նիոյ կը վերաբերին՝ առանց ի հաշիւ առ-
նելու իւր մեծամեծ գաղթականութիւններն
ու ստացուածները որոց տուրեւառն ոչինչ
նուազ նշանաւոր է:

ԳԵՐՄԱՆԻԱԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Գուլիկելմոս Ս. (Ռեխիլհելմ) կայսր
Գերմանիոյ, Բագաւոր Բրուսիոյ եւայլն
եւայլն. Ծնեալ ի 22 Մարտ 1797:

Ավուստա կայսրութիւնի Գերմանիոյ, Թագուհի Բրուսիոյ եւայլն. Ծնեալ. յ30 Սեպտեմբեր 1811 :

Նախազան խորհրդոյ պաշտօնէից եւ պաշտօնեայ արտօքին գործոց և վաճառականութեան իշխան ՕԹՈ Ֆօն Պիսմարը:

ԸԱՆԱԿԲ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹ.

Ընդհանուր զօրագլուխ ժողավարն և ցամաքային զօրութեանց Կայսրն-Թագավորը:

Ընդհանուր Սպարապետ Փրէտէրիկ-Կարոյս-Ալեքսանդր իշխան Բրուսիոյ:

Զօրագլուխ սպայագունդին կոմս Մոլդքէ:

Բանուկը 17 զօրախմբի կը բաժնուի բացի Բրուսիական Թիկնապահ զօրաբաժնէն:

Տարածութ. կայսրութ. ք. հզրմ. 540,477
Բնակիչը 42,727,360

որոց 20, 986,701 արու իսկ 21,740,659

էզ են:

1835 էն մինչեւ 1878 Գերմանիայէն գաղթողներուն նիւն է 2,500,000 մարդ որոց մեծ մասը Հիւսիսային Ամերիկա կ'երթան։

Մալրաբաղաք Պէրլին, բնակիչը 1,049,663

Օրէնսդիր մարմինը երկու են, առաջին Ծենեակ (Սեպուհը) որ կը բաղկանայ 534 անդամէ, և երկրորդ որ կը բաղկանայ 876

Երեսփոխանէ հետեւեալ համեմատութեամբ,

Սեպուհը Երեսփոխանը

Բրուսիա	302	454
Պավիերս	72	156
Սաքսոնիա	48	80
Վիւրթէմպէրէկ	45	93
Պատ	29	63
Հէսսէ	36	50

Ահաւասիկ տէրութեան պիւտճէն 1879-80 տարուան համար,

Հասոյթք մարք (1ֆ.25 ս.) 540,252,640

Ծախք » » 539,252,640

Ցաւելուած » » 1,000,000

Ցամաքային զօրութիւն ի խաղաղութ.

Հետեւակ Որտորդ Լանտվ. Գումար

բրուսիա 201587 7854 3548 212989

Պավիերս 30033 2204 535 32772

Սաքսոնիա 15129 1090 248 16467

Վիւրթէրէց 42264 — 291 12555

Գումար 259013 11148 4622 274783

Յամաքային Զօրուրիւն ի պատերազմի

Պատերազմող		Պահեստի		Բերդապահ		Դումար	
Հաճախ.ակ.	Որոշող	Հաճախ.ակ.	Որոշող	Լաւագիր	Որոշող	Հաճախ.	
Բրուսով	355,204	14364	163,060	4452	190,226	2814	52200
Գալերիս	55728	4104	25524	1272	26816	804	8552
Ալբուն	27864	2052	42762	636	14,246	402	4176
Վիլթը.	24768	—	14344	—	14,246	—	4176
Դումար	463564	20320	212690	6360	245534	4020	68904
							1021592
<i>Հեծելուղոր</i>		<i>Բարամիգր</i>		<i>Զանազանք</i>		<i>Զանազանք</i>	
<i>Ի խաղաղութեան</i>	<i>64,709</i>	<i>45,896</i>	<i>45,324</i>	<i>406,776</i>	<i>453,796</i>	<i>90,000</i>	<i>4,352,458</i>
<i>Ի պատերազմի</i>							
<i>Համազումար պատերազմողաց</i>							

Մովային գօրուրիւն

Շողեշարժ և առաջ. նաւք (1880) 79
Թնդանօթք 517
Ասոնց շատերը զրահաւոր են:

Տուրեւառ

1879 ին Գերմանական նաւահանգիստներուն վաճառականական տուրեւառը կը ներկայացնէր 49,592 նաւ : — Երկաթուղեաց երկայնութիւնն է (Ա Ապրիլ 1880) 34,39 հզրմ. — Թղթատարութեանց եղած նամակը, տոմս եւայլն էին 1,463,800,000) — Հեռագրական գժերուն երկայնութիւնն է 178,817 հզրմ. և երմեւեկած հեռագրոց գումարը 14,088,801. եկամուան էր (1879: 126,233,166 մրբ. ծախը 144,293,689 մրբ.:

Պ.Ս

Մեծ դժուրիւն

ՍԱՄԱՆԱՐ. ԵՒ ԺԱՌԱՆԴԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՑՈՒԹԻՒՆ

ՓԵԽԵԵՐԻԿ-ԳՈՎԼԻԼԵՄՈՆ-ԼՈՒԻ. ՄԵծ
Դուրս Պատի. Ծնեալ 19 Սեպտ. 1826:
Մեծ Դրսունի Լուիզ Մարիամ Եղիսա-

քէթ. Ծնեալ յՅ Դեկտ. 1838, դուստր
կայսեր Գերմանիոյ:

Նախագահ պաշտօնէից Լ.	Թուրազան:
Տարածութիւն Երկրին ք. հզրմ.	15,266
Բնակիչք	1,507,679
Մայրաբաղար Քարլզրուհ, բնա.	42,730
Հասոյթ (1881) մարք	39,224,080
Ծախը	37,615,513

Պ. Ա. Վ. Ի Ե Ր Ա.

ՍԱՀՄԱՆԱԴ. ԵՒ ԺԱՌԱՆԴԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Լուղովիես Բ. ՕԹՈՆ Փրէտերիկ
Գուլիէլմոս-Կայլն Թագաւոր Պավիերայի
և այլն. Ծնեալ ի 25 Օգոստ. 1845:

Նախագահ խորհրդութանի Պաշտօնեայ Հա-
սարակաց կրթութեան և Ներքին Գործոց.

Տարածութիւն Երկրին ք. հզրմ.	75,863
Բնակիչք	5,022,390
Մայրաբաղար Միւնիխ. բնա.	198,829
Հասոյթք	մարք 221,741,445
Ծախը	» 132,537,428
Հարկց. կրթութեան	» 19,224,243

Ս Ա. Վ. Ա Ո Ւ Խ Ա.

Թագաւորաւրիւն

ՍԱՀՄԱՆԱԴ. ԵՒ ԺԱՌԱՆԴԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Թագաւոր Մաքսոնիոյ Ալպէր Ֆրէ-
ստեիկ եւայլն. Ծնեալ ի 25 Ապրիլ 1828:
Թագունի Քարովին եւայլն. Ծնեալ ի 5
Օգոստոս 1833.

Նախագահ խորհրդաբանի Տէ Քառարիս
զօրագլուխ հեծելազօրաց:

Տարածութիւն Երկրին ք. հզրմ.	14,992
Բնակիչք	2,760,586
Մայրաբաղար Տրէզոէ, բնա.	197,295
Հասոյթք (1880-81) մարք	63,759,587
Ծախը	» 63,759,587
Հասարակաց կրթութեան »	6,560,928

ՎԻԽԹԵՄՊԵՐԿ

ՍԱՀՄԱՆԱԴ. ԵՒ ՔԱՌԱԴԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Կարոլս Ա. Փրետերիկ Ալեքսանդր
Թագաւոր Վիւրթէմպէրկի. Ծնեալ ի
Շթութկարտ 6 Մարտ. 1823

Թագուհի Օլկա Նիբոլյաէլիս. Ծնեալ
11 Սեպտ. (Օզոստ. 30) 1822

Նախագահ Պետական խորհրդոյ Տէ
Միտնախոդ, միանգամայն և պաշտօնեայ
արտաքին գործոց և Արքունի տան:

Տարածութիւն երկրին ք. հզրմ. 49,503
Բնակչութեան 1,884,505

Մայրաքաղաք Շթութկարտ, քն. 107,275

Հասոյթը (1880-81) մարդ 49,958,400

Մասիք » 53,674,593

Հասարակց. կրթութեան » 8,068,524

ԴԱՆԻԱ (ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ)

ՍԱՀՄԱՆԱԴ. ԵՒ ՔԱՌԱԴԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Քրիստիան Թ. Թագաւոր Դանիոյ,
Վանդալաց և Գոթաց եւայլն. Ծնեալ յ8
Ապրիլ 1818:

Թագուհի Լուիզ Ուիլհէլմին եւայլն.
Ծնեալ յ7 Սեպտ. 1817:

Նախագահ Պետական խորհրդոյ՝ Թա-
գաւորը:

Նախագահ խորհրդարանի և Պաշտօնեայ
ելումտից թ. Բ. Ա. Էսթրուբ:

Տարածութիւն երկրին (հանդերձ կալ-
ուածովք յԱնդիեան կղզին և այլուր)

ք. հազարամետր 230,565

Բնակիչք 1880	2,100,000
Մայրաբաղաք Քորէնհակ, բնակ.	235,000
Հասոյթը Թրօնէք (1 ֆ. 39. ս.)	47,246,558
Ծախը	41,672,448
Ցաւելուած	5,574,110

Ցամաքային գօրութիւն

Ի պատերազմի Թիւ զօրաց	49,054
-----------------------	--------

Մովային գօրութիւն

Ջրահաւոր և շոգեշարժ նաւք	35
Թնդանօթք	284
Առաջատաւորք	21

Տուրեկառ

Մուտք առվրանաց, բրօնէք	225,380,000
Ելք	164,288,000

Դանիոյ վաճառականութեան պիտոյքը
լրացնելու համար 7,000 ի մօտ շոգեշարժ
նաւ և 29,000 էն աւելի առաջաստաւոր
նաւ կը մտնեն և կ'ելլեն իւր նաւահան-
գիստներէն :

ԶՈՒԻՒ ՑԷՐԻՍ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ազգային խորհուրդ

Ամէն աշխարհական Զուիցէրացի՝ ազ-
գային խորհրդոյ անդամ ընտրելի է. այս
խորհրդոյն ցըսնել եռամիտյ է:

Նախագահ Պուրկիսրա ընտրեալ յ7
յունիս 1880:

Բ. Նահանգաց խորհուրդ

44 անդամէ բաղկացեալ, այսինքն 2 ե-
րեսփոխան իւրաքանչիւր վիճակի համար:
Նախագահ Սահիթ ընտրեալ յ7 յու-
նիս 1880:

Տարածութիւն երկրին	ք. հզրմ.	41,389
Բնակիչներ		2,808,493
Գլխաւոր քաղաք Ժընէվ		
(արուարձանօք) բնակիչներ		68,165
Յուրիին բնակիչներ		56,695
Հասոյթ	ֆր.	40,599,000
Մախր	"	40,782,000
ԴԱՇՆԱԿԻՑ ԲԱՆԱԿ		
Ի պատերազմի Հետեւակը		178,171
" Հեծելազօրք		5,284
" Ռմբաձիգք		24,023
" Սպայագունդ		4,520
" Զանազանք		3,205
Գումար		215,001
Տուրեւառ		

Թէպէտ Զուիցը իրիոյ տէրութիւնը պաշտօնական երատարակութիւն մ'ըրած չէ իւր առեւտրոյն դրամներն բանակութեան վրայ՝ այսուհանդեք երկրին մէջ մտնող ապրանքանոց չափն է 18,398,487 մեղրական կենդինար և արտահանութիւնն 2,224,268 մեղրական կենդինար :

1877 ին երկաթուղեաց երկայնութիւնն էր 2,559 հազարամեդր որց համար եղած ծախքը էր 855,581,101 ֆր. եկամուտն էր 58,401,471 ֆր. իսկ ծախքը 34,571,472 ֆրանք:

ԹԱՂԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ ԻՏԱԼԻՈՅ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թագաւոր ՌԱՄՊԵՐՈ Ա., Բէնիէրօս Քարլ Էմմանուէլէ եւայլն . Ծնեալ ի 14 Մարտ 1844:

Թագունի Մարիա Մարկարիթա եւայլն . Ծնեալ ի 20 Նոյեմ. 1851 :

Նախագահի խորհրդոյ պաշտօնէից և պաշտօնեայ արտաքին գործոց Պ. Քայրոլի:

Տարածութիւն երկրին ք. հզմ. 296,322
Բնակիչներ (1878) 28,209,620

Դավթողք յայլ աշխարհս (1879) 119,834
որոց շատը Եւրոպիոյ զանազան կողմները:
Թիւ պանդուխտ իտալացւոց 476,603
Մայրաքաղաք, Հռովմ. բնակչի 303,383
Հասոյթք. (1881) 4,413,991,547
Ետիւր » » 4,592,949,239
Հասարակաց կրթութեան համար ծախքն,
28 միլիօն ֆրանքէ աւելի է:

Ցամաքային զօրութիւն

Զանազան գէնք (կայուն բանակ)	737,565
» (Չարժուն »)	251,819
Պահեստի սպայք	2,403
Զօրսականք	423,481
Համազումար	4,414,968

Ծովալին զօրութիւն

Շոգեշարժ զրահաւորք, 44.	Անդանոթք	426
Առաջաստաւոր եւայլք, 29	»	52
Համազումար	73	478
Նաւապետք և նաւաստիք		15,055

Տուրեալառ.

Մուտք (1878)	Լ.	Իտալ	1,070,800,000
Ելք	»	»	1,040,800,000

Իտալական նաւահանգիստները ելլող և
մտնող նաւոց գումարն է 200,000էն ա-

ւելի, տասնցմէ զատ 38,050 նաւ՝ ըստ
հարկի՝ մտած են իտալիոյ նաւահոն-
գիստները 1877ին իսկ բուն իտալաղրօշ
նաւոց գումարն է 32,507 որոց տակա-
ռաչափ ընդունակութիւնն է 1,063,063:
1877ին իտալիոյ երկամուզեաց երկայ-
նութիւնն էր 8146 հազարամեջդր. որոց հա-
սոյթն էր 154,427,752 իտալական լիրա:

Հեռագրական մելերուն երկայնութիւնն
է 84,101 հազարամէդդր որոց տարուրե-
րած լրերն էին (1879) 5,609,288:

Ճ Ա Բ Ո Ւ

ՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Գերազոյն իշխանն է Թէննօ կամ Մի-
քատո (Կայսր) որու կը հապատակին երկրին
բոլոր իշխանները:

Այժմեալ կայսեր անունն է Մաւց-Զի-
դո. Ծնեալ ի 23դ աւուր 9դ ամսեան
1852ի. Հօրը յաջորդեց 1867ին:

Թագուհին է Հայու-Քօ. Ծնեալ յ17դ ա-
ւուր 4դ ամսեան 1850ի. մինչև ցարդ ի-
րենց ամուսնութիւնն անզաւակ է:

Ա. Նախագահ Տայնութան (Պետական
խորհրդոյ) Սանհօ:

Տարածութիւն երկրին ք. հզմ. 379,711
Բնակչութ 54,338,479

Ամենէն բազմամարդ բաղաբն է Թօրիո,
որ արուարձաններով ունի քն. 1,064,354
Հասոյթ քէն 5. ֆր. 30 սդ. 55,651,379
Մասիք " " " 55,651,379
Հասարակաց կրթութեան քէն 1,439,970

Բ Ա Ն Ա Կ

Կայսերական ճրովարտակաւ ամէն բա-
ղաբացի զինուոր է, բայց բուն բանակը
հետևեալն է, առանց սպայները հաշուելու
(1878):

Ի Խաղաղութեան Հետեւակը	29,568
» Հեծելազօրք	399
» Խեմբաձիգը	2,420
» Զանազանք	2,590
Գումար	34,768

Ի պատերազմի Հետեւակը	33,008
» Հեծելազօրք	450
» Խեմբաձիգը	2,960
» Զանազանք	2,060
Գումար	32,478

Ծովային զօրութիւն

Նաւք	27
Թնդանօթք	149
Նաւաստիք	5,551

Տուրեւառ

Մուտք ապրանաց (1868) քէն	32,634,000
Ելք "	" 28,364,000

Ճարոնի նաւահանգստաց առեւտուրը
992 նաւով կ'ըլլայ՝ որոց 286 ճարոնացի
են, ասոնցմէ զատ 82 մեծ շոգենաւ կըրանի:

Երկաթուղեաց երկայնութիւնն է 121
ազարամեղր. իսկ հեռագրական զծից եր-
հայնութիւնն 3,927 հզմ. որոց եկամուտն
եղաւ 1879 ին 121,000 քէն:

Մ Ե Փ Ս Ւ Ի Ք 0

ԴԱՇՆԱԿԻՑ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Քորժելի Տիազ, զօրապետ, Նա-
խագահ դորժադիր իշխանութեան ընտ-
րեալ 1876 նոյեմբեր 20 ին (մինչեւ 1880
նոյեմբեր 30):

Տարածութիւն Երկրին	ք. հ.	1,942,240
Բնակիչներ		9,686,777
Մայրաքաղաք Մէքսիկօ	բնակ.	250,000
Հասոյթը (1880-81)	տողար	17,811,125
Ծախը	"	23,128,218
Հասարակաց կրթութ.	"	1,403,862

Ցամաքային գօրութիւն

Ապայթ	1,251
Զինուորք	24,436

Ծովային գօրութիւն

Նաւք ու մարդէնք	4
-----------------	---

Տուրեառ

Մուտք ապրնց. (1875)	տլր.	31,691,451
Ելք	"	29,062,407
Երթեւեկութիւն նաւուց		3,131

Երկաթուղեաց Երկայնութիւնն է 1091
հազարամեղր — 1879 ին Թղթատարու-
թեան տարրուքերած նամակը են 3,565,000
— 1880 ին հեռագրական գծերուն Երկայ-
նութիւնն էր 14,822 հազարամեղր

— — —

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԻՔ
ԱՄԵՐԻԿՈՅ

ԳԱՇԽԱԿԻՑ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Նախագահ Միսսրը Արքիւր. Բնակ
րեալ ի 20 Սեպտեմբեր 1881. Ծնեալ ի 5
Հոկտ. 1830 :

Աւագածողովը (Congrès) կը բաղկանայ
Երեակուտէն և Երեսփոխանաց ժողովէն,
և զէթ տարին անգամ մը գումարուելու է :
Երեակոյտը կը բաղկանայ իւրաքանչիւր
նահանգաց զրկած Երկու անդամներով
ուստի իրենց թիւն ըլլալու էր 76. իրենց
պաշտօնը 6 տարի կը տեսէ : Երեսփոխանք
ալ իւրաքանչիւր զաւառէ կ'ընարուին 2
տարուան համար : Ասոնց թիւն է 292 :

Տարածութիւն երկրին ք. հ. 9,354,073
թնակիչք 38,925,598
1820 էն սկսեալ մինչեւ 1878 ին սկիզ-
բըն Ամերիկայ զաղմող օտարաց Թիւն է
9,968,115 հոգի: իսկ բուն տեղացւոց
նկատմամբ ժողովուրդը այսպէս կը բող-
կանայ

Ազգայինք	Օտարք	Գումար	
Սպիտակ	28095665	5493712	33589377
Սեւ	4870364	9645	4880009
Չինք և Ճընք.	518	62746	63254
ՔղբենցԼ. Հնդք.	24595	1136	25731

Մայրաքաղաքն է Ռոշինկղըն՝ բնակիչք
131,947. իսկ ամենէն բազմամարդ բա-
ղաքն է Նիւ-Եօրք 942,292
Հասոյթք տէրութեան, տլր. 288,000,000
Ետիսք. » 238,270,000
Երկրին պարտքն է » 2,246,184,184

ԲԱՆԱԿԻ

Բուն բանակն է 27,455 մարդ. բայց ի
հարկի բազարացւոց զինուելովը 3,454,058
մարդ կըլլան

Զանազան պատերազմի նաւուց Թիւն է
138 հատ որք 1,108 Թնդանօթ կը կրեն

Տուրեալու

1879 ին ճրատարակուած վիճակացուցի

մը նայելով նախընթաց տարւոյն ելք ու
մուտքն էին հետեւեալները:
Մուտք ապրանաց տուլար 466,873,000
ելք » 722,812,000
Երկաթուղեաց զիծ երուն երկայնու-
թիւնն է 131,708 հզմ.

Թղթատարութիւնք նումակաց, տոմսա-
կաց եւայլ, զումարն է 1,222,348,474.
իսկ հեռագրական գծերուն երկայնութիւնն
է 180,000 հազարամեղր իսկ Թելերուն եր-
կայնքն է 403,705 հզմ.

ՑՈՒՆԱՍՈՅ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՂՐԵԳ Ա., Թագաւոր Հելլենաց ծնեալ
24 Դեկ. 1845. Գահակալէ 5 Յունիս 1863:

Թագուհի Օլկա Քօնսդանդինովսա. Ծընեալ յ Յ Սեպտեմբեր 1851 :

Նախազահ իորհրդարանին **Փարիխութիս**
Օրէնսդիր ժողովը կը բաղկանայ 187 երեսիուսներէ.

Տարածութիւն երկրին, ք. հզբմ.	63,000
Բնակչութեալ 2 000 000	
Մայրաքաղաք Աթէնք բնակչութեալ 80,000	
Հասոյթը տրանսի (անդ. 90) 46,716.85	
Ծախսը » 52,655,455	
Պարտը ընդհանուր տր. 543,082,908	
Հասարակաց կրթութ. » 2,346,400	

Ցամաքային զօրութիւն

Ի պատերազմի կամաւոր զօրքով 100,000 ի կը հասնի:

Իսկ պատերազմական նաւուց Թիւն է՝ զանազան մեծութեամբ 21 :

Տուրեառ

Մուտք ապրանաց, տրանմ. 114,486,000	
Ելք » » 75,764,000	
Երթեւեկող նաւուց Թիւն է 150 հազարէն աւելի՝ ընդ փոքր և ընդ մեծ:	
Երկաթուղիք և հեռագրատունք դեռ մեծ կարեւորութիւն մը չունին:	

ՇՈՒՔ-ՆՈՐՎԵՋԻԿԻԱ.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Օսկար Բ. Փրեսերիկիսա՝ Թագաւոր Շուէտի և Նորվէկիոյ. Ծնեալ ի 21 Յունիար 1829.

Թագուհի Սոֆիա Ռեխնելմին. Ծնեալ յ Յուլիսի 1836.

Տէրութեան Պաշտօնեայ կոմս Նիսոս.

Տարածութիւն երկրին բնակչութեալ 406,721 ք. հ.	4,551,463
Նորվէկիա 318,195 » » 2,069,990	

Շուէտի Մայրաքաղաքն է ՍԹօքհոլմ, բնակիչ 179,423 : Եւ Նորվէկիոյ մայրաքաղաքն է Քրիստիանեա, բնակիչ 76,054:

1880 ի Շուէտի ելեւմուտք հաւասարակշիռ էին և կը ներկայացնէին 72,630,000 քրօնա (1 ֆր. 59 սն.). իսկ Նորվէկիոյ հասոյթքն են 50,444,700 քրօնա. ծախք 51,771,500 քրօնա: Երկու աշխարհաց կրթութեան համար ըրած ծախքն է 14 միլիոն քրօնա.

Յամաքալին գօրութիւն

Շուէտի ցամաքային գօրութիւնն է ի խաղաղութեան 37,936 զօրք:

Պատերազմի ժամանակ ասոնց վրայ աւելցնելու է պահեստի զօրքը 125,000 մարդ և կամառը զօրք 50,443:

Ասկէ զատ է Նորվէկիոյ բանակը որ 50,000 հոգեոյ չափէ:

Շուիալին գօրութիւն

Մեծ և փոքր նաւք Շուէտի	155
» » Նորվէկիոյ	125

Տուրեալո

1877 ին Շուէտի մուտքն լ.թ	303,420,000
» » ելքն էր	245,913,000
» Նորվէկիոյ մուտքն	189,872,000
» » ելքն	109,444,000

Այս երկու աշխարհաց միահամուռ տուք և առն ընելու համար 40,000 էն աւելի նաւ կը յաճախեն իրենց նաւահանգիստները: Անոնց երկաթուղեաց երկայնութիւնն է 8,000 հազարամեղր:

Թղթատարաւթեանց և հեռազրատանց եկամուտն է.

Շուէտի	քրօնա 6,000,000
Նորվէկիոյ	» 2,500,000

Զ Ի Լ Ի

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ե. Բիպալ Բինդո, Նախագահ հաստատեալ 1876, 18 Մետսեմբեր:	321,462
Տարածութիւն երկրին ք. հզրմ.	2,136,724
Թիւ բնակչաց	450,367
Գլխաւոր քաղաքն է Սանդիիակո քն.	20,443,977
1878 ին հասոյթք Բէսթ (Ծ. Փ.)	21,375,728
» ծախք	» » 931,751
» բաց	» »

ԲԱՆԱԿԻՑ

Բուն բանակ 20,000 է, բայց ասոնց վրայ աւելցնելու է 30,000 ազգային պահնորդ:

Իսկ ծովային գօրութիւնն է 23 նառ,
12,216 նաւաստիք և 55 թնդանօթ.

Տուրեառ

1877ին ապրանաց մուտքն բէս. 29,279,000
» » ելքն » 29,715,000

Առեւտրոյ այս շարժումը կատարող նա-
ռուց թիւն էր 14,433:

Երկաթուղեաց երկայնութիւնն 1,689
հազարամեղր. Թղթատարութեանց զանա-
զան տարութերութիւնը 1,567,3230. Իսկ
հեռագրական զծերուն երկայնութիւնն էր
7,162 հազարամեղր:

ԶԻՆ

ՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԻՒՆ

Կայսր ԲՈՒԹԵՆԿ-ՄՈՒ. Դահակովէց
1875 ին

Տէրութեան մեծ պաշտօնատեղիքն են
Ներ (մեծ խորհրդարան) և Չուն-Չու-Չու
(Տէրութեան խորհրդարան). Առաջնոյն կը
նախագահէ Լի-Հունկ-Չանկ և երկրորդին
Քունկ իշխանը:

Զինի կայսրութիւնը երեք մեծ մասերու
կը բաժնուի որոց իւրաքանչիւրը կը կա-
ռավարէ ընդհանուր Հրամանատար մը.

Այս երեք մասանց միանգամայն տարա-
ծութիւնն է 14,813,750 ք. հզրմ. և բնակ-
չաց թիւը 434,600,000 մարդ.

Գիյանոր բաղաքներն են Բէ-Քինկ 4,
650,000 բնակչոր և Քան-Թօն 4,500,000:
1876 ին շատ մը բաղաքներ օտարաց առ-
ջեւ բացուելով զանոզան 358 վաճառա-
տունն հաստատուեցան յօտարազեաց:

Ելեւմտից վրայ ատոյզ տեղեկութիւն մը
չունինք, բատ Պ. Զիրրիալէյի՝ 1875 ին
հասոյթը 89,500,000 ժաէլ էին (Մ. կ Թա-
էլն է 7 ֆր. 52 սն.) Զինաստանի պարա-
բըն ալ չգիտեմք՝ միայն թէ 1874 ին աէ-
րութիւնը Եւրոպայէն 627,675 Սդ. Լ. փո-
խառութիւն մ' բրաւ 8⁰ ստկոսով (ասկը
95 էն): Այս փոխառութիւնն երաշխաւոլ-
եալ է Մաքսին հասոյթովը:

Ցամաքային գօրութիւն

Զինական բանակը կը բազկանայ 24
նախկին Գրօշերէ, կայսերական թիկնա-
պահներէ և զաւառային բանակէն, առա-
ջին կարգին թիւն է 105,000 մարդ ա-
սոնց զէնթերն են տէզ, աղեղ և պատ-
րուզաւոր հրացան:

իսկ կայսերական Թիվնապահաց և գաւառային նահանգին կոմ օկտնաչ ղրօշունք զօրականք 654,677 մարդ են: Ուռուսիոյ մէկ պաշտօնական յայտաբարութեանը նայելով՝ Զինք 800,000 մարդ կրնան պատերազմի հանել, առող 271,000ը եւրոպական հրահանգաց մարզուած են:

Ծովալին զօրութիւն

Նաւային զօրութիւնը 3 նաւատորմի կը բաժնուի. Քանդանի նաւատորմ 12 նաւ, Ֆու-Զէուի նաւատորմ 45 նաւ. Շանկ-Հայի նաւատորմ 14 նաւ:

Տուրեաո

Մուտք ապրանաց	Թաէլ	73,253,408
Ելք	»	64,445,022
Մտնող և ելլող նաւուց գումարն	է	39,
735 որոց տակառաշափ ընդունակութիւնն	է	25 միլիոնէն աւելի:

Երկաթուղի մը (16 հազարամեղր երկայնութեամբ) Շանկ Հայէն շինուեցաւ զէպ ի զուսունկ, բայց տէրութիւնը զայն քանդեց:

Թղթատարութեան ոճը մեր արեւելեան ոճէն քիչ կը տարբերի, աս ճիւղը պատերազմի պաշտօնէին կը վերաբերի

և 15 միլիոն ֆրանքէն աւելի կ'արժէ տէրութեան: Իսկ հեռազրութիւնը դեռ ևս ի խանձարութ է: 1877ին հազիւ 40 քիլ. հեռազրական զիծ ունէր:

ՊԱՐՍԿԱԾԱՆ

ՄԻԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Շահընշահ Շաստէտին. Ծննդալ ի 24 ապրիլ 1831. Քանարաց ցեղէն չորրորդ թագաւոր:

Քանաժառանգ իջիւան Մուզաֆֆէր Էտ-Տին. Ծննդալ 1854 ին:

Միրզա Ծուսուփ խան՝ պաշտօնեայ Ներքին գործոց և Ելեւմտից:

Արտաքին և պատերազմական գործոց պաշտօնեայ՝ Հիւսէին խան:

Երկրին տարածութիւնն է 1,647,070 ք. հզրմ. և բնակչաց Թիւը 7 միլիոնի մօտ:

Ամենէն բազմամարդ քաղաքն է Թեհրան որ 200,000էն աւելի բնակիչ ունի:

1876 ին եկամուտն էր 41,080,000 ֆր.
և ծախսը 40,000,000 ֆր Տէրութիւնը
պարտք չունի :

ԲՈՆԱԿ

Զինուորական ծառայութիւնը վիճակա-
հանութեամբ է. և 12 տարի կը տեսէ. Հե-
տեւակը են իբր 60,000 հողի հին հրացան-
ներով զինեալ. մաս մը միայն Ուէրնոլ և
Շասըրօ ունին. Հեծելազօրքը տէրութեան
մասնաւոր ծախսիք չէ, այլ իւրասրանչիւր
ցեղին. ի հարկին 30,000 ընտիր հեծեալ
կրնայ հանել. Ծմբաձիզը 5,000, Թնդանօթը
200. Խոկ Թիւֆանկճի կոչուած պահնորդը
24 վաշտ են 100 էն մինչեւ 500 մարդէ
բաղկացեալ :

Վաճառականութիւնն է. մուտք 2,500,
000 Թուման և եւր 1,250,000 Թուման:

Թղթատարութեանց նկատմամբ բիշ յա-
ռաջադիմութիւն կոյ. ընդ ոմէնը 366,000
նամակ. Հասոյթն է իբր 250,000 ֆրանք:

ՊՐԵԶԻԼ

ՍԱՀՄԱՆԱԴ. ԵՒ ՔԱՌԱՆԴԱԿԱՆ ԿԱՅԵՐՈՒԹԻՒՆ

**Կայսր՝ Տօն Փետրօ Ռ. Տ'Ալբանդարա-
Հոհան-Կարոլոս եւայլի. Ծնեալ յշ Դեկ-
տեմբերի 1825:**

**Կայսրունի Տօնա Թէրէզա-Քրիստինէ-
Մարիամ. Ծնեալ ի 14 Մարտ 1822:**

Օրէնսդիր իշխանութիւնը յանձնուած է
58 անձերէ բաղկացեալ ծերակուտի մը և
122 երեսփոխաններէ. ժողովի մը որոնք
ազատ ժողովրդէն կ'ընտրուին:

Նախազահ խորհրդարանին և Պաշտօն-
եայ ելեւմտից Սարահիվա:

Տարածութիւն Երկրին 8,337,218 ք.
հզրմ. Թիւ բնակչաց 10,108,291 որոնց
1,510,806ը գերի. (աս Թիւը հետզհետէ
նուազելու վրայ է) Մէկ միլեսինի չափ
Հնդիկ այս Թուոյն մէջ հաշուուծ չեն: Երկրին
ընդարձակութեան նկատմամբ՝ իւրաքան-
չիւր քառակուսի հազարամեղրին 1, 2 քը-
նակիչ կուզայ:

Մայրաքաղաքն է Բիօ Տէ Եանէյրօ,	
Բնակիչ	274,972
1881-82 ի համար պատրաստուած պիւտճէն հետեւեալն է:	
Հասոյթք միլրէյս	416,958,000
Ծախք »	118,286,756
Բաց »	1,328,758
Հասարակաց կրթութեան	2,786,968

Յամաքալին գօրութիւն

Բանակը խաղաղութեան ժամանակ 43,
561 հոգի է. ի պատերազմի 32,000 Ազ-
գային Թիկնապահ գօրք բատ նոր աշխար-
հազրի պիտի վերակազմին:

Ծովային գօրութիւն

Պատերազմական նաւուց Թիւն է	50
Թնդանոթք	166
Նաւաստիք	8,660

Տուրքեան

1878-79 ին տուրքեան էր մուտք	163,
505,800 միլրէյս, և լք 204,058,500:	
Նոյն Թուականին երթեւեկող նաւուց Թիւն էր 45,000 էն աւելի:	
Երկաթուղիք 3,058 հազարամեղր:	
Թիւն նամականոյ 16,180,584:	
Իսկ հեռագրական զիժերու երկայնու- թիւնը 6,942 հազարամեղր:	

Ռ Ո Ւ Ա Ս Տ Ա Ն

ՄԻԱՀԵՆԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Կայսր Աղեքսանդր Գ. Նիկոլայէ-
վիչ. Ծննդալ 10 Մարտ 1845. զահակալեց
14 Մարտ 1881.

Կայսրունի Մարի-Ֆիլտօրովնա. Դըր-
սունին ծննդալ 26 նոյ. 1847.

Նախագահ Կայսերական խորհրդարա-
նին ն. Կ. Վ. Մեծ Դուքս Կոստանդին Նի-
քոլայէվիչ:

Վերատեսուչ Արքունի տան կոմս Ա.
Տ. Առլէրպէրկ Բ:

Նախագահ պաշտօնարանին և պաշտօն
եայ Արտաքին գործոց Ա. Կօրչաքով (կար-
գեալ ի 29 Ապրիլ 1856).

Պաշտօնեայ Ներքին գործոց և ընդհա-
նուր Տեսուչ նահանգաց զօրապետ Իկ-
նաթիէֆ :

Տեղակալ կայսեր ի Կովկաս՝ Լօրիս Մե-
լիքով՝ ընդհանուր ճրամանատար և սպա-
րապետ :

Տարածութիւն երկրին 21,759,973 ք.
հզրմ. Թիւ բնակչաց 88,085,356. (4 քնա-
կիչ մէկ հազարամեղրի համար), որոց իր
1 միլիոն Հայ են.

Մայրաքաղաք Ա. Բէդէրսպուրկ 667,963
բնակիչ, Տիկիսի 104,024.

Հասոյթք	բուպլի	558,249,000
Ծափր	»	579,744,000
Հասարակաց կրթութ.	»	46,000,000
Երկրին պարտքն է	»	2,231,203,742

Ցամաքային զօրութիւն

Կայսրութեան զօրութիւնը կը բաղկանայ
գործոն բանակէ և հողային բանակէ (Օ-
բոլչէնիէ). Առաջինը կը բաղկանայ ծովա-
յին և ցամաքային զօրութիւններէ; Ցամա-
քային զօրութիւնը կը բաղկանայ. Ա. տա-

բուէ տարի զօրաժողովով առնուած կանոնաւոր զօրականներէ. Բ. պահեստի զունդերէ. Գ. խաղախներէ. Դ. տար տարյներով կազմուած զունդերէ. Իսկ Օբօլչէնիւն՝ որ 30 Հոկտ. 1876 ի օրինօք վերջնական կերպով հաստատուեցաւ՝ 20 էն մինչեւ 40 տարեկան զէնք կրելու կարող անձերէ կը բաղկանայ: 1878 ին կանոնաւոր բանակն էր. սպայք 39,268. զօրք 4,647,795. ձի 264,641. անկանոն սպայք. 3,672. զօրք 140,882. ձի. 139,249. Իսկ պատերազմի ժամանակ Ռուսիոյ զօրութիւնն է 2,152, 930 մարդ. 2,820 Թնդանօթ. 469,479 ձի. որոց վրայ աւելցնելու է անկանոն բանակը 150 Թնդանօթ. 138,988 մարդ. 420,999 ձի. (Ասոնց մէջ համարուած չեն Միջիսն և Օբօլչէնիէն):

Ծովային զօրութիւն

Ծովային զօրութիւնն է 4,219 սպայք. 26,683 նաւաստիք 389 նաւ՝ 836 Թնդանօթ:

Տուրեատ

Վաճառականութիւնն էր (1877ին) մուտք 573,800,000. Երե 607,346,000 բուպի: Ասոնցէ դուրս են Ռուսիոյ հողէն անցնող

վաճառք՝ որոց գումարն էր (1878 ին) 3, 900,000 բուպի:

Երթեւեկող նաւոց գումարն է 32,000. որոց 2,000լ Օսմանցի դրօշակաւ:

Երկաթուղեաց երկայնութիւնն է 22,434 հազարամեղը (Ֆինլանտը՝ չ'հաշուելով). 1878 ին եկամուտն էր 211,922,589 բուպ.

Թղթատրութեանց միջոցաւ երթեւեկող նամակը, տղմա, ծրաբ եւայլն կը գումարուին 178,570,487:

Հեռագրական Թելերուն երկայնութիւն է 195,808 հազարամեղը:

ՍՊԱՆԻԱ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թագաւոր Ալֆանսօ Ժ.Բ. Փրանկիս
կոս Տ'Ասիզա եւայլն. Ծնեալ ի 28 նոյեմ-
բեր 1857. հոչակեալ Խագաւոր Սպանիոյ
յ 30 Դեկտեմբեր 1874:

Թագուհի Մարիամ-Քրիստինէ-Երանեակ
եւայլն՝ Արքիդքսուհի Աւստրիոյ. Ծնեալ
ի 21 Յուլիս 1858 :

Սպանիոյ սահմանադրութիւնն և Օրէնս-
դիր իշխանութիւնը Խագաւորին և Թօր-

դէզներուն յանձնուած է: Թօրդէզը երկու
օրէնսդիր մարմիններէ կը բաղկանան՝ ծե-
րակոյտ և երեսփոխանաց ժողով. առաջ-
նոց Թիւը 180 ատենակալը չկրնար տանցիլ.
իսկ երեսփոխանը կ'ընտրուին 50,000 բը-
նակչի համար և հոգի: Տէրութենէ կամ
արքունի տնէն Թոշակ, կամ պատուանշան
և կամ պաշտօն ընդունող երեսփոխանը
պարտական է հրամարականը տալու:

Նախագահ խորհրդարանի Ա. Գանօվա
տէլ Գասթիլօ:

Տարածութիւն երկրին ք. հ.	508,066
Բնակիչ	16,623,384
Մայրաբաղաք Մատրիտ, քն	397,690
Հասոյթք Բէսէդա (1 ֆր.)	812,363,790
Մասնիք	828,237,108
Պարտք	12,875,007,428

Ցամաքային գօրութիւն

Ամէն Սպանիացի զինւոր՝ 8 տարուան
ծառայութիւն կը պարտի՝ կը զործոն բա-
նակին մէջ և կը պահեստի. պատերազմի
պաշտօնէին ներկայացուցած մէկ յատա-
կացչին համեմատ Սպանիայի բանակը
1/20, ո՞ւ հոգւոյ պիտի վերածուի (ի խա-
ռա 7. Դ. Կան):

Ծովային գօրութիւն

Ծովային գօրութիւնն է 121 շողեշարժ
նու և 16 առաջատաւոր, որ 20,000 նու-
աստի և հրացանակիր գօրք կը կրեն և
560 թնդանօթ :

Տուրեւառ

(1877 ին հրատարակուած վիճակագիր)։

Մուտք ապրանաց Բէսէդա 443,268,984

ելք » 503,899 410

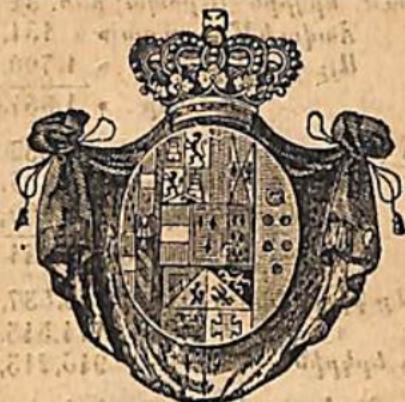
Ապանիայի վաճառականական նաւուց
միւն է ընդ մեծ և ընդ փոքր (1878 ին)
2,915 նու 557,320 տակառաչափ ընդու-
նակութեամբ :

Թղթատարութեանց եկամուտն է 9,
035,100 ֆր. իսկ հեռազրական թելերուն
երկայնութիւնն 39,070 հազարամեդր:

Այս հաշիւներէն դրւու հն Քուպա,
Քորդորիք և Փիլիպպեան զեղեցիկ զաղ-
թականութեանց տուրեւառն ու հարստու-
թիւնը :

6
և 7

ՍՏՈՐԻՆ ՆՈՀԱՆԳԻՔ (ՀՈԼՈՆՏԱ)

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

**Գուլիկելմոս Ֆ. Ալեքսանդր-Բիոլ-Փրե-
տերիկ-Լուի Թագաւոր Ստորին նահանգաց
Առաջնորդ Մնեսլի 19 վետր. 1817:**

Թագուհի Էմմա-Աննա-Շահլայտա-Ռելինէլմի-
նա-Թէրէզա Մնեսլի յշ Օգոստ. 1858:

Նախագահ Խորհրդարանին՝ Թագաւորը:
Պաշտօնեայ Արտաքին գործոց՝ Պարոն
Գ. Գ. Ֆօն Լինտէն Վան Սանտէրպուրկ:

Տարածութ. երկրին (Եւրոպա)	ը. հ. 32,972
» Ճավա և Մաստուրա »	151,733
» Այլ զաղթականք »	4,700,000
գումար	4,864,705
Բնակչութ. (Եւրոպա)	4,037,010
» Ճավա և Մաստուրա	18,807,320
» Այլ զաղթականք	5,000,000
գումար	27,844,330
Հաստիթ ֆիոր. (Հոլլ) (1880)	410,537,969
Եախիք	114,545,052
Պարտի երկրին	943,215,602

Ցամաքային գօրութիւն

Ընդհանուր սպառապետ՝ Արքայն	Սպայր.	Զօրք.
Արեւելեան Հնդկաստանի	1,466	36,640
Եւրոպայի	2,039	61,486

Շովային գօրութիւն

100 շոգեշարժ և 18 առաջաստացոր
նաւ 516 Թնդանօթով:

Տուրեալ

Մուտք ազրանաց (1877) ֆիո.	770,935,000
Ելք	»

Հոլանտայէն անցնող վաճառք 1878 ին
հաշուեցան 4,242,511,691 հազարակրամ:

Երթեւեկող նաւոց գումարն է. շոգե-
նաւը 8,911, առաջաստացոր 7,161. որ 18
միլիոնէն աւելի տակառաչափ ընդունա-
կութիւն կը ներկայացնեն:

Թղթատրութեանց գումարն է մոտ 400
միլիոնի, և եկամուտը 3,501,790 ֆիօրին.
իսկ հեռագրական թելերուն երկայնութիւ-
նը 6,953 հազարամեղր:

Ֆ Ր Ա Ն Ս Ա

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակեալ ի և Սեպտեմ. 1870. Օ-
րէնսդիր մարմինք երկու են. Ա. Շերակոյ-

ար 300 ատենակալէ բաղկացեալ է, որոց
225ը նահանգներէն և զաղթականութիւննե-
րէն կ'ընտրաւին և 73ը երեսփոխաններէն.
անոնց նախագահ է Լէոն Սէ :

Երեսփոխանք քուէքարկութեամբ կ'ընտ-
րուին. այժմու նախագահն է Կամսէթթա:
Պաշտօնեայք համերաշխութեամբ պա-
տասխանատու են ժողովոց առջեւ:

Նախագահ զործադիր իշխանութեան
Ֆիւ Արէվի (ընտրեալ 1879 Յունուար
30). իշխանութիւնը եօթնամեայ է. բայց
վերընտրելի է:

Տարածութ.	Երկրին	Գաղղիոյ	ք. հ.	528,572
»	»	Գաղթակ.	»	615,000
		գումար	»	1,143,572

Բնակիչք	Գաղղիոյ	37,000,000
»	Գաղթակ.	6,459,000
	գումար	43,459,000

Մայրաքաղաք	Բարիգ,	բնաւ.	1,988,804	
Մուտք	տէրութեան	ֆր.	2,792,293,679	
Ելք	»	»	2,749,746,800	
Ցաւելուած	»		43,576,879	
Ծախք	հարկց.	կրթու.	»	83,490,254

Ցամաքալին գօրութիւն

Ի խաղաղութեան	Հետեւակը	281,601
»	Հեծեալք	68,617
»	Խմբաժիգք	66,331
»	Զանազան գորք	86,307

գումար 502,856

Հետեւակաց զէնքն է կառ հրացանը որ
է տեսակի մր Շասրծ:

Ի պատերազմի	Հետեւակը	1,266,500
»	Հեծեալք	70,650
»	Խմբաժիգք	180,000

Զանազան զինուք կը զումարուին 1,507,
150. ասոնցմէ զուրս են պահեստի զուն-
դերը՝ որովք կը զումարի 2,423,164 հո-
գի: Աս նույն վրոյ աւեցնելու է 20 դասա-
խումբ նորավարժ զօրաց 1,330,000 որովք
Ֆրանսայի այժմու զօրութիւնը կը հասնի
3,753,164 մարդու (1878):

Ծովալին գօրութիւն

Ջրահաւոր	66
Եզերապահ	34
Խմբակիր նաւք (cannonières)	25
Շողեշարժ պատերազմականք	222
Բեռնարարձ	36
Զանազան նաւք	26
գումար	409

Տուրեառ

Ֆրանսայի տուրեառը (1879) կը ներկայացնէ իբր մտած վաճառք 4,934,007,000 ֆրանք Ելք 3,587,633,000 ֆրանք. Իսկ երթեւեկող նաւուց թիւն էր 53,307 տասնց 15 հազարէն աւելին ֆրանսացի նաւեր են.

1880 ին ֆրանսայի երկաթուղեաց երկայնութիւնն էր 24,919 հզրմդր:

Թղթատարութեան հասոյթն էր 104,983 680 ֆրանք: Իսկ հեռագրական թելերուն երկայնութիւնը 171,500 հազրմդր (1879):

Ճ.Ա.ՄՍ.Ն.Ս.Կ.Գ.ՐՍ.Կ.Ս.Ն

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՒԵԼԻ ԱՆՑԻՑ

—*—*—*

Յուլիս 1879.

4. Անգղիա. Վեց հազար հոգիէ բաղկացեալ Անգղիական զօրաբանակ մը վրձնական յաղթութիւն մը կը տանի 25,000 Զուլուներու վրայ որոց կը հրամայէր Աէթիվայօ՛ իրենց Թագաւորն:

6. Անգղիա. Անգղիացի զօրքերն Աֆղանխատանէն կը բաշուին: Նոյն ամսուն վերչերն Անգղիական ղեսպանութիւն մը կը հաստատուի ի Քապուլ: Սոյն ղեսպանութեան կընկերակցէր նաև հազարապետ Գավանարի:

12. Ֆրանսա- Հանրօգուտ շինութեան պաշտօնեայ Պ. տը Ֆրէյսինէ, Հասարակապետութեան Նախագահին տեղեկացիր մը կը ներկայէ որով կառաջարկէր երկաթուղի մը շինել Ալճէրիէն դէպ ի հարաւային սահմանագլուխը:

13. Առուսաստան. Առուսաց բանակը Ֆիլիպէէն կը քաշուի:

31. Չուփերիա. Իւրի նահանգին մէջ մասու պատիճը կը վերահաստատուի:

Օգոստոս

3. Նանսիի մէջ Պ. Թիէրի արձանին բացման հանդէսը կը կատարուի:

4. Անզիա. Հասարակաց Խորհրդարանը 3 միլիոն միա Մթէրիին կը բուէրկէ Զուլուներու դէմ եղած պատերազմին ծախուցը համար:

13. Ֆրանս. Հասարակապետութեան Նախագահը 95 հասարակուրդի աքսորեալներուն ազատութիւն կը շնորհէ:

9. Գերմանիա. Աւստրիոյ կայսրը Կաթէյնի մէջ Գերմանիոյ կայսեր այցելութիւն մը տուաւ:

14. Աւստրիա. Կայսրը կ'ընդունի Անտրասի կոմսին հրաժարականը, այն պայմանաւոր մինչև իւր յաջորդին անուանումը շարունակէ իւր պաշտօնը:

28. Անզիա. Սէմիլիայօ գերի կ'իշնայ Անզիացւոց ձեռքը, յորմէ հետէ Վոլոսըլէյ զօրապետը բազմաթիւ Զուլու ցեղապետներու անկախութիւն կը շնորհէ:

28. Աւստրիա. Անտրասի կոմսը այցելութիւն մը կուտայ Կասթէյնի մէջ Պիզմարը իշխանին:

Սեպտեմբեր

3. Անզիա. Գաղուլի մէջ Անզիական դեսպան Գավանարի հազարապետը իւր 86 ուղելիցներով Աֆղաններէն կ'ըսպաննուի:

4. Գերմանիա. Կայսրը Ռուսիոյ կայսեր հետ տեսակցութիւն մը կրնէ Աւերսանդրավոյի մէջ՝ Ռուսիոյ սահմանագլուխիը:

11. Անզիա. Պիրմանիոյ Անզիական դեսպանը կը մեկնի Մանտուալէյէն, որովհետեւ Պիրմանիոյ Թագուտորը Թշնամութիւն կը ցուցնէ իրեն դէմ:

14. Անզիա. Ռոպէրտ զօրապետը զօրաբանակով մը Գալուլի վրայ կը քալէ:

21. Աւստրիա. Պիսմարը իշխանը Վիէննա կերթայ:

24. Գերմանիա. Գերմանիա՝ Առուսիոյ Թշնամական ընթացքին վրայ Աւստրիոյ հետ զաշնակցութիւն մը կը հաստատէ:

22. Աւստրիա. Պարոն տը Հայմէրլէ Անտրասի կոմսին կը յաջորդէ իրը պաշտօննեայ արտաքին գործոց:

27. Անգղիա. Եազուա խան՝ ի թուշի Անգղիական բանակատեղին զալով ղեսապանին սպանման բնաւ մասնակցութիւն չունենալ կը ցուցընէ :

Հոկտեմբեր

42. Անգղիա. Թօպէրտ զօրապետը առանց կարևոր պատերազմներու Գալուլը կը զրաւէ :

48. Անգղիա. Եազուա խան իշխանութենէ կիյնայ, որովհետև Անդղիական ղեսպանին սպանման մեղակից ըլլալը կը հաստատուի :

25. Թուլքիա. Առաջին նախարար Արիֆի փաշան հրաժարելով նորա տեղ կանցնի Սայիտ փաշան :

Նոյեմբեր

47. Իտալիա. Թագաւորը այցելութիւն մը կուտայ Գերմանիոյ կայսերազուն իշխանին :

24. Իտալիա. Հռովմի մէջ Ազատեալ Իտալիա անուն կուտակցութեան զլուխ Ավեցանա զօրապետին Թաղման առթիւ ցոյցեր կը լուին ի նպաստ միաց-

ման Թրիեստի և Թրէնթի իտալիոյ երկրին հետո :

Դեկտեմբեր

4. Ռուսաստան. Կայսեր Մոսքուա երթուլու ատեն երկաթուղին յօդա հանելու փորձ մը կը լուսնի Նիհիլիստը :

1. Անգղիա. Գալուլի մէջ ժեռը ճըգուած Թղթակցութիւնը կասկածներ կը յարուցանեն Եազուայ խանին վրայ թէ Ռուսիոյ հետ յարաբերութիւններ հաստատած ըլլայ դաշնակցութիւն մը կնքելու համար, ուստի Անգղիացիք Բէշավուրի մէջ զայն զերի կը պահեն :

9—14. Գալուլի շրջակայթը Անգղիացի գործադրութիւններ առնընդհատ պատերազմներ տեղի կունենան : Թօպէրտ զօրապետը բաղար (Գալուլ) պարագելով Պալա ճիշարի բարձունքը կը զրաւէ :

20. Սպանիա. Թագաւորը և Թագունին կառով պարոյտ մը ըրած ժամանակ չարագործ մը ուխօլիքի հարուածներ կուզգէ նոցա վրայ, սակայն անվնաս կապատին :

23. Անգղիա. Աֆղանք որօց թիւը 40,000 հոգով կը հասնի, Թօպէրտ զօրապետին բանակին վրայ կը յարձակին ,

բայց մեծ կորուստներով յետս կը մղուին։
28. Անգղիա . Ռոպէրտ զօրապետը
նորէն Գապուլը կը դրաւէ։

27. Հարաւային Ամերիկա . Քիլիցիք
մեծ յազմութիւններ կը տանին Բերուցոց
և Պոլիփիացոց միացեալ զօրաբանակին
վրայ . Քիչ մը ետքը Բերուի ծովեզերը
կը պաշարեն։

1880 Յունուար

15. Անգղիա . Ռոպէրտ զօրապետին
յառաջապահ գունդը Պալս Հիսարը կառ-
նէ . Թէկ Ռոպէրտ զօրապետը կը յաջողի
Աֆղան ցեղապետներուն հետ բանակցու-
թեան մտնել , սակայն Աֆղանիստանի վի-
ճակը բոլորովին բարւորած չերեւիր տա-
կաւին։

20. Ֆրանսա . Պ. Ժիլ Ֆավըլը կը մեռնի։

Փետրուար

5. Անգղիա . Թագուհին Խորհրդարանը
կը բանայ . Թագուհւոյն նառը Աֆղանիս-
տանի գործին նկատմամբ կը յայտարարէ
Թէ Հնդկաստան պէտք ունի իւր սահմա-
նագլխին վրայ խիստ զօրաւոր պաշտ-

պանութեան մը , բայց կառավարութիւնը
կը փափաքի իւր բարեկամական յարա-
բերութիւնը պահել Աֆղան ժողովրդին
հետ .

17. Ուուսիա . Կայսրը սպանելու նոր
փորձ մը կ'ըլլուի , նոյն իսկ ձմեռուան
պալատին մէջ , պայմուցիկ նիւթով մը .

27. Անգղիա . Տիւք Տառմիկ կը հար-
ուածէ սաստկապէս կառավարութեան աշ-
խարհավարութիւնը Աֆղանիստանի նկատ-
մամբ . կը պահանջէ որ Գապուլի մէջ ձեռք
ձգուած Ռուսական գաղտնի Թղթակցու-
թիւնը հրատարակուին . Լորտ Գրանպրուք
և Լորտ Պիգընսֆիլտ կը պաշտպանեն ի-
րենց աշխարհավարութիւնը և կը յայտնեն
Թէ եկած է վայրկեանը յորում պիտի ո-
րոշուի Թէ որու պիտի վերաբերի Հընդ-
կաստանի դրունըը .

24. Ուուսիա . Կայսերական հրովար-
տուկ մը « Կործադիր Գերազոյն Յանձնա-
ժողով » մը կը հաստատէ որոյ Դլուխ կը
դրուի Կոմս Էօրիս Մէլիքով . այս յանձնա-
ժողովը ամենամեծ իշխանութիւն ունի և
նպատակն է ջնջել ոչնչականըը .

Մարտ

2. Ուուսիա . Կայսեր զահակալութեան

25. Երժորդ տարեղարձը կը տօնուի :

4. Ռուսիա. Կոմս Լօրիս Մելիքովը սպանելու փորձ մը կը լուի:

6. Ֆրանսա. Կառավարութիւնը կ'որոշէ չի յանձնել Ռուսական կառավարութեան Հարթման անուն ոչնչականը՝ որոյ վրայ կաօկածներ կային իբր մասնակից կայսեր կենաց դէմ եղած վերջին դաւադրութեան :

21. Անգլիա. Բոսպէրտ զօրավետը, Մուզա Խանւն մի համակ կը նդունի՝ որ ստորագրուած էր Ղուզնիի մէջ զտնուած բոլոր ցեղազլուխներէն, որով իրենց հպատակութիւնը կը յայտնէին Անգլիական կառավարութեան :

25. Անգլիա. Թագուհին Պէտրիկ իշխանուհուցն ընկերակցութեամբ Փորթըսմթէն նաւ կը նստի Գերմանիա երթաւու համար :

29. Ֆրանսա. Կառավարութիւնը ձիղութեաց ֆրանսայէն արտաքսման մասին ըրած որոշումը կը հրատարակէ :

30. Անգլիա. Կառավարութիւնը Աֆղանիստանի մէջ խաղաղութիւն հստատելու համար ջանքեր կը ներկայացն Աֆղանք կը շարունակեն իւրեանց Թշնամութիւնը ընդէմ Անգլիական զօրաց :

Ս.պրիլ

4—15. Անգլիա. Խորհրդարանական ընտրութիւնը նպաստաւոր են Ազատական կուսակցութեան : Այժմ հասարակաց Խորհրդարանը կը բաղկանայ 349 պատականներէ և 63 իրանատացիներէ (ինքնավարական) :

22. Անգլիա. Մթուարթ գօրսպետին կիսարաժինը Զուգնիի առաջ 3000 հողիէ բաղկացեալ թշնամույն բանակին կը հանդիպի որոյ դէմ արիւսահեղ պատերազմով մը յաղթութիւն կը տանի :

22. Հարաւային-Ամերիկա. Քիլիացւոց նաւադրութիզը կակսի ուժքակոծել Քալաու քաղաքը (Նավահանգիստ Լիմայի) :

26. Հարաւային-Ամերիկա. Քիլիացիք թարնայի մէջ թերուցւոց և Պօլիացւոց միացեալ զօրարանակին վրայ պառաւոր յաղթութիւն մը կը տանի :

28. Անգլիա. Նախարարութիւնը կը փոխուի Խորհրդարանը կը վերակազմուի Կլաստամոնի նախագահութեան տակ :

24. Նուէ-Նորվելիխա. Վէկլա անուն շոգենաւը Մթորոլմ կը հասնի, որոյ մէջ կը դտնուէր Նորտէնարէուտ ուսումնականը, որ Սառուցեալ ովկիանոսի մէջ Հիւս-Արե-

և ենան ճամբայ մը զտնելու համար եղած
ուղերութենէն կը վերադառնար :

Մայիս

8. Ֆրանսա. 83 աքսորեալներու կա-
տարեալ ազատութիւն կը շնորհուի :

Յունիս

3. Ռուսիա, Թագուհին կը վախճանի:
7. Անգլիա. Լորտ Հարթինկիցն հա-
սարակաց Խորհրդարանին մէջ կը յայտա-
րարէ թէ կառավարութիւնն երկու նպա-
տակաւ կը գործէ Աֆզանատանի մէջ.
առաջին թէ անվտանգ և առանց նիւթա-
կան կորուստի ետ քաշել Անգլիական զօ-
րագունդերը և երկրորդ Աֆզանիստանի մէջ
կարելի եղուծին չափ հաստատուն կա-
ռավարութիւն մը Պողոսլ, և յարեց թէ
Քանտահար գրաւեալ չի պիտի մնայ :

8. Հար. Ամերիկա. Արիբա քաղաքը
Քիլիացւց անձնատուր կ'ըլլայ:

16. Հար. Ամերիկա. Պուէնոս Այրեսի
մէջ յեղափոխութիւն կը ծագի:

29. Ֆրանսա. Ճիզութիւր արտաքսուին:
30. Ֆրանսա. Թայիթի կղզիք (Ովկի-
անիա) Ֆրանսայի կը միանան :

ՑՈՒՑԱԿ ԳՆՈՑ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Յ

ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ԱՍԻԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑ

ԹՈՒՐՔԻՈՑ

Ե Կ Բ Ո Պ Ա

ՆԵՐԱԳՐԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱԳ	ԴՀ
Այեօլու	Արեւել. Բումելի	15
Այտոս	" "	15
Աբէլ Հիսար	Էժոնցա	35
Այտոնա	Եանեա	35
Արկիրո Քայրո	"	35
Անդրիանուպօլիս	Անդրիանուպօլիս	15
Աղքապօլի	"	15
Այեօլու Պուրկազ	Արեւել. Բումելի	15
Գարովլա	" "	15
Գավալլա	Եելանիք	25
Գարերին	"	25
Գարաբոլա	Քօսովա	35
Գոնիցա	Եանեա	35
Գոյնիտ	Մանասրը	25
Եենի Չաւղըա	Արեւել. Բումելի	15
Եազովա	Քոսովա	35
Եենի Վարոտ	"	35
Եենի Պազար	"	35

ՀԵՌԱԴՐԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱԴԻԳ	ՂԵ
ԵԱՆԵԱ	ԵԱՆԵԱ	35
ԷԽԻ ԶԱՂԱՐԱ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ԷԼՊԱՍԱՆ	ՄԱՆԱՍՐՅՐ	25
ԷՆԾՈՒ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ԸԵՒՆՏՐԱ	ԸԵՒՆՏՐԱ	35
ԹԱՐԱՐ ՊԱՎԱՐԻՖ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ԹԱՉԼԲԱ	ՔՈՍՈՎԱ	35
ԹԵՖԻՐՏՐԱԴ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ԹՐԵՆՈՎԱ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ԹԻՄՈՒՇ ԷԽԱՐ	ՍԵԼԱՆԻԲ	25
ԹԻՐԱՆ	ԸԵՒՆՏՐԱ	35
ԹՈՒՊ	"	35
ԹԵՔ ՏԼԵԽ	ԵԱՆԵԱ	35
ԽԱՄՊՈԼԱ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ԽՈՒՄԵԱ	"	45
ԽԱՏԵՀ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ԽԵՍԱ	"	45
ԽԵՆԻ	Կ. ՊՈՂԻՍ	5
ԼԻՎԱՏԻՆ	ՄԱՆԱՍՐՅՐ	25
ԼԻԽՈՒՁԱ	ԵԱՆԵԱ	35
ԼՈՒԷ ՊՈՒՐԿԱԳ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ԼՈԱՄԵՏՈՅ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ԿԵԼԻՊՈԼՈՅ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ԿԻՒՄԻՒՐԵՆԻՆԱ	"	45
ԿԵՇԻՒՆԵ	ՄԱՆԱՍՐՅՐ	25
ՀԱՐՄԱՆԼՐ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15

ՀԱՌԱԳՐԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱԴԻԳ	ՂԵ
ՀԱՆԵ ԷՂԻՍ	ՕՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ՀԱՏԻՄ ՏԿՈՅ	Կ. ՊՈՂԻՍ	5
ՀԱՐՐԱՊՈԼԻ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ՃՈՒՄԱՅԻ պալեա	ՄԵԼԱՆԻԲ	25
ՃԵՐԴԻ ՍՈՒՐԱ-	ՃԵՐԴԻ ՍՈՒՐԱ-	Ճափատա
ԺԵՒՆՏՐԱ	ԺԵՒՆՏՐԱ	ՄԱՆԱՍՐՅՐ
ԺԱՆԱՍՐՅՐ	ՄԵԼԱՆԻԲ	25
ԺԵՆԵՆԻԲ	ՔՈՍՈՎԱ	35
ԺԻՐՈՎԻՀԱ	ԵԱՆԵԱ	35
ԺԵԳՈՎԱ	ՄԻՏԵԱ	Ա. Աղրիանուպօլիս
ԺԱԼԿԱՐԱ	"	15
ՆԱՍԻԻՆ	ՄԱՆԱՍՐՅՐ	25
ՆԵՎՈՔՈՐ	ՄԵԼԱՆԻԲ	25
ՆԻՊՈՐԻՆ	"	25
ՆՈՎԻ ՎԱՐՈԾ	ՔՈՍՈՎԱ	35
ՆՈՎԻ ՊԱՎԱՐ	"	35
ՇԱՐՏՔՈՅ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ՌԵԳՈՒ ՔԵՕՔԻ	"	45
ՇԻՐԲԱՆ	ԱՐԵՒԵԼ. ԲՈՒՄԵԼԻ	15
ՇՈՐԼՈՒ	Ա. Աղրիանուպօլիս	15
ՇՈՐՋԱ	Կ. ՊՈՂԻՍ	5
ՇՈՐՈՎԱ	ՔՈՍՈՎԱ	35
ՊԻԼ	ԸԵՒՆՏՐԱ	35
ՊԵՐԱՐ	ԵԱՆԵԱ	35
ՊԵՐԱՆԱ	ՔՈՍՈՎԱ	35

ՀԵՌԱԳՐԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱԴ	ՂԵ
Պեհնելվա	Քոսովա	35
Պապայի արիմ	Անդրխանուպօլիս	45
Սէլանիմ	Սէլանիմ	25
Սալազորա	Եանեա	35
Սաբաննա	Կ. Պօլիս	5
Սէրվիչէ	Մանասքըր	25
Սէրէս	Սէլանիմ	25
Սէնիցա	Քոսովա	35
Սիլիվրի	Կ. Պօլիս	5
Սրանիմաբա	Արեւել. Ռումելի	45
Սրումնա	Սէլանիմ	25
Սերանտուզ	Եանեա	35
Տարի Տէտէ	Անդրխանուպօլիս	45
Տրամա	Սէլանիմ	25
Տէպէ	Մանասքըր	25
Տուրացցօ	Լեռնորա	35
Տէլիինա	Եանեա	35
Տիմիքօֆա	Անդրխանուպօլիս	45
Տէտէ աղանը	»	45
Փէքէրա	Արեւել. Ռումելի	45
Փէքէրօլ	Քոսովա	35
Փիքէրինա	»	35
Փալանկա	»	35
Փիզրէնս	Մանասքըր	25
Փարկա	Եանեա	35
Փրէվէզա	»	35

ՀԵՌԱԳՐԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱԴ	ՂԵ
Քարնապաս	Արեւել. Ռումելի	45
Քազան	»	45
Քզանլիմ	»	45
Քըզրլ աղան	»	45
Քաւալար	Մանասքըր	25
Քասիէ	»	25
Քարաժերիէ	Սէլանիմ	25
Քարա աղան	Անդրխանուպօլիս	45
Քիլիա	Կ. Պօլիս	5
Քարանա Բէօյ	»	5
Քօզանա	Քոսովա	35
Քալանտէլէն	Մանասքըր	25
Քէօփրիւլի	Սէլանիմ	25
Քէրէպինէ	Եանեա	35
Քրթ Քիլիսէ	Անդրխանուպօլիս	45
Քէզան	»	45
Օյրի	Մանասքըր	25

ԱՍԻԿԱՆ ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԿՂԶԻՔ		
ՆԱԽԱԳԱՏՈՒՆ	ՆԱՀԱՆԴ	ՂԵ
Այսրն	Այսրն	25
Այաւէհիր	"	25
Աբիխաւ	"	25
Աբեա	Սիւրիա	45
Այվալը	Խիւտավէնտիկեար	45
Ասալիա	Քօնիա	25
Այվանրք	"	15
Ատաբազար	Կ. Պօլիս	5
Այազ	Էնկիւրի	25
Ազիզիէ	Սեբաստիա	35
Այնրտպ	Հալէպ	35
Գասապա	Այսրն	25
Գանէ	Կրեսէ	50
Գանիա	"	50
Գաստամունի	Գաստամունի	25
Գէմէ	Սիւրիա	45
Եօզկար	Էնկիւրի	25
Ենիէ էնիիր	Խիւտավէնտիկեար	45
Եաժճա	Սիւրիա	45
Երուսաղէմ	"	45
Զիլէ	Սեբաստիա	35
Էօրսէ	Խիւտավէնտիկեար	45

ՀԵՌԱՋՐԱՑՈՒՆ	ՆԱՀԱՆԴ	ՂԵ
Էնկիւրի	Էնկիւրի	25
Էտսիզ	Այսրն	25
Էնրէմիս	Խիւտավէնտիկեար	15
Էզինէ	"	15
Թիրէ	Այսրն	25
Թալազ	"	25
Թօգար	Սեբաստիա	35
Թէնու	"	35
Իզմիր	Այսրն	25
Իզմիս	Խիւտավէնտիկեար	10
Խակէնտերուն	Հալէպ	35
Խեկպօլու	Գաստամունի	25
Լէմբէ	Խիւտավէնտիկեար	45
Լարսակի	"	45
Լարտիա	Սիւրիա	45
Լարբերդ	Խարբերդ	35
Լարիս	Լարիս	45
Կիպրոս	Կիպրոս	60
Կեսարիա	Էնկիւրի	25
Կեմիէիս	Խիւտավէնտիկեար	45
Հալէպ	Հալէպ	35
Հռոդոս	Արքիվեղազոս	35
Հէքիմ խան	Տիարավէշիր	45
Հէրէտէ	Կ. Պօլիս	5
Հանի Գարս	Պալտաս	45
Մուտանիս	Խիւտավէնտիկեար	45

ՀԵՌԱԳՐԱՑՈՒՆ	ՆԱՀԱՆԴ	ՂԵ
Մուհալին	Խիւտավէնտիկեար	45
Մուղլա	Այսրն	25
Մէրսէրին	"	25
Մէնէմէն	"	25
Մանիսա	"	25
Միտիլի	Արշապեղազոս	25
Մուց ալի	Էնկիւրիւ	25
Մուտուրլու	Գասքամունի	25
Մալարիա	Ժիարպէֆիր	45
Մէրսին	Անանա	35
Մօւսուլ	Մուսուլ	45
Նազէլին	Այսրն	25
Նալլը խան	Էնկիւրիւ	25
Նասրիէ	Պայտաս	45
Ուշագ	Խիւտավէնտիկեար	45
Ուրլա	Այսրն	25
Զէմէտ	"	25
Պանտրմա	Խիւտավէնտիկեար	45
Պէրղամա	Այսրն	25
Պոսթաննը	Կ. Պօլիս	5
Պօղազլայան	Էնկիւրիւ	25
Պէյ պազար	"	25
Պադտաս	Պադտաս	45
Պասրա	"	45
Պէռուր	Սիւրիա	45
Պուլսա	Խիւտավէնտիկեար	45

ՀԵՌԱԳՐԱՑՈՒՆ	ՆԱՀԱՆԴ	ՂԵ
Պարման	Խարբերդ	45
Սանտրիլ	Խիւտավէնտիկեար	45
Սամոս	"	15
Սէօյիւս	Արշապեղազոս	35
Սէյէ	Այսրն	25
Սէրասիա	Սէրասիա	35
Սամսուն	Տրապիզոն	35
Վան	Վան	45
Տարսանել	Խիւտավէնտիկեար	15
Տէնիզի	Այսրն	25
Տարէնէ	Սէրասիա	55
Տամասկոս	Սիւրիա	45
Տրապիզոն	Տրապիզոն	55
Տիարպէֆիր	Ժիարպէֆիր	45
Տէր էլ բամլ	Լիբանան	55
Քերիմօ	Կրէտ	50
Քարանիսար Ա.Ճ.	Խիւտավէնտիկեար	15
Քարանիսար Շա.	Սէրասիա	36
Քրէք աղան	Այսրն	25
Քուլէ	"	25
Քր էնիիր	Էնկիւրիւ	25
Քիոս	Արշապեղազոս	35
Քանկալ	Սէրասիա	35
Քուշ ատար	Այսրն	25
Քոնիա	Քոնիա	25

ԱՐԵՎՈՅԵՐԵՍԻ ՀՅԴ, ՏԵՇ

W H GUYER

(hirusfusiljär punk siuksur yñwernlqj, f' qruulfnqj)

Անուան	Գիտական համար	Տեղաբանություն
Առավագական պարզություն	5, 35	Կ. Պօլոս, Վակոս, Մոլոս.
Առաջնական պարզություն	4, 45	Վայրօսա, Օրսան, Քանան.
Առաջնական պարզություն	0, 62	Կ. Պօլոս, Օտէսա.
Առաջնական պարզություն	0, 32	Վայրօսա, Եղանակ.

Առաջինիկ (Հարստ)	[10,80	Կ.Պօլիս, Օտէսս, Մութա, Ատէն.
Աղջիկա	[0,15	Վայօնս, Սալթա, Ատէն.
Աղջիկա	[0,82	Կ.Պօլիս, Օտէսս, Գերմանիա.
Աղջիկա	[0,41	Վայօնս, Գաղղիս.
Աղջիկա	[0,96	Կ.Պօլիս, Օտէսս, Գերմանիա.
ՎորովկաԼ	[0,81	Զէմէ, Օլրանտ, Գաղղիս.
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,61	Վայօնս, Խաղկիս.
Վերմանիխ (Մեծ)	[4,60	Կ.Պօլիս, Օտէսս, Էմտէն.
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,75	Զէմէ, Ոլրանտ, Գութանա.
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,55	Վայօնս, Գութանա.
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,36	Կ.Պօլիս, Օտէսս.
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,80	Վ.օլ', Օլրանտ, Զուլցբրի
Վերմանիխ (Մեծ)	[0,61	Կ.Պօլիս, Օտէսս.
Վանինաթքա	[0,75	Զէմէ, Օլրանտ, Զուլցբրի.
Վանինաթքա	[0,55	Վայօնս, Օլրանտ, Զուլցբրի.

Եղիստու	[1,75 1,45 1,45 1,45 1,45]	Կ. Պօլիս , Օտէսա , Մալթա . Հռոդոս (Անգ. Էնդ.) . Վալոնիա , Օդանաւտ .
Զուիցերի	[0,50 0,38 0,38]	Հէմմէ , Օդրանտ . Վալոնիա .
Խալիա	[0,55 0,35 0,35]	Հէմմէ , Օդրանտ . Վալոնիա .
Հնդկաստան (Բրիտանիան)	[5,75 5,75 5,75 5,75 5,75]	Վալոնիա Օդրանտ . Կ. Պօլիս , Օտէսա , Պուշկ .
Հնամարիա	[0,28 0,36 0,36 0,36 0,36]	Ֆաօ . Հարոն Ա. Պօլիս , Օտէսա , Վլատիվութոք .
Ճէզայիր և Թումուզ	[0,58 0,65]	Կ. Պօլիս , Օտէսա , Մարտիկա . Հռոդոս , Օդրանտ , Մարտիկա .

ՉՄարքար	[0,60 0,40 0,20 0,20 0,20]	Հ. Պէտէ , Օդրանտ , Մոտիգա . Վալոնիա , Մոտիգա .
Հունաստան	[0,725 0,635 0,775 0,625 1,0]	Կ. Պօլիս , Օտէսա . Վալոնիա , Օդրանտ , Զուից . Անգոնա . Կ. Պօլիս , Օտէսա . Վալոնիա , Օդրանտ , Զուիցերի . Կ. Պօլիս , Օտէսա , Վլատիվութոք .
Հունիկիրտու	[0,80]	Ֆաօ , Մատրաս .
Գանձ	[0,80]	Կ. Պօլիս , Օտէսա , Ճուիցերի . Վալոնիա , Աստրիա , Ճուից .
Գանի	[0,80]	Կ. Պօլիս , Օտէսա , Վլատիվութոք .

Պուլարիա	...	0,64 Վարնա Բումանիա.
Պունա-Հեռէկի.	...	0,45 Վարնա Բումանիա.
Պուսիա (Խորվիտ)	...	0,25 Վարնա Պուսիա.
Պուսիա (Ասիոյ)	...	0,40 Վարնա Պուսիա.
Գարարալ	...	0,45 Վարնա Պուսիա.
Սպանիա	...	0,60 Վարնա. 2,20 Վարնա Վարնա.
	2,35	0,27 Վ.Պուլիս Օտէսա, Էւստրիա, Էշմբէ,
	0,25	0,30 Վարնա, Պուսիա.
	0,30	0,58 Վէշմէ, Օդրանստ, Ֆրանս.
	0,68	Վոլո, Պուսիա, Ֆրանս.

Ստորին նախանձգ	...	0,82 Վ.Պուլիս, Օտէսա, Գերմանիա.
	0,73	2էշէկ, Պուսիա, Ֆրանս.
	0,41	Վարնա Ֆրանս.
Սըրպիա	...	0,21 Վ.Պուլիս, Օտէսա.
	0,32	Վարնա, Աստրիա.
Ռումինիա	...	0,25 Վ.Պուլիս, Օտէսա.
	0,30	Վարնա, Աստրիա.
Ֆրանս	...	0,81 Վ.Պուլիս, Օտէսա, Լոնքրա.
	0,66	2էմէ, Պուսիա.
	0,46	Վարնա, Զէնիզէօ.

ԾԱՆՈՒԹԻՒՆԻ ՆՐ. Ը. ՊՈՒՍԻԱ ՊԵՏՐՈՎԻ համար Արագածոտեն ու Վ. Պ. ՊՈՒՍԻԱ ՅԱՆԿԻ ՅԱՆԿԻ
արց գուցարի համար՝ Արցունոյ գուց բարի մասին պարզ վճարութիւն:
Ն. ՊՈՒՍԻԱ ՊԵՏՐՈՎԻ սուսար թուածանաւութ (1. 2. 3. 4. Ծ. Խոյլ) Պուսիա էն.
Ինչ Արցունոյ գծէրը ահօք փառած չեն անելու վեց (4. 2. 3. 4. Է. Խոյլ):
Ամէն համարդի համար վճարութիւն պէտք է, եթէ կոտորութ գուտուի:
Քառորդը կույսել.

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՔ
(Հերենասիօնալ)

Կ. Պոլիս, Եկեղ ձամիկ հրապարակը, և Դալաթիա
Միլլէն իւն.

— օռալոց —

ՆԻԿ (ԹԱՐԻՖԱՅ)

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ՀԵՏԵԽԵԱԼ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ
ՀԱՄԱՐ

Գերմանիա, Արժանդին Հանրապետութիւն, Աւստրո-Հունգարիա, Պէճիքա, Պրեզիլ, Դանիա և Գաղթականութիւնք, Եգիպտոս, Սպանիա և Գաղթականութիւնք, Միացեալ նախանդք Հիւսիսյին Ամերիկոյ, Ֆրանսա և Գաղթականութիւնք, Մեծն Բրիտանիա և զանազան Գաղթականութիւնք, Բրիտանական Հնդկաստան, Գանա, Ցունաստան, Իտալիա, Ճարոն, Լիւստանպուրկ, Մէքսիկո, Գարատաղ, Շուէտ և Նորվէկիա, Սառիին նահանգք և Գաղթականութիւնք, Բէրու, Պարսկաստան, Փօրթուկալ և Գաղթականութիւնք, Ռումանիա, Բուլիա, Սլովիա, Սալվա-

տօր, Զուիցէրի:

ԳԻՆԵՐ

Վաճառումն նամակաց: — 40 բարա արծաթ 15 կրամը:
ծանուցատում: — 20 բարա արծաթ
հատը:

Լրագիրք, տպագիրք և օրինակցու. — 10
բարա 50 կրամը: Լրազրաց ծանրութիւնն
առ առաւելն 2000 կրամ կրնայ ըլլալ:
Օրինակցուներունը՝ 250 կրամ:

Դործի վերաբերեալ բղբեր. — 10 բարա
50 կրամը: Ասոնց եւս ծանրութիւնն
2000 կրամը անցնելու չէ:

Գին յանձնարարութեան. — 40 բարա
արծաթ:

Գին ընկաղագրի. — 40 բարա արծաթ:
Անվճար նամակի. — Վճարեալ նամակաց կրկին տուրքը, որ ընդունողին կը վերաբերի:

Անբաւական վճարեալ նամակի. — Պակաս վճարուածին կրկինը, որ ընդունողին կը պատկանի:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆԻՔ

Ե Կ. ՊՈԼԻՍ

ԳԵՐՄԱՆԻԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ

Դալաթիա, Վոյվուդա փողոց թիւ 29
և Կ. Պոլիս Քիւչիւբ-Եկնի խան:

182 Կրեսին մէջ Աշանակեալ ամէն երկիրներուն համար գործածելի գիւն Նոսմակը մինչեւ 15 կրտս 25 Սանթիմ Ա.մէն տեսակ տպագիրը և օրի- նակցու մինչեւ 50 կրտս 5 Տ Ծանուզատոմս 10 Տ
--

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ

Հալաթիա,Մէտրէսէ փողոց:

Նամակ մինչեւ 15 կրամ	$2\frac{1}{2}$	բէնս
Ցանձնարարեալ նամակ	2	"
Ընկալազիր վերադարձի	$4\frac{1}{2}$	"
Լրացիրը մինչեւ 60 կրամ	$\frac{1}{2}$	"
Օրինակցու » 60 »	1	"
Գործի վերաբերեալ Թուղթ		
մինչեւ 120 կրամ	$2\frac{1}{2}$	"

ԱԽԱՏՈ-ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԴԱՄՎԱՌՈՒՆ

Բէրա, ԹօմԹօմ փողոց: Ղալաթիա Լոյտ
խան: Կ. Պոլիս Պ. Հօնէկէրի գրասենեակր:

Նամակը	մինչեւ 15	կրամ 10	սոլտի
Լրագիրը	» 50	» 5	»
Տպագիրը	» 50	» 5	»
Օրինակցունիւթեր »	50	» 5	»

Այս նաև ակատունը կ'ընդունի դրամ և
ուրիշ որ՝ և է արժէք ունեցող առարկա-
ներ բոլոր Եւրոպիոյ և Ամերիկայի համար:

ԹՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ

ԲԵՐԱ , ԹՈՄԹՈՄ ՎԻՌԵՒ :

Նամակը մինչեւ 15 կրամ	25 Մանթիմ
Լրագիրք » 50 »	5 »
Տպագիրք » 50 »	5 »
Օրինակցու » 100 »	40 »
Յանձնաբարեալ առարկայից համար յաւ- ելուածն է 25 սանթիմ.	

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ

Ղալսթիա,	Մարի փողոց թիւ 18.	
Սէն-Պլնուայի քով,		
Նամակը մինչեւ 15 կրամ	30 լէրդա	
Յանձնաբարեալ նամակը մին-		
չեւ 15 կրամ	60 լէրդա	
Տպագիրը մինչեւ 50 կրամ	5	

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ

Ղալսթիա,	Քիրէն-Գաֆու:	
Նամակը մինչեւ 15 կրամ		
1 դր. կամ 7 քօփէք		
Յանձնաբարեալ նամակը		
մինչեւ 15 կրամ 2 դր. կամ 14 քօփէք		
Տպագիրը մինչեւ 50 կրամ	2	

ԺԱՄԱԿԱՑՈՅՑ ՍՈՒՐԵՆԴԱԿԱՅ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՄԻՋԱԳԱՑԻՒՆ ԲԵՂԹԱՍՄՐՈՒԹԵԱՆԵՑ

Or	Ճակակ	Փին գոցուելու մԱ.
Երիտասարդի	0 տէրտ.	Դ. 4 կ. 30 ցերեկ
Երեքարդի	0 տէրտ.	» 3 » 30 *
»	»	» 7 » 15 առա.
»	»	» 1 » 25 ցերեկ
»	»	» 1 » 30 »
»	»	» 3 » 30 »
»	»	» 3 » 45 »
»	»	» 3 » 45 »
»	»	» 2 » 30 »
2 դրեպարդի	»	

Հ Զարկը.	(15	օրէ	մի	Կիպրոս	Գաղղրակ.	ժ.	3 լ.	30 ցերկէ
անգամ սկսեալ	12 մայ.							
Հինգշաբթի			Օտէսա	Ռուսական		1	30	"
"			Աղեքսանդրիան	Աւստրիա.		3	20	"
Ուրբաթ			Վառնա	Վրիժատիղի		2	45	"
"			Վառնա	"		3	30	"
Եաբաթ (Յոյժեստրին Հովայ)			Վրիժատիղի	Աւստրիա		12	45	"
"			Սէլանիկ	Գաղղրակի;		3	15	"
Տրապիզոն			Տուսական	Ռուսական		3	15	"

ՄԱՆՈՒԹՈՒԹԻՒՆՆԻ
Բանն մատարեալ և ամագերեալ սփին դոցունէն ժաման մ'առաջ ներկայացուեցած են
նաև մատառան:

Զորիքաբնի և Ուրբաթ Բնուածան զարդ նամակները հոս Նշանակուած ժամ-
ակը առաջ առաջ արքաներ իւն:

Այսի համարի և Տիրայի տիրուն մարտոնական տիկն 20 մայիսի յառաջ կը ցցուի:

Միա տփերն կօթուած առանձ մայթ շանուց կը ցցուի:

Կ. Պօխս հասնող շոգնամարդ:

Օր	Ճամբար	Շոգնամարդ	Ժողնաւառ	Ժամ
Կիրակի	Աղեքսանդրիա	Եղիսաբետիան	Առաւոտ	"
"	Կալաց	Աւստրիական	Կէս օր	"
"	Վառնա	"	Առաւոտ	"
"	Վրիժատիղի	Իսական		"
Երկուշաբթի	Օտէսա	Ռուսական	Առաւոտ	"
"	Աղեքսանդրիա	Գաղղրական	"	"
Չորրեցաբթի	Վառնա	Եղիսաբետիան	Առաւոտ	"
"	Աղեքսանդրիա	Աւստրիական	Կէս օր	"
Հինգշաբթի	Վառնա	Խոհեմարդիան	Առաւոտ	"
"	Օտէսա	Աստրիական	"	"
Ուրբաթ	Պարիս	Աւստրիական	Կէս օր	"
"	Ֆրիէստ	"	Առաւոտ	"
Եաբաթ	Մարսիւեան	Քաղղիական	"	"

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՑԿԱՍԱՆԻ ԵՐԿՐՈՒԴԵԱՅ
ԳԻՆԵՐԸ

Ա. Ա. Ա.

Կարգի

	Ա.	Բ.	Գ.
Գում-Գարու	2.	1.20	1.
Եւտի-Գուլէ	3.10	2.10	1.20
Մարդի-Քէօյ	5.30	3.30	2.20
Սան-Սթէֆանօ	7.50	5.30	3.20
Քիչիւր-Զէքմէնէ	11.10	7.20	5.30
Եարըմ-Պուրկազ	23.	17.	11.30
Մրարդա-Քալէ	26.20	19.20	12.30
Հատէմ-Քէօյ	35.40	26.	17.
Չաթալճա	48.30	36.	25.20
Քապաքնէ	52.10	43.	28.
Սինէթլի	73.30	54.20	35.30
Զէրբէզ-Քէօյ	87.30	65.	42.10
Զօրլու	104.30	77.20	50.20
Մուրատլը	121.20	90.	58.20
Սիտլէր-Զիֆլիյի	132.20	98.	63.30
Լիւլէ-Պուրկազ	144.20	107.	69.30
Պապա-Էսքի	155.10	115.	74.30
Բավլօ-Քէօյ	170.10	126.	82.
Ուզուն-Քէօզրիւ	185.30	136.	88.20
Գուլէլի-Պուրկազ	194.10	141.20	92.
Ուրլու	198.20	147.	95.30

ԼՏԻՐՆԵ	215.20	159.20	103.30
Հասքէօյ Քարա.	284.10	210.10	137.
Եէնի-Մահալլէ	506.20	227.	147.30
ՖիլիՊէ	337.	249.20	162.
Թաթար-Պազար.	361.10	267.20	174.10
Սարէմ-Քէօյ	372.30	276.	179.30

Մինչեւ Քիչիւր-Զէքմէնէ շատ չափա-
ւոր զիներով բաժանորդագիններ կան:

ԸՆԿՐՈՒԹԻՒՆՔ ՇՐՋԵԾԱՍԻ ՆԱԽՐԿՈՒԹԵԱՆ

Ժամեր կեն օրէն եւ կես զիօնէն սխտով 1 և 12 կը հառչի ըստ եւրու.

ԵԳԻԴԻՉԱԿԱՆ (ԽԸՏԻՎՈՒՅՆ)

Կ. Պօլիս, Բասիմ փառա խան.

Շաբարական երթեսէլ բնդ մէջ Կ. Պօրոյ և Աղեսանդրինյ (Քիրկի ձամբավլ)

ԺԵՄԱԿԻ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ.

Պ. Պօլսէն							
Պ. Պօլսէն							
Պ. Պօլսէն							
Պ. Պօլսէն							
Պ. Պօլսէն							

ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ. ԺԵՂ.

ՄԱԿԱՐ.

Աղեսանդրիայէն	Աղես. ցերեկ ժ.						
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							

Աղես. ցերեկ ժ.

Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							
Աղես. ցերեկ ժ.							

Աղես. ցերեկ ժ.

ՄԱԿԱՐԱԳՈՒՅՆ

Դաստիարակության համար, Խորհրդական խառն.

ՊԱՐԱԿԱՐԱԿԱՆ ԳՐԱՎ

Կը մրցնի ամէն Զորքը քաշութիւնի . — Կէրպիկի, Ամսափառ ինչողութիւն, Սինօնի, Սամանն, ինձեան, Օտառ, Քէրսասան, Տրասպիզոն և Արքանի երիտարքութիւնը :

Ամէն Շաբաթ . — Կէրպիկ ամանգ գալէսի, Աջօս լեռ. Կը հասնի Հինգշաբթի:

ԿԻՐՈՏԻ ԳՐԱՎ

Տաճան և հինգ օրը մէկ անդամ Երեքշաբթի . — Կէրպիզուն, Զանգ գալէսի, Միանիլի, Զավունիս, Սազըզ, Թինօ, Սիլա, Գանաժառ, Ռէթինօ և Համբասա . Կը հասնի Շաբաթ :

ԽՃԱՏԻՏԻ ԳՐԱՎ

Չմիալ ամէն Զորքը քաշութիւնի . — Տալլընա և Գարամուսալ կը հասի Հինգշաբթի , Ամսան կը մէկի Զորքը քաշութիւնի և Շաբաթ . — Կը համդիմուի Նաւով կը հասնի Հինգշաբթի Երկուշաբթի :

ՊԱՆՏԵՐԵՐԱՅԻ ԳՐԱՎ

Կը մենինի Հինգշաբթի առաւտու կը հասնի Շաբաթ առաւտու : Կը մընկի Երկուշաբթի և Շաբաթ . — Միկվրի և Հէրութիւն գրավ գրավ :

ԿէՄԱՐԱԿԱՆ ԳՐԱՎ

Ամէն Երեքշաբթի, Ուրբաթ և Կիրտէմի . — Կը հանդիմուի Մուտանա . Կը հասնի Հինգշաբթի և Կիրտէմի Կիրտէմի գրավ :

Ա.Ի.ԱՄՐԻ-ՀՈՒՆԿԱՐ 1.068

Ապարիս, Մամիսանի, փողոց, 1.օյս խան.

Սեւ ծովի, ձեղմակ ծովի և Եւրոպայի համար ամէն օր ուղղելու
բռ. ջիւնք կան :

ՄԷՍԱ.Ֆ.ԸՐ-ՄԱՐԹԻԹԻՄ

Նալարիս, Քիրէն Գափու, Կ.Պօլիս. Պահճէ. Գափու թիւ 49:

Օտէսայէն մինչեւ Կ.Պօլիս և Սարսկիլիս՝ առլինանդալիին Կ.պօլ-
սէն մեկնած օրէ ՊՇ,

Զահազ-զալէսի Բիրէ և Նէազօ-
լլս հանողիպելով.

Յունկար	—	1կին և 22ին	Յունկար	—	7ին և 21ին
Փետրվար	—	1կին և 25ին	Փետրվար	—	4ին և 18ին
Մարտ	—	40ին և 24ին	Մարտ	3ին, 17ին և 31ին	
Ապրիլ	—	7ին և 21ին	Ապրիլ	—	14ին և 28ին
Մայիս	—	5ին և 19ին	Մայիս	—	12ին և 26ին
Յունիս	2ին, 16ին և 30ին	Յունիս	—	9ին և 23ին	
Յուլիս	—	14ին և 28ին	Յուլիս	—	7ին և 21ին
Օգոստոս	—	11ին և 25ին	Օգոստոս	—	4ին և 18ին
Սեպտեմբեր	—	8ին և 22ին	Սեպտեմբեր	1ին, 15ին և 29ին	
Հոկտեմբեր	—	6ին և 20ին	Հոկտեմբեր	—	13ին և 27ին
Նոյեմբեր	—	3ին և 17ին	Նոյեմբեր	—	10ին և 24ին
Դեկտեմբեր	1ին, 15ին և 29ին	Դեկտեմբեր	—	8ին և 22ին	

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊՐԵՄԻ

Առաջնահանձն գիր

Կ. Պողոս Շարարը մկե անգամ		Ժամանել.	
Մկներ.	Պահանջման մասին	Պահանջման մասին	Պահանջման մասին
Պ. Պօղէն Քիւաթէնմէէն	ԲՀ. կէս օր ՊՀ. երեկ. ժ.	6	ԲՀ. պէսմէնմէէն Սոռլինլայէն Թոռլչայէն Կալացէն
Սոռլինայէն	ՊՀ. առաւ.	6	ԲՈռլինլայ Թոռլչայլայ Կալացաց
Թոռլչայէն	Պ. կէս օր ԵՀ. երեկ. ժ.	4	ԵՀ. երեկ. ԵՀ. երեկ.
			ԵՀ. երեկ.
			ԵՀ. երեկ.
			ԵՀ. երեկ.
Պ. Առշ.		Պ. Առշ.	
Իպրայիլէն Կալացէն	ՆԲ. առաւ. ժ. Պիր. ժ.	8	Կալաց Թոռլչայլայ Սոռլինլայ
Թոռլչայէն	ՆԲ. երեկ. ժ.	4	Սոռլինլայ

4. *Geographia* 2013, 20(1)

Ծաղկական	Ծաղկական	Ծաղկական
Ա. Պօլսէն Սովորուէն Քիրասանէն	ԲՀ. երեկ. ժ. » » » ԵՀ.	Ամման Քիրասոն Ծաղկական
Ա. Պօլսէն Սովորուէն Քիրասանէն	ԲՀ. երեկ. ժ. » » » ԵՀ.	Ամման Քիրասոն Ծաղկական
Ա. Պօլսէն Սովորուէն Քիրասանէն	ԲՀ. երեկ. ժ. » » » ԵՀ.	Ամման Քիրասոն Ծաղկական

ՕՐԱԿԱՆԻ ԵՎ ՔՐՈ

Կ. Պօլսկն Շարարը մէկ անգամ

Մեղքի.							
Կ. Պօլսկն	Եշ. երեկ. ժ.	2	ի՞շտանագ գալէ	Ուր. առ. ժ.	6		
Զանագ զալէչն	Ուր. առ.	3	ի՞շտանագ գալէ	Երեկ.	3		
Տէտէ-աղասիչն	»	երեկ.	»	Երեկ.	»		
Քավալոյէն	Եր. կէս օր	8	ի՞շտանագ գալէ	Եր. առ.	2		
			ի՞շտանագ գալէ	իր.	»		
				իր.	»		
					7		

Մեղքի
Սէլանիկէն
Գավալանիկէն
Տէտէ-աղասիչն
Զանագ զալէչն

ԴԱՐՁ

Կ. Պօլսկն	Կ. Պօլսկն օր	2	ի՞շտանագ գալէ	Կ. Պօլսկն	7		
Կ. Պօլսկն	Երեկ. ժ.	2	ի՞շտանագ գալէ	Կ. Պօլսկն	7		
Տէտէ-աղասիչն	»	»	ի՞շտանագ գալէ	Երեկ.	8		
Զանագ զալէչն	Եր. կէս օր	3	ի՞շտանագ գալէ	Եր. կէս օր	0		
			ի՞շտանագ գալէ	Եր. կէս օր	7		
				Եր. կէս օր			

(Մ Կ Ս Ո Ւ Բ Ր Ո Ւ Մ Մ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Մ)
Մայրախաղին թեսարկոյ և Մեր ծննդու զանազան
հաւանանգիսներ երազու

Ն Ա Խ Ո Ւ Կ Ա Ր Զ Գ Գ

Երազին հուանանգինս	Վարձ		Վարձ		Վարձ	
	Աննիտին	Աննիտին	Երբա- յանի	Երբա- յանի	Երբա- յանի	Երբա- յանի
Գավալան	.	.	60	—	—	80
Զանագ-զալէ	.	.	30	—	—	40
Տէտէ-Աղասի	.	.	45	—	—	70
Կալոց	.	.	105	20	21	—
Բաղամիւա	.	.	145	105	—	450
Քիւսուսօն	.	.	105	—	—	—
Քէսօնիննէն	.	.	55	10	—	—

ԴԱՒՅՆԻՔ	•	•	•	95	—	115
ՊԱՍՏՈՅ	•	•	•	80	15	120
ՎԵՐԻԲԱՄ	•	•	•	80	16	—
ԹՈՒՂՑԱ	•	•	•	95	—	—
ՏՐԱՎԻԲՐԵՆ	•	•	•	115	—	150

**Մայրավայրական Միջերական ծովու զամացան
հասանալիքաների հրապու**

Ն Ա Խ Ո Ւ Վ Ա Ռ Ձ Ք

Երբախի հաւանազիստ	Ա. Պաս հանդերձ սննդեղութիւն	Բ. Պաս հանդերձ սննդեղութիւն	Գ. Պաս հանդերձամբ	Վ. Երեսա- յարկ
Բակէնակէրուն	285	200	95	65
Աղեքըսանդրիա	470	325	140	95

Պ Պ Լ Ե Ր Մ Ա Ծ	•	340	235	105	65
Մ Ա Ր Մ Ի Ժ Ա Խ	•	400	270	135	90
Զ Ա Հ Ա Գ - Գ Ա Վ Ե Լ	•	40	30	15	10
Ե Ա Ֆ Ա Ա	•	380	260	145	75
Լ Ա Բ Ա Բ Ի Ա	•	305	210	95	60
Մ Ա Լ Ի Ա Բ Ի Ա	•	260	180	90	60
Ն Ա Բ Ո Ւ Ի	•	285	195	95	65
Օ Ա Լ Ա Ա	•	405	75	40	30
Բ Ի Ա Կ	•	105	75	40	25
Բ օ լ Ա յ ի ա ռ	•	420	290	125	87
Հ Ա Կ Ո Ղ Ո Ս	•	460	410	55	40
Զ Ա Բ Ի Ա ռ ն ի ա ռ	•	90	65	35	25
Շ Ե Ր Ա Ա	•	440	400	50	25
Փ Ա Ր Ա Պ Ա Լ Ո ւ Ս	•	325	225	100	85

תְּלִימָדָה

վոլ պի սկզբ է Վե վե համար շատ աղքատ է՝ ուստի Ն

Գանձնաւոր երթեւկողիւնք Սարսիկոյ Կ. Պօլսոյ և Բօթիլ մէջ:

תְּלִילָה וְעַמְּלָה

לעומת עמלן, מילוטה, פולקלור ותרבות פולקלורית העממית הפולקלורית 27

ԳԻՒՐ ԱՂԵՔԸՆՆԴ ԳԾԻՑ
ԵՐԻՆՆ ԱԼԻԽԱՐ ՄԵԿ ԱԼՃԱՄ

ՄԱԿԱԳԻ

9. Տիւնիայէն	Եշ. առաւ. d.	7	Ի Ասգըզ	Եշ. ցերեկ
Ասգըզէն	* անմիջապէս		Ի Մըսին	Ուր. առաւօտ
Երիսնէն	Ուր	»	Ի Խիստէլուն Շը.	»
Իսկէնտէրունէն Շը.	»		Լանթ ու Քիս	»
Լանթաբայէն	Կիր.	»	Թվլիթօլի	» Երեկոյ
Թվլիթօլին	»		Պիլյուռք	Բշ. առաւօտ
Պէյուռթէն	Բշ.		Չափուս	»
Եսաֆոյէն	Գշ.		Բիօր Սայիստ	Դշ.
Բօր սայիստէն	Դշ.	4	Աղջ բանդրիս Եշ.	»
ԴԱՐՁ				
ԱԿԱԾԻ.				
Աղեքանդրիայէն Կիր. կէս օր			Ի Բիօր Սայիստ	Բշ. առաւօտ
Բիօր Սայիստէն	Բշ. ցեր. d.	4	Ի Ասփոս	Գիշ. երեկոյ
Եսաֆոյէն	Գիշ. անձիշան.	»	Ի Պիլյուռք	Դիշ. լիւս օր
Պէյուռթէն	Դիշ.		Ի Թվիթօլի	Եշ. առաւօտ

卷之三

ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ	ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ	ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ	ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ	ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ	ପ୍ରାଚୀନ କାହାର ମଧ୍ୟରେ

ΤΛΗΓΗ

Ծարսական բղբեկցութեան կանոնաւոր երթևեկութիւն
ըստիկի և Անօօլի գծին վրայ.

d.musik

ՏՈԿՈՍԱԻՐ

ԵՒ

ՊԱՐԳԵԼՄԱՆ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԻ ԳԼԽԱԿՈՐ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՅ ԵԽՐՈՊԻՈՑ

ՖԲԱՆԱԾ

ՓԱՐԻԶ ՔԱՂԱՔԻ

Պարգելման փոխառութիւն 1871
Պայմանագիր կ 75 տարի (1871—1946)

Այս փոխառութիւնը կը բաղկանայ 1,290,300 արժէթղթերէ, իւրաքանչիւրը 400 ֆրանքոց. տարեկան տոկոսը 12 ֆրանք, վեցամսեայ վճարելի ի 1 Յունվ. և ի 1 Յուլիս, նական ֆրանք:

Տարին 4 անգամ վիճակահանութիւն ունի:

Վիճակահանութիւն սէրինուու
10 Յունվ. 10 Ապր. 10 Յուլ. 10. Հոկ.

Վիճակահանութիւն թիւերու
20 Յունվ. 20 Ապր. 20 Յուլ. 20. Հոկ.

1 թիւ պարզ 400,000 ֆր. 100,000 դուշ.
2 " " 50,000 " 100,000 "

10 " " 10,000 " 100,000 "

75 " " 1,000 " 75,000 "

375,000 դում.

ԴԱՐՁ

ՄԵԿԻ

Բօքիչն	Կիր. առաջ. ժ. 9	ի Պաթում
Պաթումնէն	Երեկոյ	ի Ծրապիզոն
Տրապիզոնին	Բ2. անձիշապէս	ի Քէրոսոն
Քէրոսոնէն	Գ2.	Օլոտու
Օլոտուէն	»	Դաման
Մամանէն	Բ2.	Ինչպօլու
Ինչպօլուէն	Կ2.	ի գ. Պօլիս
Կ. Պօլիսէն	Կ2.	Պուրիազ
Պուրիազէն	Կ2.	Վառնա
Վառնաէն	»	Օտէսա

ՃԱՄՄԱՅԻ

Կիր. կէս օր	Բ2. առաջու
»	»
»	»
»	»
»	»

Տարեկան գումար 4,500,000 ֆր. և բաւական թուով ալ զլիսավճար 400 ֆրանքոց, զլիսավճար եղող արժէթղթերը հետք հետէ իշխելնան :

Պարզեւաց բաշխումը միօրինակ է, վերդիշեալ կերպով՝ վիճակահանութեան ամէն անզամներուն համար ալ:

ՓԱՐԻԶ ՔԱՂԱՔԻ

Պարզեւաւոր փոխառութիւն 1875

Պայմանաժամկետ 75 տարի (1875—1950)

Սոյն փոխառութիւնը կը բաղկունայ 500,000 արժէթղթերէ, իւրաքանչիւրը 500 ֆրանքոց, տարեկան տոկոսը 20 ֆրանք է, վեցամսեայ վճարելի .

ի 15 Ապրիլ և ի 15 Հոկ. 40ական ֆր.

Տարին 6 անգամ վիճակահանութիւն ունի.

5 Փետր. 5 Մայ. 5 Օգոս. 5 Նոյ.

1 Թիւ պարզէ	100,000	400,000	գում.
1 » »	50,000	50,000	»
3 » »	10,000	30,000	»
4 » »	5,000	20,000	»
25 » »	4,000	25,000	»
34	225,000		»

Տարեկան յատկացեալ գումարն է 900,000 ֆրանք միայն պարզեներուն, բաւական թուով ալ զլիսավճար 500ական

ֆրանք: Գլխավճար եղող արժէթղթոց թիւերն հետզհետէ, կաւելնան : Պարզեւաց բաշխումը միօրինակ է :

ԳԵՂԱՔԻ

ՊՐԻՒԽԵԼ ՔԱՂԱՔԻ

Պարզեւաւոր փոխառութիւն 1874

Պայմանաժամկետ 66 տարի (1874—1940)

Սոյն փոխառութիւնը կը բաղկանայ 760,000 արժէթղթերէ, իւրաքանչիւրը 400 ֆրանք, 3% տարեկան տոկոսով վճարելի ի 1 Մայիս :

Տարին 6 անգամ վիճակահանութիւն ունի.

20 Յունի. 20 Փետր. 20 Մայ. 20. Յուլ.

20 Սեպ. 20 Նոյ.

ՑՈՒՑԱԿ

Առաջին 46 տարիներու մէ բաշխուելիք

Պարզեւաց (1874—1890)

20 Յունուար	20 Փետրուար
1 Թիւ 25,000 ֆր.	1 Թիւ 100,000 ֆր.
1 » 3,000 »	1 » 40,000 »
2 » 1,000 »	5 » 1,000 »
8 » 500 »	6 » 500 »
12 » 250 »	12 » 250 »
24	23

	20 Մայիս		20 Յուլիս
1 թիւ	30,000 ֆր.	1 թիւ	25,000 ֆր.
1 »	5,000 »	4 »	3,000 »
3 »	1,000 »	2 »	4,000 »
6 »	500 »	8 »	500 »
12 »	250 »	12 »	250 »
23	գումար	24	գումար
	20 Սեպտեմբեր		20 Նոյեմբեր
1 թիւ	100,000 ֆր.	1 թիւ	30,000 ֆր.
1 »	40,000 »	1 »	5,000 »
3 »	4,000 »	3 »	4,000 »
6 »	500 »	6 »	500 »
12 »	250 »	12 »	250 »
23	գումար	23	գումար

Տարեկան պարզեներու յատկացեալ գումարն է 400,000 ֆրանք. 1874էն մինչև 1890 արժէթղթոց գլխավճարը 125 ֆր. է: Խոկ մնացեալ 50 տարիներու մէջ բաշխուելիք պարզեները նախորդ 16 տարիներու մէջ բաշխուած պարզեներէն համեմատաբար աւելի շատ են:

ԱՆՎԵՐՍԱ ՔԱՂԱՔԻ

Պարզեւաւորփոխառութիւն 1874

Պայմանագիր կ 66 տարի (1874—1940)

Սոյն փոխառութիւնը կը բաղկանայ

725,000 արժէթղթերէ, իւրաքանչիւրը 100 ֆրանքնոց՝ 3 0/0 տարեկան տոկոսով, վճարելի ի 1 նոյեմբեր:

Տարին 6 անդամ վիճակահանութիւն ունի. 15 Յունվ. 15 Փետր. 15 Մայ. 15 Յուլ. 15 Սեպ. 15 Նոյ.

ՑՈՒՑԱԿ

Առաջին 8 տարիներու մէջ բաշխուելիք Պարզեւաց (1874—1882)

	15 Յունվար		15 Փետրուար
1 թիւ	25,000 ֆր.	1 թիւ	25,000 ֆր.
1 »	4,000 »	1 »	4,000 »
1 »	500 »	1 »	500 »
2 »	250 »	2 »	250 »
20 »	450 »	20 »	450 »
25		25	

	15 Մայիս		15 Յուլիս
1 թիւ	50,000 ֆր.	1 թիւ	25,000 ֆր.
1 »	5,000 »	1 »	4,000 »
1 »	4,000 »	1 »	500 »
2 »	500 »	2 »	250 »
20 »	450 »	20 »	450 »
25		25	

15 Սեպտեմբեր		15 Նոյեմբեր	
1 Թիւ	25,000 ֆր.	1 Թիւ	400,000 ֆր.
1 »	1,000 »	1 »	10,000 »
1 »	500 »	1 »	5,000 »
2 »	250 »	2 »	4,000 »
20 »	450 »	20 »	150 »
25	գումար	25	գումար

Պարզեցաց բաշխման համար տարեկան յատկացեալ գումարն 300,000 ֆրանք է:

ՅՈՒՅԱՆ

Յաջորդ 58 տարիներու մէջ բաժինուելի պարզեցաց (1882—1940)

Վիճակահանութիւնը տարին 4 անգամ է.

15 Փետր. 15 Մայ. 15 Օգոստ. 15 Նոյ.

15 Փետրուար		15 Մայիս	
1 Թիւ	40,000 ֆր.	1 Թիւ	25,000 ֆր.
1 »	1,000 »	1 »	1,000 »
1 »	500 »	2 »	500 »
2 »	250 »	6 »	250 »
20 »	450 »	10 »	150 »
25	գումար	20	գումար

15 Օգոստոս		15 Նոյեմբեր	
1 Թիւ	40,000 ֆր.	1 Թիւ	400,000 ֆր.
1 »	1,000 »	1 »	2,000 »
1 »	500 »	1 »	4,000 »
2 »	250 »	2 »	250 »
20 »	150 »	10 »	150 »
25		45	

ԱԽՏՏԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Փոխառութիւն 1860 ի

Պայմանաժամկետ և 57 տարի (1860—1917)

Առյն փոխառութիւնը կը բաղկանայ 400,000 արժէթղթերէ իւրաքանչիւրը 500 ֆիօրինոց, տարեկան 5% տոկոսով: Վճարելի վեցամսեայ ի 1 Մայիս ի 1 Նոյեմբ.

400,000 արժէթղթերը 20,000 սէրիներէ կը բաղկանայ, որոց իւրաքանչիւրը 20 Թիւէրէ, կը կազմուի. բայց 500 ֆիօրինոց արժէթղթերը իւրենց մէջ կոտորակներ ալ ունին 400 ֆիօրինոց, որ պարզեցաց մէկ հինգերորդին կը մասնակցին :

Տարին 4 անգամ վիճակահանութիւն ունի:

Վիճակահանութիւն սէրիներու

1 Փետրուար 1 Օգոստոս

Վիճակահանութիւն բիւերու

1 Մայիս 1 Նոյեմբեր

Աւստրիոյ տէրութեան միայն այս պար-

զետւոր փոխառութիւնն է որ Փարիզի
Պօրսն պաշտօնապէս ճանչցած է:

1 Մայիս	1 Նոյեմբեր
1 Թիւ 500,000 ֆի.	1 Թիւ 300,000 ֆի
1 » 50,000 »	1 » 50,000 »
1 » 25,000 »	1 » 25,000 »
2 » 10,000 »	2 » 10,000 »
15 » 5,000 »	15 » 5,000 »
30 » 1,000 »	30 » 1,000 »
50 գումար	50 գումար

Նաև ամէն վիճակահանութեան բաւա-
կան թուով զլիավճար եղած արժէթղթերը
ո/օ 20 յաւելումն ունին. 100 ֆիորխնոցը
420, և 500 ֆիօրինոցը 600 կընդունին.

ԱԻՍՏՐԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Փոխառութիւն 1864ի (անտոկո)

Պայմանաժամկ 55 տարի (1864—1919)

Սոյն փոխառութիւնը 400,000 արժէ-
թղթերէ կը բաղկանայ իւրաքանչիւրը 100
ֆիօրինոց. եւ 4,000 սէրի՝ իւրաքանչիւ-
րը 4էն 400 թիւեր պարունակող:

Սէրիներուն եւ Թիւերուն վիճակահա-
նութիւնը միևնոյն օրուան մէջ տեղի կու-
նենայ:

1864է 1884 տարիներու մէջ 81 վիճա-

կահանութիւնները կանոնադրապէս կա-
տարուեցան:

1882է մինչև 1884՝ տարին չորս վիճա-
կահանութիւն տեղի պիտի ունենայ:

1 Մայ. 1 Յուն. 1 Սեպտ. 1 Դեկտ.

Չորս վիճակահանութեանց պարզեները
միօրինակ են և կը բաշխուին այսպէս.

1 Թիւ 450,000 ֆիօրին

1 » 20,000 »

1 » 10,000 »

2 » 5,000 »

2 » 2,000 »

5 » 1,000 »

40 » 400 »

50

Գլխավճար եղող արժէտումները 200
ֆիօրին կըստանան: 1884 է վերջը, տարին
3 վիճակահանութիւն պիտի ունենան:

ԻՏԱԼԻԱՆ

ՄԻԼԱՆ ՔԱՂԱՔԻ

Փոխառութիւն 1861ի (անտոկո)

Պայմանաժամկ 55 տարի (1861—1916)

Սոյն փոխառութիւնը կը բաղկանայ 400,
000 արժէթղթերէ և 8,000 սէրի 1էն մինչև
50 թիւ պարունակող: Մինչև 1881ի վերջը

75 վիճակահանութիւններ կատարուեցան;
1882 Յունվ. Աէն սկսեալ տարին երկու
վիճակահանութիւններ տեղի պիտի ունե-
նան, ի 4 Յունվ. եւ ի Յուլիս, և հետեւեալ
պարզեները պիտի բաշխուին:

1 Յունուար	4 Յուլիս
1 ₣. 60,000 ֆր.	20 թիւ. 1,000 ֆր.
2 » 1,000 »	2 » 400 »
3 » 400 »	3 » 400 »
6 » 200 »	4 » 200 »
7 » 150 »	5 » 150 »
9 » 100 »	8 » 100 »
42 » 60 »	38 » 60 »
<u>3780 »</u>	<u>4620 »</u>
<u>3850 գումար</u>	<u>4700 գումար</u>

Արժէտումսերու անուանական գինն է
48 ֆրանք

ՄԱՆՈՒԹԻՒՆ: Արժէթղթոց մասին, մեզ տէղեկութիւն
տուող Մեծ. Պօղս էքչնոտի Ռակերչեան՝ մատագէտ
արժէթղթոց՝ կը խռատանայ մեզ յառաջիկայ տարուան
համար աելի ընդարձակորէն տեղեկութիւնը հաղոր-
դել, ևթէ արզոյ հասարակութեան կողմանէ ընդու-
նելութիւն գտնէ ներկայս.

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

ՆՈՐՏԻՆՍՔԻ-ՈՒ ՃՈՒ-ՏԱՑԻՈՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԿԻՍԻՍԱՅԻՆ. ԲԵԿԵՇՆ

1878 Յուլիս 4ին Վ.Ա.կա և Լ.Էնա ան-
ուամբ շողենաւներն նույտի Կօթէմպուրկ
քաղաքէն համբայ կելլային : Այս նաւերն
Սառուցեալ ովկիանոս կերթային գտնելու
հիւսիւսային արևելեան ուղի մը, որով
կարելի ըլլար հաղորդակցութիւն հաստա-
տել Արևմտեան Եւրոպիոյ և Արևելեան Ա-
սիոյ աշխարհաց միջև: Այսն յանդուգն խոր-
հուրդը յղացեր էր Նորտէնսքէօլտ ուսում-
նականը և ինքն էր որ կառաջնորդէր այս
նաւերն: Մինչև այն ատեն Ենթայի գե-
տարերանէն անդին ամենայն ինչ անստոյդ
էր զիտական աշխարհին, ոչ ոք յանդնած
էր այս յաւիտենական ամայի ովկիանու
մէջ նաւարկել դէպ ի Արևելք:

Այսն նաւերը Սառուցեալ ովկիանու
ճամբարվ դէպ ի Արևելք պիտի նաւարկէին
և Պէհրինկայի նեղուցէն անցնելով պիտի
մտնէին Խաղաղական ովկիանոս:

1878ի ամսութ սովորականէն աւելի տաք եղած էր այս կողմերն, այնպէս որ սառերը աւելի ուշ երևան, ասիկայ մեծ քարեբաղդութիւն մէր նաւորդաց համար որոնք անվտանգ և անարգել հասան Օզու. 27ին Եէնիսէյ գետին բերանը, սակայն հոս նաւերը իրարմէ բաժնուեցան: Վէկան յորում կը գտնուէր նորտէնսրէօլտ՝ շարունակեց իւր ճամբան, իսկ Լէնան Լէնա գետէն վեր ելնելով զնաց իրքուաթ որ Սիսկերիոյ քաղաքներէն մին է: Մինչև այն ատեն կրցան նամակ ու տեղեկութիւն հաղորդել իրենց հայրենակցաց, բայց այն ժամանակէն սկսեալ այլևս ոչ ոք տեղեկութիւն առաւ այս անվեհեր նաւորդաց վրայ: Մտքերն կասկածներով պատեցան. ամիսներ կանցնէին առանց լուր մառնելու այս ուղեւորներուն վրայ: Արդարն Շուէտի կատավարութիւնը կը պատրաստուէր նոր նաւեր զրկել Վէկան փնտռելու և օգնութեան հասնելու համար:

Սակայն յանկարծ նեռազիրը լուր բերաւ Արևմտեան աշխարհի, որ այնքան մտատանջութեան մէջ ինկած էր, թէ Վէկան հասաւ Եօքահամա, ձարոնի նոռահանգիստը:

Յաջորդ տարւոյն Սեպտեմբեր 28 էր երբ

նաւը հասաւ վերոյիշեալ բաղաբն : Ո՞ւր անցուց այս երկար ամիսներն:

Վէկան Լէնայէն բաժնուելէն յետոյ, Ասիոյ հիւսիսային ամայի և խոպան ծովեզերը քերելով հասած էր Քալուչինի մոցը, Պէհրինկայի նեղուցէն միայն 100 բիլօմէդր հեռի, շատ բիչ մնացեր էր որ սոյն նեղուցէն անցնելով պիտի մտնէր Խաղաղական ովկիանոսն՝ երբ սոյն ծոցին մէջ սառերէ բռնուեցաւ եւ անդ մնաց պաշարուած 10 ամիս, երկայն և դժնդակ ձեռու մը անցընելով այս սառնապատ ծովուն մէջ, մինչեւ յաջորդ տարւոյն ամառը, որ ատեն սառերը հալելով նաւը շարունակեց դարձեալ իւր ճանապարհը և հասաւ Եօքահամա, անկէ ալ Եւրոպա. կատարելով այսպէս քեռուական մեծ ուղեւորութիւնն՝ որ մինչև այն ատեն անհնար երևացած էր զիտնոց, եւ միանգամայն փորձով հստատեց թէ անհնար է Հիւս-Արևելեան ճամբով Ասիոյ հետ հաղորդակցիլ :

ՅԵԼՈԲՍԼՅՐՈ.

Այս կենդանին ամենափոքր որդ մէտ, որ հազիւ պարզ աչօք կերեւի, սակայն որչափ ալ փորք իւր տուած վլասները սոսկալի են: Սոյն չնչին որդը զարնուրելի աճում մը ունի, եզ մը միայն կրնայ քանի մը միլիար ֆիլորսէրաներ ծնանիլ թիչ ատենուան մէջ: Աննաւատալի կերևի այս բանս, սսկայն փորձը և քննութիւնը հաստատած են այս ապականիչ որդին արտօքոյ կարգի բեղմանաւորութիւնը և վլասները:

Այս որդը կը ծնի հաւկթէ մը որ կը զոյնայ որթեսունկին կեղեւին նեղրուածին մէշ, ամենափոքր կէտ մը կերևնայ պարզ աչօք, բայց երբ մանրացուցով նայուի, կը տեսնուի որ վեց թաթեր, աչքեր և մէկ երկայն ծծիչ զործիք ունի: Քիչ ատենին այս նորածին որդը բունէն վար իշնելով հողին պատառուածքներէն ներս կը մտնայ, կը հասնի մատղաշ արմատին և կը մղէ անոր մէշ իր ծծիչ զործիքը, այս կերպով կսկսի ծծել անոր հիւթը և արմատներուն փտութիւն պատճառել: Այսպէս ֆիլորսէրայէն վլաստած որթատունկ մը երբ արմատով հա-

նենք հողէն, կը աեսնենք որոշապէս ուղղեցներ արմատին վրայ: Այս ուղեցներն ուրիշ բան չեն եթէ ոչ ֆիլորսէրային բացած վէրքերն: Արդ, ամառուան վերջերը այս վիրաւորեալ արմատները կը ցամքին ու կը մեռնին որով կը զրկեն որդը իրենց կարևոր զործալցութենէն, որ է ծծել զեանէն բուարերութեան կարևոր հիւթերը:

Այսպէս բոյսը կը թառամի և դիւրաւ կը մեռնի, վասնզի ֆիլորսէրային անտեսանելի ծծիչ զործարանին մահաբեր հարուածներէն նոյն իսկ մեծ արմատներուն կեղևներն ալ կը վլաստուին և նոր արմատ արձըկելու կարողութիւնը կը կրոսնցընեն:

Արդէն ֆրանսայի այգեստանները հետզետէ փճանալու վրայ են: Երկրագործական հարուատ պարզեներով օժտեալ այս երկիրը կը կորսնցունէ այսպէս սակաւ առ սակաւ իւր զլիմաւոր հարատութիւններէն մին: Նաև սկսած է տարածուիլ իրը համաճարակ ախտ ուրիշ երկիրներ ինչպէս Խոտալիա, Զուիցերիա և զլիսաւրապէս Սպանիա:

Ֆրանսական կառավարութիւնը մեծ նիզեր կը թափէ այս վլաստակար միջա-

տին տարածման առաջըն առնելու եւ 500.000 ֆրանք տալ խոստացած է այս միջատը չնչելու համար դարման մը գտնողին։ Սակայն դժբաղդաբար մինչեւ ցարդ ապարդիւն կը մնան ամէն հնարք հակառակ այնքան ջանից և աշխատութեանց։

Երբոպական այգեսէտ շատ մը երկիրներ սոյն պատուհաս կենդանիէն իւրեանց այգեստանըն անվմար պահելու համար, ազգու օրէնքներ հաստատած են որով կարգիւն որթետունկ ներմուծել իւրեանց երկիրն այն տեղերէն ուր որ այս հիւանդութիւնը տարածուած է։

Քանի մը տարի առաջ Թուրքիա ալ սոյն նպատակաւ փութաց օրէնք մը դնել։

ԶԻՆՈՒ ՊԱՐԻՍՊԸ

Այս հսկայական շինուածքին մեծագործութիւնք կը գերազանցէ քան զամեն ճարտարապետական հրաշալիք։ Ամերիկացի ճարտարապետ մը մասնաւոր մտադրութեամբ քններ է այս պարիսպն եւ ընդարձակ տեղեկութիւններ կուտայ այս վիթխարի շէնքին վրայ։

Երկայնութիւնն է աւելի քան 2671 թիվնէդր, բարձրութիւն 18 ոտք եւ լայնութիւնը 15 ոտք։ Հիմունքը կրանիդ են եւ մնացածը մեծազանգուած բարեր։ Ամէն մէկ 200 կամ 300 քայլ հեռաւորութեան՝ բառակուսի շէնք մը կայ՝ որոյ իւրաքանչիւր անկիւնն աշշարակ մ'ունի 25—50 ոտք բարձր եւ 24 ոտք լայն։ Պարիսպը ծզուած է զդուարոււս տեղեաց վրայէն, եւ կ'անցնի առանց բնդիասութեան լիւներէ, դաշտերէ, ճահիճներէ, եւ շատ անզամ նաև 100 ոտք խորութեամբ զահավէճներէ։ Ճեղեղաւներու եւ մանր զետերու վրայ կամուրջներ ծզուած են, իսկ մեծամեծ զետերու երկու ափանզը վրայ ամրապատ աշշարակներ կանգնուած են։ Այս պարսպին շինութիւնը սկսած է 303 թուին նախ քան զբրիսոս եւ հարիւր տարի տեւած է։ Այս պարիսպը Զինու երկիրը Թաթարաց արշաւանքէն պաշտպանելու համար կառուցին, բայց սակայն արգելք մը չեղաւ Մոնկոլներուն, Մանչուներուն՝ որը զանազան ժամանակ յարձակեցան իԶինատան։

ՑՈՐԵՆ ԱՐՏԱԴՐՈՂ ԵՐԿԻՐՔ	
Միացեալ նահանջ	130
Ֆրանսա	103
Ռուսաստան	80
Գերմանիա	44
Սպանիա	42
Իտալիա	39
Աւստրի-Հունգարիա	37
Մեծն Բրիտանիա	37
Եւրոպակ. Թուրքիա	15
Իռոմանիա	12
Ալճիրի	9
Պելճիբա	2 $\frac{1}{2}$
Դանատա	6
Աւստրիալիա	6
Եզիպտոս	6
Փորմուկալ	3
Սաորին նահանջը	2
Յունաստան	2
Տանիմարքա. Շուէտ և Նորվէկիա	2
Աերվիա	1 $\frac{1}{2}$
Չույցերիա	1

Երկարուղեաց արագութիւնը
Սթէֆէնսըն երբ առաջին անգամ շողե-
շարժ կառքը հնարեց, մէկ ժամուան մէջ

հազիւ 50 քիլ. տեղ կրնար առնել, 13
հազար քիլոկրամ ծանրութիւն քաշելով :

Այսօր մէկ ժամուան մէջ կրնայ 100
քիլ. տեղ երթալ և հազուազիւտ չէ տես-
նել կառախումբեր որբ 600,000 քիլոկր.
ծանրութիւն քաշելով մէկ ժամէն 45 քի-
լօմէդր տեղ կերթան :

Ֆրանսայի մէջ ամենէն արտգընթաց կո-
ռախումբերն են Պօրտոյի զիծն որ և ժամէն
70 քիլօմէդր կառնէ: Անզիոյ մէջ կայ Բէ-
Ռէբազորուհի կառախումբն որ մէկ ժամէն
80 քիլ. կերթայ, Գերմանիոյ մէջ մէկ ժա-
մէն 75 քիլ. կառնէ, Վերչապէս Ամերիկա-
յի մէջ 79 քիլօմէդր կառնէ մէկ ժամուան
մէջ Նիւ Եօրք-Ֆիլատէլֆիայի մէջ եղած
կառախումբը:

Գաղրականութիւնն յԱմերիկա

Միացեալ նահանջը ունին այժմ 50 մի-
լիոն բնակիչ. 1820էն ի վեր 10 միլիոն
մարդ զաղթած է այս երկիրը, 1880ին Մի-
ացեալ նահանջը զաղթողներուն Թիւն ե-
ղած է 400,000: Նիւ-Եօրք միայն նոյն տա-
րին 180,000ի չափ զաղթեցին զանազան
աշխարհներէ :

Լրագրաց թիւր

Եւրոպիոյ բոլոր երկիրներուն մէջ 43,600 լրագիրք կը հրատարակուին : Ասիոյ մէջ 388. Ափրիլի է մէջ 50. Ամերիկայի մէջ 9,429 իսկ 100ը Աւստրալիոյ մէջ.

Եւրոպիոյ մէջ երկեցած 13,600 լրագրաց 3770ը Գերմանիոյ մէջ կը հրատարակուին. 2509ը Մեծն Բրիտանիոյ մէջ. 2,000ը Ֆրանսայի մէջ, 4,226 Իտալիոյ մէջ. 1,200 Աւստրօ-Հունկարիոյ մէջ. 500ը Ռուսիոյ մէջ. ևայլն ևայլն: Աշխարհիս բոլոր լրագրաց թիւն է իբր 23,290 : Արդեօք Հայոց լրագիրք այս Թուոյն քանի հազարերորդ մասը կը կազմեն:

Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծարի

Մոտերս մի Ֆրանսական լրագիր հետարբրական տեղեկութիւններ հրատարակեց սոյն պատուական հանքաց վաճառականութեանը վրայ:

Մինչև Ամերիկայի գիւտն, բոլոր աշխարհիս վրայ մէկ միլիար (հազար միլիոն) ֆրանքի արժողութեամբ ոսկւոյ և արծաթի հանքաց արտադրութիւն եղած է: Սոյն գումարին 700 միլիոնը արծաթի հանք է, իսկ 300 միլիոնը՝ ոսկւոյ:

Սակայն Միապերիոյ, Գալիֆոռնիոյ և Աւստրալիոյ ամենահարուստ հանքերն գտնուելն ի վեր ոսկւոյ տարեկան արտադրութիւնը արծաթին անհունապէս աւելցած է: Վեց տարուան մէջ միայն (1846-1852) սոյն պատուական մետաղին արտադրութիւնը 470 միլիար ֆրանքն 500 միլիարի բարձրացաւ. այսինքն եռապատկւած է զրեթէ: Մի միայն 1878 տարւոյն ընթացքին մէջ բոլոր աշխարհիս հանքերն 77 միլիար ֆրանքի արժողութեամբ ոսկի արտադրեցին:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ի ձԱՎԱ

Ճափա կղզին Ովկիանիոյ արևմտեան կողմը կը գտնուի իբր 120,000 քառ. հզմ. տարածութեամբ: Աշխարհիս ամենէն բարեբեր և գեղեցիկ կղզիներէն մին է: Երկիրը լեռնոտ և հրադիխային է, անոր համար զետնաշարժն ալ անպակաս: Ճափան ինչպէս նաև մօտակայ շատ մը կղզիներ Հռնանացոց կը վերաբերի. բնակչոց թիւն 18 միլիոնի կը հասնի:

Այս կղզին ամէն տեսակ բերք յառաջ կը բերէ. մեծ քանակութեամբ կարտադրէ բրինձ, խահուէ, շաքար, չայ, լեղակ,

պղպեղ, ծխախոտ, տեսակ տեսակ խէճեր և այլն և այլն. կարծես բնութիւնը ամէն երկրի բերբեր հոս միացուցեր է:

Հնդկաստանցի Հայր իրենց վաճառականութիւնը ընդարձակելու համար դէպ ի արևելք Ովկիանիոյ հարուստ կղզիները սկսոն ցրուիլ 18րդ դարուն սկիզբներն, զիհաւորաբար հաստատուեցան ի ձավա. Թէ սակաւաթիւ էին բայց երթալով բազմացան և ժաղկեցան. Այժմ ձավայի մէջ Հայր ունին Ս. Յովհաննէս անունով Եկեղեցի մը և երկու Ռւսումնարան :

Ամբողջ կղզւոյն մէջ Հայր Թուով են իրը 146 անձ արու և էզ միանգամայն, այս 146 անձին 92ը արու են և 54ը էզ, որ ցրուած են երեք բաղաքաց մէջ, այսպէս :

76ը կը բնակին Պաթավիա
24ը » Մարիանգ
46ը » Սուրբայիա

Սոյն մարդահամարը եղած է 1879ին մինչդեռ 1857ին Մասնաց Ս.դաւիթի հանդիսին մէջ, Թղթակցէ մը առնելով Հայոց թիւը 50 անձ նշանակուած է.

Ուրեմն 22 տարուան մէջ ձավայի Հայոց թիւը եռապատկուեր է:

ԱՐԱՄԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ ՓԱՐԻԶՈՒ

Զամանակակից եօնութեան, Յակոբեան խան, Թիւ 13.

ԱՐԱՄԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Տպագրութիւնն ամէն տեսակ գրեանց. Հայերէն, Թուրքիերէն, Ֆրանսերէն, Յունատրէն, Ռուսերէն եւ Պուլկարերէն լիգուաւ :

Տպագրութիւնն ամէն լիգուաւ . Այցեսոմս, նամակազուիս, հարսանեկան եւայլ հրաւիրազիր, Վկայազիր, հաշուեցոյց, զանազան տոմսակը, վաճառականական եւայլն շրջաբերականը, գեղատիպ եւ պատկենազարդ տպագրութիւնը, եւայլն եւայլն :

ԱՐԱՄԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՓԱՐԻԶՈՒ

Գրատան մէջ կը գտնուի Տպարանէն ելած դասագիրը, վէպք եւ զանազան

գրեանք, ինչպէս նաեւ Պատկեր Հայաստանի:

Ս.զ.մ. Արամեան Գրատունք ուղղակի յարաբերութիւն ունի Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Պէլֆիրայի եւ Զուիցերիոյ ամէն մեծ գրավաճառաց հետ:

Կընդունի յանձնարարութիւն :

Բժշկական, Երաւագիտական, Գիտական, Վիպական եւ դասական գրեանց. Աշխարհագրական տախտակ, Ասլաս եւ այլ դպրոցական պիտոյք կը հայթայթուին : Կընդունի նաեւ Երագրաց եւ այլ եւ այլ Հանդիսից բաժանորդագրութեան յանձնարարութիւն :

Պայմանք խիս գոհացուցիչ են եւ յանձնարարութիւնք վաղ ընդ փոյթ կը գործադրուին :

Գրատան մէջ կը գտնուի նաեւ նուէրի եւ դասական գրեանք :

....

Ա.ԶԳԱՅԻՆ ՄԱՄՈՒԼ ՀԱՅԵՐԻՆ ԼԵԶՈՒԱՆ

Ա.րօւլոյս Արարատեան . (Զմիւռնիա). Կիսամսեայ թերթ. ազգային, բաղարական եւ բանասիրական 42րդ

տարի. Արտօնատէր Ղ. Պալդազարեան. **Ա.ւետարեր.** Շաբաթաթերթ. կրօնական, բաղարական եւ բանասիրական 34րդ տարի. Ամերիկայի միախանաց Ընկերութեան կողմէն՝ Խմբագիր Ճ.Ք. Կրին.

Մաւրս. Օրաթերթ. ազգային, բաղարական, Տնտեսական եւ ուսումնական, 30րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր Կ. Ս. Եւրինեան. Գլխաւոր օգնական Բ. Քէնեան :

Մեղու Հայաստանի. (Տփդիս) Օրաթերթ. ազգային, բաղարական եւ բանասիրական, 24րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր Պ. Սիմեօնեան :

Փունջ. Կիսաշաբ. թերթ. ազգային, բաղար. եւ բանասիր. 21րդ տարի, Տէր եւ Խմբագիր Հ. Ալանեան :

Մամուլ. Կիսաշաբաթական. զահշամթերթ. ազգային եւ բանասիրական 13րդ տարի. Տէր եւ Խմ. Գ. Այվազեան :

Հայրենիք. Օրաթերթ. ազգային եւ բաղարական, 12րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր Մ. Յ. Մէլիքեան :

Մասկ. (Տփդիս) Օրաթերթ. ազգային, բաղարական եւ բանասիրական, 10րդ տարի, Տէր եւ Խմբագիր Գ. Ա. Ռեռունի :

Առյակիսաշար. Թերթ. ազգային բանախրական եւ զաւեշտական 10րդ. տարի. Արտօնատէր Հ. Ե. Դիմաքսեան. Խմբագիր Տնօրէն Վ. Գափամանեան:

Ս. Լեռապեր. Պատկերազարդ ամսաթերթ տղայոց համար, 10րդ տարի. Ամերիկայի միսիոնարաց Ընկերութեան կողմէն. Խմբագիր Ճ. Ք. Կրին:

Պատկ. (Երեւան) շաբաթաթերթ. ազգային, քաղաքական եւ բանախրական 2րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր. Վ. Աղաջանեանց :

ՀԱՅՈՒՏԱՌ ԹՈՒՐՔԵՐԻՆ ԼԵԶՈՒԱՐ

Ս. Լեռապեր. Շաբաթաթերթ. կրօնական, քաղաքական եւ բանախրական, 24րդ տարի. Ամերիկայի միսիոնարաց Ընկ. կողմէն. Խմբագիր Ճ. Ք. Կրին.

Մանզումէի Էֆենար. Օրաթերթ. ազգային եւ քաղաքական, 22րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր Կ. Յ. Ֆանոսեան :

Ս. Լեռապեր. Պատկերազարդ ամսաթերթ տղայոց համար Ամերիկայի միսիոնարաց ընկերութեան կողմէն. Խմբագիր Ճ. Ք. Կրին :

Թէրենէմանը Էֆենար. Օրաթերթ. քաղաքական եւ ազգային, 5րդ տարի.

Արտօնատէր Ա. Սաբակեան. Խմբագիր Տնօրէն, Տ. Ճիվլէլէկեան:

Մէնմուայը հաւատիս. Օրաթերթ. քաղաքական եւ ազգային 26րդ տարի. (մերթ ընդ մերթ հրատարակեալ) Տնօրէն Յ. Թօլաեան :

ՀԱՆԴԵՍՔ

Բազմավէպ. (Վենէչիկ) եռամսեայ հանդէս պատմական, ուսումնական եւ բանախրական 39րդ տարի. հրատարակութիւն Միլիթարեան Միարանից Վենետիկոյ :

Ս. Րաւաս. (Հջմիսածին) Ամսագիր. հանդէս, կրօնական եւ բանախրական 14րդ տարի. էջմիածնայ միաբանութեան կողմէն կը հրատարակուի :

Ս. Ռիւելեան Մամուլ. (Զմիւռնիա) Ամսագիր հանդէս. ազգային, քաղաքական եւ բանախրական 11րդ տարի. Տէր եւ Խմբագիր Մ. Մամուրեան:

Փառու Հայաստանի. (Մոսկուա) Երկամսեայ հանդէս պատկերազարդ. ազգային եւ բանախրական. 3րդ տարի Տէր եւ Տնօրէն Տիկ. Զ. Մսերեանց :

Մէկուա. (Զմիւռնիա) Պարբերական հրատարակութիւն գիտական եւ բանախրական 2րդ տարի. Գ. Մսերեանց :

ԳԼԽԱԿԱՐ ԱԶԴԱՑ ԳՐԱՄՄԱՐՈՒՆ ԲՈՂԻԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԹՐԱՆՍՊՐԵ ԵՒ ԹԱՐԵՔԻ ՊՐԱՄՆՈՒՆ ՀԵՏ

ԴՐԱΜՔ ՖՐԱՆՍԻ	ԴՐԱՄՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
1 Անկի 20 ֆրանք	86 դրուբուշ
1 Ֆրանք 100 սանդղիմկամ 20 սու	4 դ 31/2 փարա
1 Սու	0 դ 1/2 դ
1 Սանդղիմ	0 դ 8 1/2 դ
	0 դ 4 3/4 դ
	ԴՐԱՄՔ ՖՐԱՆՍԻ
1 Անկի սամանեան 100 դրուբուշ	22 ֆրանք 80 սանդղիմ
1 դրուբուշ	23

ԴՐԱՄՔ ԶԱՆԱԳԱՆ ԱԶԳԱՅԻ	ԴՐԱՄՔ ՖՐԱՆՍԻ ՊՐԱՄՆՈՒՆ
Անգլիա	Լիվր սթէռլին
Աւստրիա	Ֆիորին
Պալիչըա	Ֆիորին
Պէճիքա	Ֆիորինք
Սպանիա	Բիսաստր
Միացանալ Նահ.	Տօլար
Ֆրանքֆորթ	Ֆիորին
Գումանաստան	Տրախմա
Իտալիա	Ֆրանչի
Նորմելիիա	Տրաքստ
Բութուկաւ	Միլուէի
Բրուսարիո	Բալէտ
Պուաժիւ	Ֆրանչի
Զուլցերիա	Ֆրանչի

Գ	ՁԱՆՍԱՑԻ ՆՈՐ ԶԱՓԵՐԸ	ՔՈՒՐԳԻՒՅՑ ԶԱՓԵՐԸ
ՄէջՌ	1 Արշեն և 341978355	1 Արշեն և 341978355
ՄիհամէջՌ	174 Քառակուսի սրբն և 18296	174 Քառակուսի սրբն և 18296
Սթէլ	2 Խորանարդ սրբն 2988367	0 Յորենի քիւտ 030458
ԼիթՌ	512 Տիրէժ	78 Ջեայ
Քիշօղիսամ		
Քէնջալ		
	ՁԵՐԱՆԱՎՅԻ ՆՈՐ ԶԱՓԵՐԸ	
	0 Մէջր 7577	
	0 Մէջր 6855	
	0 Մէջր 6479	
	0 Քառակուսի մէջր 5744092	
	3 Յիշր 158	
	1 Քիշօղիսամ 2820513	
	56 Քիշօղիսամ 4102579	
Հ	ԱՆԳՉԻՈՅ ԶԱՓԵՐԸ	ՔՈՒՐԳԻՒՅՑ ԶԱՓԵՐԸ
Եմիրտա	1 Էնտաղէ 4143	
Մշոն	2123 Արշեն 946	
Լիտր	441 Տիրէժ 519	
	ՔՈՒՐԳԻՒՅՑ ԶԱՓԵՐԸ	
	1 Էնտաղէ 202	
	2 Արշեն 502	
	174 Տիրէժ 724	
	ՔՈՒՐԳԻՒՅՑ ԶԱՓԵՐԸ	
	0 Արշեն 937	
	127 Տիրէժ 769	
	12 Հօխա 7769	

ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

Տարածութեանց

և Բնակչաց

Ե Խ Ր Ո Պ Ա Կ Ա Ն Տ է Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Յ

Տէրութեանք	Տարած. ք. հզրմ.	Բնակչութ. առ մլ ք.	Մարդ
Պելճիքս	29,455	5,536,146	18
Հոլլանտա	35,560	4,037,010	12
Բրիտանիա	314,951	34,860,000	11
Իտալիա	296,323	28,209,620	9
Գերմանիա	540,477	42,727,560	7
Ֆրանսա	528,572	36,905,788	7
Զուիցերիա	41,390	32,808,493	6
Աւստ-Հունգ.	684,738	8,067,718	60
Տանիմարզա	38,302	4,699,454	5
Փոքր Բուլղար	89,625	4,348,551	48
Ռումանիա	129,947	5,376,000	4
Սերվիա	48,657	1,682,452	3
Սպանիա	500,443	6,342,916	3
Յունաստան	63,500	2,000,000	3
Իշխան. Պուլ	63,865	1,965,474	3
Գարատաղ	9,475	320,000	3
Թուրք. Եւր.	214,862	5,605,513	26
Ռուսաստան	5,419,320	74,009,178	14
Շուէտ	442,818	4,578,904	40
Նորվեգիա	318,195	1,806,900	

ԽՍՀ ԿԱՆ ԳՐ-ԴՐԱՆ
ՀՀՀ ԵԿԱԾՈՒՄՆԵՐԻ

6881

2013

«Ազգային գրադարան

NL0031993

